

1. Çevresel değişikliklere adapte olup yeni ortama uyum sağlayarak canlıların yaşamlarına devam etmesi bir problem değildir. Verilen diğer maddeler canlı yaşamı üzerinde ortaya çıkan problemlere örnek olarak gösterilebilir.

CEVAP: B

2. Dünya'nın yaklaşık %70'ini okyanuslar oluşturur. Bu nedenle okyanus ekosistemleri diğer ekosistemlerden daha büyüktür.

CEVAP: B

3. Tropikal yağmur ormanları biyomundaki canlı çeşitliliği bütün diğer karasal biyomlardan daha fazladır. Bu yüzden III numaralı bölgede bulunan biyomda canlı çeşitliliği çok fazladır.

CEVAP: C

4. Biyoçeşitlilik yalnızca tür çeşitliliğini kapsamaz, gen çeşitliliğini de kapsar. Biyoçeşitlilik ile ilgili olarak diğer seçeneklerde verilen bilgiler doğrudur.

CEVAP: B

5. Haritada dağılımı verilen biyom, tundra biyomudur. Tundra biyomu Rusya'nın kuzeyinde Grönland Adası'nın güneyinde ve Kanada'nın kuzeyinde görülmektedir.

CEVAP: D

6. İnsanların akarsu kenarlarına yerleşmesi adaptasyona örnek olarak gösterilemez. Verilen diğer seçenekler adaptasyona örnek olarak gösterilebilir.

CEVAP: E

7. Milli parklar doğal ortamda bir tahribata neden olmaz, doğal ortamın korunması için kurulurlar. Verilen diğer seçenekler insanın canlı çeşitliliğine olumsuz etkilerine örnektir.

CEVAP: D

10. Canlıların yeryüzüne dağılışını etkileyen fiziki faktör iklimdir. Paleocoğrafi faktör ise kıtaların kaymasıdır.

CEVAP: A

8. II numaralı bölgede kutup biyomu değil tundra biyomu bulunur. Verilen diğer biyomların eşleştirmeleri doğrudur.

CEVAP: B

9. Bölgenin iklim grafiği incelendiğinde Ekvatorial bölge olduğu anlaşılır. Ekvatorial iklim bölgesinde yıllık sıcaklık farkı azdır. Diğer seçeneklerde ekvatorial bölgeyle ilgili olarak verilen bilgiler doğrudur.

CEVAP: D

1. Canlıların yeryüzüne dağılışını etkileyen en temel faktör iklim (sıcaklık - yağış) koşullarıdır. Diğer seçeneklerde canlılarla ilgili verilen bilgiler doğrudur.

CEVAP: C

2. Ekosistemlerde enerjinin büyük kısmını ayrıştırıcılar kullanır. Enerji akışıyla ilgili olarak diğer seçeneklerde verilen bilgiler doğrudur.

CEVAP: E

3. Canlıların solunumu sırasında karbondioksit tüketilmez tam tersi karbondioksit ortaya çıkar. Verilen diğer durumlar sonucunda karbondioksit kullanılır.

CEVAP: D

4. Afrika ve Güney Amerika kıtası Pangea döneminde yani eskiden tek bir kara parçası olduğu için I ve II numaralı merkezler birbirine komşudur. Verilen diğer merkezler dünya birleşik tek kara parçası iken birbirine komşu değildir.

CEVAP: A

5. Yağ, protein ve karbonhidrat ekosistemi oluşturan organik maddelerdir.

CEVAP: E

6. Bilgilerdeki karışıklığın ortadan kalkması için II ve III numaralı maddelerin yer değiştirmesi gerekir.

CEVAP: C

7. Fotosentez ve atmosferdeki fotoliz olayları sonucunda oksijen açığa çıkar. Oksidasyon sırasında oksijen kullanılır. Difüzyonun oksijen döngüsüyle ilgisi yoktur.

CEVAP: B

8. Birincil tüketiciler grubunda otçullar yer alır. Yılan otçul canlılardan olmadığı için birincil tüketiciler grubunda yer almaz. Verilen diğer canlılar birincil tüketicilere örnektir.

CEVAP: D

11. Ekvatorial iklim bölgesinde su döngüsü çok hızlı yaşanır. Bu alanda buharlaşma ve yağış çok fazladır. Verilen diğer merkezler kurak iklim bölgelerinde yer aldığı için su döngüsü yavaş yaşanır.

CEVAP: B

9. Aerosol tuzları yağışlarla toprağa düşünce toprağın verimini artırır. Aerosol ile ilgili olarak diğer seçeneklerde verilen bilgiler doğrudur.

CEVAP: E

12. Besin piramidinde üstlere çıkıldıkça aktarılan enerji azaldığı için birey sayısı da azalır.

CEVAP: A

10. Akarsularda eğimin azaldığı ve denize ya da okyanusa döküldüğü bölgelerde canlı çeşitliliği fazladır. Bu bilgilere uyan I numaralı merkezde canlı çeşitliliği diğer merkezlerden daha fazladır.

CEVAP: A

13. Avustralya'nın kuzeydoğusunda bulunan mercan denizi, mercanların yoğun olarak bulunduğu bir alandır. Verilen diğer merkezlerde mercan resiflerine rastlanmaz. Mercanlar sıcak denizlerde oluşur.

CEVAP: C

1. Canlıların yaşam alanlarında önemli değişiklikler meydana geldiğinde canlılar yaşamlarına devam edebilmek için yeni ortama adapte olması gerekir. Adapte olamayan canlılar bölgeden göç eder, göç edemeyen canlılar ise yaşamına devam edemez.

CEVAP: E

2. Haritada dağılımı verilen biyom tundra biyomudur. Tundra biyomunun görüldüğü bölgede sıcaklık yılın yaklaşık 8-10 ayı 0 °C'nin altındayken kalan dönemde sıcaklık koşulları 0 °C'nin üstüne çıkmaktadır.

CEVAP: D

3. Deniz hayvanlarının kabuk oluşumu sırasında karbondioksit tüketilir. Verilen diğer durumlarda ise karbondioksit açığa çıkar.

CEVAP: C

4. Verilen iklim grafiği Akdeniz iklimine aittir. Burada yaşayan canlılar kış mevsimi ılık geçtiği, yazın ise güneşlenme süresi uzun olduğu için bu durumlara ayak uydurması gerekir. Verilen diğer özellikler Akdeniz iklimine ait özellikler değildir.

CEVAP: A

5. Çöl bölgesinde yüzey suyu bulunmadığı ve yer altı suyu çok derinlerde olduğu için bu bölgede yaşayan bitkilerin derinlerdeki sulara ulaşması için kök sistemleri derine doğru gelişmiştir.

CEVAP: A

6. Süveyş Kanalı'nın açılmasıyla önceden suları karışmayan Kızıldeniz ve Akdeniz suları birbirine karışmaya başlamıştır. Bu yüzden kanalın açılmasıyla verilen öncüllerin tamamı ortaya çıkmıştır.

CEVAP: E

7. Yağışın az olduğu karasal bölgelerde ya da çöl bölgelerinde su miktarı az olduğu için bitkilerin kök sistemleri derine doğru gelişim göstererek taban suyundan faydalanmaya çalışır.

CEVAP: D

9. Kartal üçüncül tüketiciler yani yırtıcılar grubunda yer alır. Bu yüzden kartal, hem ikincil tüketicileri hem de birincil tüketicileri yiyerek yaşamına devam eder.

CEVAP: E

8. I ve V numaralı bölgelerde ekvatorial iklim görüldüğü için bitki örtüsü tropikal yağmur ormanlarıdır. Bu yüzden çok sık orman örtüsünün bulunduğu bu alanda oksijen üretimi diğer merkezlerden daha fazladır.

CEVAP: B

10. Canlıların bünyesindeki enerji, öldüklerinde ayrıştırıcılar tarafından ayrıştırılarak ve parçalanarak toprağa karışır. Bu evrelerden sonra canlıların bünyesinde bulunan enerji ekosisteme geri dönüş yapar.

CEVAP: C

1. Seçenekler incelendiğinde A,B,C ve D seçeneğinde yaşanan olaylar normal dönemlerde yaşanmayan ekstrem doğa olaylarıyken, Temmuz ayında Mar-din'de sıcaklıkların 35 °C'ye çıkması her yaz dö-ne-minde yaşanan sıradan bir doğa olayıdır.

CEVAP: E

2. A,C,D ve E seçeneklerinde doğanın insana müdaha-lesinden bahsedilmiştir. B seçeneğinde ise yatağında akış gösteren bir akarsu üzerine setler yaparak baraj gölü oluşturan ve doğada değişiklikler ortaya çıkartan insandır.

CEVAP: B

3. Deprem, volkanizma, kütle hareketleri ve okyanus tabanlarında meydana gelen depremler sonucunda oluşan tsunamiler jeolojik kökenli doğal afetlere örnek iken şiddetli rüzgar klimatolojik kökenli doğal afetlere örnek olarak gösterilir.

CEVAP: C

4. Manş Tüneli - Ulaşım,
Dubai Palmiye Adası - Turizm,
GAP - Sulama
Ordu - Giresun Havaalanı - Ulaşım amaçlıdır.
Hollanda kıyı setleri ise tarım ve hayvancılık amaçlıdır.

CEVAP: E

5. Büyük fay hatları üzerinde bulunan merkezlerde deprem riski yüksektir. Bu yüzden büyük fay hatları üzerindeki I ve II numaralı merkezlerde deprem riski yüksektir.

CEVAP: A

6. Tsunami, okyanus tabanlarında meydana gelen dep-remler sonrası oluşan dev dalgalardır. Bu yüzden tsu-nami jeolojik kökenli ekstrem doğa olaylarına örnek olarak gösterilir.

CEVAP: B

7. Küresel ısınma sonucunda buzullar erir. Buzullar en önemli tatlı su kaynaklarıdır. Tatlı su ile tuzlu su birbi-rine karşıdır. Tatlı su kaynakları azalır.

CEVAP: C

8. Verilen özellikler incelendiğinde Batı Avrupa'da bulunan ve deniz seviyesinin yükselmesine bağlı olarak kıyı setleri inşa eden ülkenin Hollanda olduğuna ulaşılr.

CEVAP: D

9. Özellikleri verilen Manş Tüneli, Manş Denizi'nin altından İngiltere ile Fransa'yı birbirine bağlayan bir tüneldir.

CEVAP: B

11. İstanbul'da yapılan Marmaray Projesi, Manş Tüneli gibi su altından iki merkezi birbirine bağlayan bir ulaşım projesidir.

CEVAP: A

12. Aynı şiddette yaşanan deprem, gelişmiş ve altyapı sistemleri oturmuş ülkelerde çok fazla yıkıma neden olmaz. Verilen ülkeler arasında Japonya, diğer ülkelere oranla daha gelişmiş olduğu için aynı şiddette yaşanacak depremin yıkıcı etkileri daha azdır.

CEVAP: C

10. Mayıs ayında henüz Kuzey Yarım Küre'de yaz başlamamışken Kuzey Kutup Dairesi'ne çok yakın olan Stockholm'de sıcaklığın 25 °C ortalamaya ulaşması ekstrem doğa olayı olarak adlandırılır.

CEVAP: E

13. Verilen merkezlerden I numaralı merkez ABD'nin doğusunda, V numaralı merkez ise Batı Avrupa'da yer aldığı için sanayi ve teknoloji bu merkezlerde çok gelişmiştir ve insanın doğa üzerindeki etkisi verilen diğer merkezlerden daha fazladır.

CEVAP: B

1. Ülkemizde yazların kurak ve kışların ılık geçtiği tek iklim Akdeniz iklimidir. I numaralı bölge Mersin, II numaralı bölge ise Muğla'da yer alır. Bu iki merkezde de Akdeniz iklimi yaşanmaktadır. Bu yüzden kış ılıklığı ve yaz kuraklığı isteyen bir canlı bu alanda doğal yaşayış alanı bulabilir.

CEVAP: A

2. Verilen öncüller savan biyomuna ait öncüllerdir. Dünya'da 10-20 enlemleri arasında görülen; zebra, zürafa, aslan gibi hayvanların yaşadığı, doğal bitki örtüsü yüksek boylu ot olan tek biyom savan biyomdur.

CEVAP: B

3. A,B,C ve D seçeneğinde verilen bilgiler çöl biyomuna ait özelliklerdir. Fakat çölün dünyada en çok görüldüğü enlem 10-20 enlemleri değil 30 enlemleridir.

CEVAP: E

4. Su döngüsünün yavaş yaşandığı bölgeler kurak iklim bölgeleridir. bu bölgelerde buharlaşma ve yağış koşulları yetersizdir. II ve III numaralı bölgeler çöl bölgesinde yer aldığı için bu alanlarda su döngüsü yavaş yaşanır.

CEVAP: C

5. Denizlerin tuzluluk oranını belirleyen unsur enlemdir. Ekvatordan kutuplara doğru gidildikçe sıcaklığın ve buharlaşmanın azalmasına bağlı olarak denizlerin tuzluluk oranı azalır.

CEVAP: B

6. Verilen öncüller incelendiğinde yalnızca mikroorganizmaların canlı biyotik unsur olduğu görülür. Yağış ve sıcaklık ekosistemi oluşturan fiziki, oksijen ise inorganik unsurdur.

CEVAP: A

9. Ocak ayında Kuzey Yarım Küre'de kış mevsimi yaşandığı için Kuzey yarım Küre'de yer alan Ankara, Moskova, Cenevre, Münih'te Ocak ayında 30 °C sıcaklığın yaşanması ekstrem bir sıcaklık iken, Ocak ayında yaz mevsiminin yaşandığı Rio de Jenario'da 30 °C sıcaklık normal bir sıcaklık değeridir.

CEVAP: E

7. Verilen tanımlar sırasıyla ekosistem, biyom ve habitata aittir.

CEVAP: A

BİDERS YAYINCILIK

8. III numaralı bölgede kutup iklimi yaşandığı için bu bölgede bitki örtüsü yetişmez. IV numaralı bölge ise çöl ikliminde yer aldığı için yağış koşullarının yetersizliği nedeniyle bu bölgede de orman örtüsü yetiştirilemez.

CEVAP: D

10. I numaralı bölge Batı Avrupa'da, V numaralı bölge Güneydoğu Asya'da yer aldığı için bu alanlarda sanayi tesisleri yoğunlaşmış ve buna bağlı olarak da insanın doğal çevre üzerindeki olumsuz etkisi fazladır.

CEVAP: B

1. Volkanik patlamalar sonucunda A,B,C ve D seçeneklerindeki olaylar gerçekleşirken, tarım ürünleri zarar gördüğü için tarım ürünlerinin erken olgunlaşması beklenmez.

CEVAP: E

2. Heyelanın bir bölgede etkili olabilmesi için eğimin ve yağışın fazla olması gerekir. Bu yüzden fiziksel çözümlenin şiddetli yaşandığı bölgelerde heyelan riski yüksek genellemesi yapılamaz.

CEVAP: E

3. Cezayir, BAE, Türkiye ve Fas kurak iklim bölgelerinde yer aldığı için bu alanlarda sulama projelerine ihtiyaç vardır. Fakat ekvatorial iklimin yaşandığı ve yağışın yeterli olduğu Brezilya'da sulama projelerine duyulan ihtiyaç daha azdır.

CEVAP: D

4. Piramidin en üstü etçiller, ortası otçullar, en altı ise üreticiler yani bitkilerden oluşur. Bu yüzden en üstte aslan, orta katmanda geyik ve en alt katmanda çayır bitki örtüsü yer alır.

CEVAP: B

5. Orangutan, jaguar, yılan ve şempanze tropikal yağmur ormanları biyomunda, deve ise çöl biyomunda yer alır.

CEVAP: A

6. Safari turizminin en geliştiği bölge savan biyomudur. III numaralı merkez Afrika'nın doğusunda Etiyopya ve Kenya'nın olduğu bölgede yer alır. Bu alanlarda savan biyomu görüldüğü için safari turizmi bu alanlarda çok gelişmiştir.

CEVAP: C

7. Oksijen, ekosistemi oluşturan inorganik unsurlardan biridir. Verilen diğer maddeler güneş ışığı, sıcaklık, rüzgar ve yağış ekosistemi oluşturan fiziksel etmenler arasında yer alır.

CEVAP: D

8. Çalı biyomunun yayılış alanı Akdeniz ikliminin yayılış alanına paralellik gösterir. Bu yüzden IV numaralı merkezde Akdeniz iklimi görülmediği için çalı biyomuna da rastlanmaz.

CEVAP: D

9. Tundra ve çöl biyomu, canlı çeşitliliği ve birey sayısının en az olduğu biyomlardandır. Verilen diğer biyomlarda canlı çeşitliliği tundra ve çöl biyomundan daha fazladır.

CEVAP: B

10. Özellikleri verilen iklim bölgesinde yayılış gösteren biyom savan biyomudur.

CEVAP: B

11. I numaralı merkezde kutup iklimi görüldüğü için sıcaklık ve yağış koşulları bu bölgede yetersizdir. Buna bağlı olarak da canlı çeşitliliği haritada işaretlenmiş diğer merkezlerden daha azdır.

CEVAP: A

12. İklim değişiklikleri sonucunda artan sıcaklık, buzulların erimesine neden olmaktadır. Buzulların erimesine bağlı olarak da bu bölgede yaşayan canlıların yaşam alanları daralmaktadır.

CEVAP: C

13. Oksijen ağır bir gaz olduğu için yerden yükseldikçe oksijen miktarı azalır. Verilen diğer seçeneklerdeki bilgiler oksijen döngüsüyle ilgili doğru bilgilerdir.

CEVAP: A

14. Tarımsal faaliyetler beşeri faaliyetler içerisinde yer alır. Verilen diğer unsurlar fiziki faktörlere örnektir.

CEVAP: C

1. “K” merkezinde tropikal yağmur ormanları biyomu görülmektedir. I numaralı merkez Amazon havzasında yer aldığı için bu alanda tropikal yağmur ormanları biyomu görülmektedir.

“L” merkezinde çöl biyomu görülmektedir. III numaralı merkez Büyük Saha Çölü’nde yer aldığı için bu bölgede çöl biyomu görülür.

“M” merkezinde tundra biyomu görülür. II numaralı bölge Rusya’nın kuzeyinde tundra biyomunda yer alır.

CEVAP: B

2. Atmosferdeki karbon oranının artması, küresel ısınmanın sonuçlarından biri değil, küresel ısınmanın sebeplerinden biridir. Atmosferdeki karbon miktarı arttıkça küresel ısınmanın şiddeti de artar.

CEVAP: C

3. Brezilya, ekvatorial iklim bölgesinde yer alır. Ekvatorial iklim ise dünyanın yağış ortalaması en fazla olan iklimidir. Bu yüzden Brezilya’da yaşanacak iki gün aralıksız yağış ekstrem doğa olayı olarak adlandırılmaz.

CEVAP: D

4. II numaralı bölge Kuzeybatı Avrupa’da yer alır. Bu bölgede büyük fay hatları olmadığı için II numaralı bölgede volkanik faaliyetlere rastlanmaz.

CEVAP: B

5. Yeni tarım alanlarının açılması canlıların yeryüzüne dağılışını etkileyen beşeri bir faktördür. Diğer seçeneklerde verilen unsurlar ise canlıların yeryüzüne dağılışını etkileyen fiziki faktörlerdir.

CEVAP: C

6. Kutup biyomunda kutup ayısı, penguen, fok ve kutup tilkisi görülür. Tibet öküzü ve kartal kutup biyomuna ait hayvanlar değildir.

CEVAP: E

7. Kutup biyomunda iklim koşulları elverişsiz olduğu için canlı çeşitliliği, verilen diğer biyomlardan daha azdır. Kutup biyomunda yalnızca kutup tilkisi, kutup ayısı, penguen ve fok bulunmaktadır.

CEVAP: A

10. Özellikleri verilen biyom çöl biyomudur. II numaralı bölgede çöl biyomu görülmektedir. II numaralı bölge Avustralya'nın iç kesimlerinde bulunan Viktorya Çölü'nde bulunmaktadır.

CEVAP: B

8. Tropikal yağmur ormanları biyomunda toprak çok yıkanmış içni humus bakımından çok fakirdir. Tropikal yağmur ormanları biyomuyla ilgili olarak diğer seçeneklerde verilen bilgiler doğrudur.

CEVAP: D

11. Ekstrem sıcaklık ve kuraklık klimatolojik, Tsunami ise jeolojik kökenlidir. Meteor çarpması Astronomik kökenli bir ekstrem doğa olayıdır.

CEVAP: A

9. Okyanuslar ve denizler atmosferdeki oksijenin üretilmesinde çok büyük bir paya sahiptir. Soğuk okyanuslarda, bu bölgeye adapte olmuş çeşitli canlılar yaşamaktadır.

CEVAP: C

1. Nüfus problemi yaşayan bir ülke kalkınmak için doğum oranını azaltması gerekir. Doğum oranı azalan piramit tabanı daralandır.

CEVAP: D

2. Dünya haritasında işaretlenmiş bölgelerde kutup ve çöl iklimi görülmektedir. Bu bölgelerde nüfusun seyrek olmasında uygun olmayan iklim koşulları ve tarımsal faaliyetlerin yapılamaması etkili olmuştur.

CEVAP: B

3. Denize göre konum, yer şekilleri, iklim koşulları ve su varlığı nüfusun dağılışını etkileyen fiziki faktörlere örnek olarak gösterilirken, sanayi nüfusun dağılışını etkileyen beşeri faktörlerdendir.

CEVAP: C

4. Muson Asya'sı, Avrupa'nın güneyi ve batısı ile ABD'nin doğusunda nüfus miktarı fazladır. Ama Ekvator'da 1000 metrenin altında yüksekliğe sahip alanlarda iklim koşulları elverişsiz olduğu için bu alanda nüfus miktarı azdır.

CEVAP: E

5. Nüfus artış hızını arttırıcı politika uygulayan ülkeler gelişmiş ve nüfus artış hızı çok düşük olan ülkelerdir. III numaralı bölge Japonya, IV numaralı bölge İngiltere'dir. Bölgelerde nüfus artış hızı çok düşük olduğu için nüfus artış hızını arttırıcı politikalar uygulanır.

CEVAP: D

6. Tablo incelendiğinde kıtaların ve dünyanın toplam nüfusu, aritmetik nüfus yoğunluğu ve toplam yüz ölçümlerine ulaşılabilir. Fakat en az nüfus miktarına sahip Okyanusya kıtasının nüfusunun neden az olduğuna ulaşılamaz.

CEVAP: E

7. Nüfus artış hızını azaltıcı politika uygulayan ülkelerde zamanla genç nüfus oranı azalır. Buna bağlı olarak da iş gücü ihtiyacını karşılayamadığı için bu anlamda dışa bağımlı bir ülke haline gelir.

CEVAP: B

8. Savaşlar, eğitim seviyesinin yükselmesi, ülke dışına yaşanan göçler ve kadınların çalışma hayatına girmesi nüfus artış hızını azaltıcı faktörlerdir. Fakat gelişmiş ülkeler nüfus artış hızını arttırıcı politikalar uygulamaktadır.

CEVAP: A

9. Haritada dağılımı verilen bölge ekvatorial iklim bölgesidir. Bu alanda nüfusun seyrek olmasında, bitki örtüsünün gür olması, sıcaklığın ve yağışın çok olması etkili olmuştur. Yağış miktarı fazla olduğu için yüzey suları da fazladır.

CEVAP: B

10. İnsan nüfusunda geçmişten günümüze kadar üç büyük sıçrama yaşanmıştır. Birinci sıçramanın sebebi kesici aletlerin yapımı, ikinci sıçramanın sebebi yerleşik hayata geçiş ve tarımın yapılması, üçüncü ve en büyük sıçramanın sebebi ise Sanayi Devrimi'dir.

CEVAP: C

11. Bir bölgede aritmetik nüfus yoğunluğunun fazla olması için bu bölgenin yüz ölçümünün küçük, nüfus miktarının fazla olması gerekir. Bu yüzden, yüz ölçümü en küçük, nüfusu en fazla olan I numaralı merkezin aritmetik nüfus yoğunluğu, verilen diğer merkezlerden daha fazladır.

CEVAP: A

1. Türkiye’de 1965 - 1980 yılları arasında nüfus artış hızını düşüren politikalar uygulanmıştır. Bu amaçla nüfus planlama kanunu çıkarılmış ve yurt dışına işçi göçü özendirilmiştir.

CEVAP: B

2. Sanayi Devrimi’nden sonra nüfusun hızla artmasında sağlık sektöründe yaşanan gelişmeler, buna bağlı olarak da bebek ölüm oranlarının düşmesi ve ortalama yaşam süresinin uzaması neden olmuştur. Göç hareketleri dünya nüfusunun artışında etkili olmaz, nüfusun alansal dağılışını etkiler.

CEVAP: D

3. Tabloda doğum ve ölüm oranları ile doğal nüfus artış hızı verilmiştir. Oransal verilerden miktarlara ulaşılamaz. Bu yüzden Kenya’daki bebek sayısının Çin’deki bebek sayısından fazla olduğuna ulaşılamaz.

CEVAP: C

4. Bir ülkenin nüfus politikası belirlenirken, ülkenin matematik konumu dikkate alınmaz, ülkenin ekvatora ya da kutuplara yakın olması, nüfus politikasının belirlenmesinde etkili olan faktörlerden biri değildir.

CEVAP: D

5. Türkiye’de gelişmişlik seviyesi arttıkça doğum oranı azalacak, genç nüfus azalacak ve yaşlı nüfus artacaktır. Ortanca yaş yükselecektir. Ortalama yaşam süresi uzayacaktır.

CEVAP: C

6. Verilen piramitler incelendiğinde II numaralı piramit dışında kalan bütün piramitlerin tabanlarında son zamanlarda daralma olduğu, yani nüfus artış hızlarının azaldığı görülmektedir. II numaralı piramidin tabanında herhangi bir daralma yaşanmamaktadır.

CEVAP: A

7. Uzun süre düşük nüfus artışı yaşayan bir ülkede doğum oranları düşük olduğu için nüfus kendini yenileyemez ve dinamizmini kaybeder.

CEVAP: C

8. Verilen nüfus piramidi incelendiğinde piramidin tabanının son yıllarda daraldığı görülmektedir. Bu da son yıllarda nüfus artış hızında düşüş yaşandığına kanıt olarak gösterilebilir.

CEVAP: C

9. Demografik yatırım nüfus için yapılan yatırımlardır. Okul, yol, fabrika, hastane ve sosyal tesisler gibi yatırımlara demografik yatırım denir. Doğum oranının ve buna bağlı olarak da genç nüfusun az olduğu arı kovanı piramidine sahip ülkelerde demografik yatırıma duyulan ihtiyaç azdır.

CEVAP: A

10. İngiltere, Almanya, Japonya ve Fransa gibi ülkelerde doğum oranı çok düşük, genç nüfus oranı az olduğu için bu ülkelerde nüfus artış hızını arttırıcı politikalar uygulanırken, hızla nüfusu artan ve nüfusun ülke için sorun haline geldiği Kenya'da nüfus artış hızını azaltıcı politikalar uygulanır.

CEVAP: D

11. I numaralı bölge Batı Avrupa, V numaralı bölge Japonya'da yer aldığı için bu alanlarda nüfus yoğunluğunun fazla olmasında sanayinin gelişmiş olması etkili olmuştur. Verilen diğer merkezlerde sanayi faaliyetleri gelişmemiştir.

CEVAP: B

12. Nüfus sayımlarının amaçları arasında göçlerin neden yapıldığını bulmak yoktur. Nüfusun yaş gruplarına dağılışı, toplam nüfus, kırsal ve kentsel nüfus oranı ve nüfus artış hızını bulmak, nüfus sayımlarının temel amacıdır.

CEVAP: E

1. Küresel etkisi en fazla olan yerleşim yerlerine, Batı Avrupa'da ve ABD'nin doğusunda rastlanır. II numaralı merkez Batı Avrupa'da III numaralı merkez ABD'nin doğusunda yer alır.

CEVAP: C

2. Essen şehrinin gelişmesinde etkili olan temel faktör taş kömürü yataklarının bölgede yoğun olarak bulunmasıdır. Zonguldak şehrinde taş kömürü yataklarına bağlı olarak sanayi faaliyetleri gelişim göstermiştir.

CEVAP: B

3. İlk şehirleşme tarımla başlamıştır. Sanayileşme ile beraber hızlanmıştır. Günümüzde en fazla nüfusa sahip şehir Tokyo'dur. Günümüzde Dünya nüfusunun yarısından fazlası şehirlerde yaşamaktadır.

CEVAP: C

4. Dünyada nüfus miktarı en fazla olan merkez Doğu ve Güneydoğu Asya'dır. Bu yüzden nüfusu on milyonu aşan şehirlere IV numaralı merkezde daha fazla rastlanır.

CEVAP: D

5. Dünyada yerleşme hızının artışında etkili olan temel faktör Sanayi Devrimi'dir. İnsanlar, Sanayi Devrimi ile beraber kırsal alanlardan şehir merkezlerine göç ederek şehirleşmeyi hızlandırmışlardır.

CEVAP: A

6. Ruhr Havzası'nda bulunan ve Avrupa'nın sanayi başkenti olarak adlandırılan yerleşim yeri Almanya sınırları içerisinde bulunan Essen şehridir.

CEVAP: A

7. Bir şehrin idari fonksiyona sahip olması için bir ülkenin başkenti olması gerekir. Bu yüzden İstanbul'un idari fonksiyonu yoktur.

CEVAP: C

8. II numaralı bölge Çatalca - Kocaeli Platosu'nda bulunur. Bu bölgede gelişen fonksiyonlardan bazıları ulaşım, sanayi, ticaret ve turizm gibi fonksiyonlar çok gelişmiştir.

CEVAP: B

9. Dünyadaki bütün başkentler küresel etkiye sahip değildir. Türkiye'nin başkenti Ankara Suriye'nin başkenti Şam, Ermenistan'ın başkenti Erivan gibi bazıları bölgesel etkiye sahip şehirlere örnek olarak gösterilebilir.

CEVAP: E

12. Mekke, Kudüs Roma ve Medine dini fonksiyonlarıyla ön plana çıkan şehirlerdir. Şam dini fonksiyona sahip şehirlere örnek olarak gösterilemez.

CEVAP: B

10. Afrika'nın doğusu ve batısında ekonomik faaliyetler gelişim göstermediği için bu bölgelerde küresel etkiye sahip şehirlere rastlanmaz.

CEVAP: A

13. Rusya'nın kuzeyinde yer alan III numaralı merkezde ekonomik faaliyetler iklimin elverişsizliği nedeniyle gelişemediği için nüfus yoğunluğu bu bölgede azdır.

CEVAP: C

11. Sidney, Avustralya'da bulunan ticaret ve turizm şehridir. İdari fonksiyona sahip değildir. Avustralya'nın başkenti idari fonksiyona sahip olan Canberra'dır.

CEVAP: E

14. Doğal nüfus artışı doğumlarla ölümler arasındaki farktır. Geri kalmış bölgelerde doğal nüfus artışı fazla iken, gelişmiş bölgeler yoğun olarak göç aldığı için gerçek nüfus artış oranı fazladır.

CEVAP: D

1. Roma ile ilgili B, C, D ve E seçeneklerinde verilen bilgiler doğrudur. Roma liman şehri değildir.

CEVAP: A

2. Türkiye’de Gökçeada, Eğirdir, Şavşat ve Akyaka sakin şehirlere örnektir. İskenderun demir-çelik sanayisinin geliştiği nüfusu fazla bir şehirdir. Sakin şehir özelliği göstermez.

CEVAP: E

3. Roma çifte başkent unvanına sahip bir şehirdir. İtalya’nın başkentidir. Vatikan’ı içerisinde barındırdığı için dünya başkenti olarak geçer.

CEVAP: B

4. Hamburg, Rotherdam, Kudüs ve Tokyo küresel etkiye sahip şehirlere örnek olarak gösterilirken, Bakü bölgesel etkiye sahip şehirlere örnek olarak gösterilebilir.

CEVAP: C

5. Tablo incelendiğinde şehirlerin nüfusunun dünyanın toplam nüfusu içerisindeki payının sürekli arttığını, 2010 yılından sonra da şehirde yaşayan insan sayısının toplam dünya nüfusunun yarısını geçtiğini bulabiliriz.

CEVAP: C

6. Özellikleri verilen şehir İngiltere’de yer alan Oxford’dur. Oxford dünyanın önemli eğitim şehirlerindendir. Bu şehirde öğrenci nüfus oranı yüksektir.

CEVAP: B

7. Verilen şehirlerin tamamının nüfusu on milyonu aşmıştır. Nüfusu on milyonu ilk aşan şehir ise New York'tur. New York'un nüfusu 1950 yılında on milyonu aşmıştır. Dünyada nüfusu on milyonu aşan ilk şehir New York'tur.

CEVAP: A

10. Sao Paolo Brezilya'nın önemli şehirlerindendir. Brezilya GYK'de yer alır. Diğer şehirler KYK'dedir.

CEVAP: C

8. Yer yüzünde şehirleşmenin başlamasında etkili olan temel faktör tarım faaliyetlerdir. Verilen diğer ekonomik faaliyetler, tarım faaliyetlerden sonra gelişim göstermiştir.

CEVAP: D

11. Paragraf incelendiğinde New York'ta meydana gelen bir ekonomik krizin dünyaya yayılmasından bahsediliyor. Ekonomik krizin dünya geneline yayılmasının sebebi New York'un dünya finans merkezi olmasıdır.

CEVAP: C

9. New York'un okyanusa kıyısı vardır. Bu yüzden deniz ticareti gelişmiştir. Liman fonksiyonuna sahip bir şehirdir.

CEVAP: E

12. Sanayi ve ticaretin geliştiği Batı Avrupa ve ABD'nin doğusunda kentleşme oranı yüksektir. I numaralı bölge Batı Avrupa'da, V numaralı bölge ise ABD'nin doğusunda yer alır.

CEVAP: B

1. Sanayi Devrimi ile birlikte insan hayatındaki en büyük değişikliklerden biri de sağlık sektöründe yaşanan gelişmelere bağlı olarak bebek ölüm oranlarında hızlı bir şekilde yaşanan düşüştür.

CEVAP: E

2. Harita incelendiğinde işaretlenmiş merkezler arasında en yoğun göç alan merkezler I numaralı merkezde yer alan Batı Avrupa ile V numaralı merkezde yer alan ABD'nin doğusudur. Bu yüzden verilen merkezler arasında I ve V numaralı merkezlerde kültür çatışması yoğun olarak yaşanır.

CEVAP: B

3. Verilen ülkeler arasında diğerlerine oranla daha az gelişmiş olan Gürcistan'da kentleşme oranı daha azdır.

CEVAP: B

4. Ruhr Bölgesi'nin gelişmesinde etkili olan petrol değildir. Bu bölgede geniş alanlara yayılış gösteren maden taş kömürüdür. Bu yüzden Ruhr Havzası'nın gelişmesinde etkili olan maden taş kömürüdür.

CEVAP: D

5. Almanya'nın şehirleri Essen, Bochum ve Dortmund şehirleri Ruhr Havzası'nda yer alan yerleşim yerlerine örnek olarak gösterilebilir. Lizbon Portekiz'de, Amsterdam Hollanda'da yer alır.

CEVAP: D

6. Verilen merkezler arasında ekonomik faaliyetlerin ülke geneline dengeli bir biçimde dağılmadığı merkezler Hindistan'da yer alan I numaralı merkezle Kuzey Afrika'da yer alan II numaralı merkezde göç hareketlerine yoğun olarak rastlanır.

CEVAP: A

7. Portekiz'de nüfus artış oranı çok düşükken Arjantin'de nüfus artış hızı yüksektir. Bu yüzden verilen seçenekler arasında "E" seçeneğine tablodan ulaşamaz.

CEVAP: E

10. Verilen bölgeler arasında Ruhr Havzası ve ABD'nin doğusunda ekonomik faaliyetlerin geliştiği bölgeler olduğu için yoğun olarak göç alan bölgelere örnek olarak gösterilebilir.

CEVAP: E

8. Siyasi baskılar sonucunda insanların yaşadığı ülkelerden başka ülkelere gitmek zorunda kalması göçe neden olan itici faktörlere örnek olarak gösterilebilir.

CEVAP: C

11. Ruhr Havzası'nın dönüşüm projesinde yeni demir-çelik sanayi tesisleri açmak yoktur. Bunun yerine eski demir-çelik tesislerinin insanların kullanabileceği sosyal alanlara dönüştürülmesi vardır.

CEVAP: B

9. Beyin göçünü yoğun olarak alan ülkeler ekonomik anlamda gelişmiş ülkelerdir. Verilen ülkeler arasında en gelişmiş ülke Norveç olduğu için diğer ülkelere oranla daha fazla beyin göçü alır.

CEVAP: A

12. III. numaralı bölge Batı Avrupa'da, IV numaralı bölge ise Avustralya'nın güneydoğusunda yer aldığı için yoğun olarak göç alır.

CEVAP: D

1. Mezopotamya uygarlığı Fırat ve Dicle nehirlerinin arasında verimli tarım topraklarında kurulmuş bir medeniyettir.

CEVAP: E

2. Kuzey Avrupa'da iklim koşulları elverişsiz olduğu için ilk insanın bu bölgelerde yerleşerek medeniyet kurması mümkün değildir. Bu yüzden II numaralı merkezde ilk kültür medeniyetlerine ait izlere rastlanmaz.

CEVAP: B

3. İnkalar Güney Amerika kıtasının batısında, And Dağları'nın yüksek kesimlerinde kurulmuş ilk kültür merkezlerindendir.

CEVAP: C

4. Verilen nehirler arasında Obi Nehri Rusya'nın kuzeyinde tundra iklim bölgesinde yer aldığı için ilk kültür merkezlerine ait izlere Obi Nehri'nin etrafında rastlanmaz.

CEVAP: E

5. Kanada, Kuzey Amerika'nın kuzeyinde yer aldığı için soğuk iklim bölgesi bu ülkede yoğun olarak etkili olmaktadır. Bu yüzden Kanada'da ilk kültür merkezlerine ait izlere rastlanmaz.

CEVAP: C

6. Maya uygarlığı Orta Amerika'da kurulmuş ilk kültür merkezlerindendir. Günümüzdeki Meksika'da Maya uygarlığına ait izlere rastlanır.

CEVAP: A

7. İnk uygarlığına ait izlere Akdeniz kıyılarında rastlanmaz. İnk uygarlığı Güney Amerika kıtasının batı kıyılarında bulunan And Dağları'nda kurulmuştur.

CEVAP: B

8. Çin uygarlığının kurulduğu coğrafyada muson iklimi görülmektedir. Muson iklimi hem canlı yaşamı için hem de tarımsal faaliyetler için uygun bir iklimdir.

CEVAP: C

9. Verilen uygarlıklardan ülkemize en yakın kurulmuş olan ilk kültür merkezi Mezopotamya'da kurulan Sümer, Asur ve Babil gibi uygarlıklardır.

CEVAP: C

13. İlk kültür merkezlerinden biri olan İnka medeniyeti Güney Amerika kıtasının batı kıyılarında And Dağları'nın zirvelerinde kurulmuştur. Peru sınırları içinde dir.

CEVAP: C

10. Orta Amerika'da kurulmuş ve İspanyollar tarafından keşfedilmiş olan ilk kültür merkezi Azteklerdir.

CEVAP: A

14. İnka medeniyeti dağların yüksek kesimlerinde kurulmuş tarımla uğraşmış bir toplumdur. Denizcilikte ilerlememiştir.

CEVAP: D

11. Mezopotamya uygarlığı ülkemizin güneydoğusundan Basra Körfezi'ne kadar uzanan bölgede kurulmuştur.

CEVAP: B

15. İlk medeniyetler çoğunlukla orta kuşakta, akarsu kenarlarında, verimli tarım topraklarında kurulmuştur.

CEVAP: E

12. Mezopotamya uygarlığı ekonomisi tarım üzerine kurulmuş bir toplumdur. Bu bölgede tarımın gelişmesinde etkili olan temel faktör Fırat ve Dicle nehirleridir.

CEVAP: A

16. Mısır uygarlığı Kuzey Afrika'nın doğusunda yer alır. Haritada yeri yanlış verilmiştir. Verilen diğer uygarlıkların haritadaki yeri doğru verilmiştir.

CEVAP: B

1. ABD'nin doğusu, Batı Avrupa, Avustralya'nın güney-doğusu ve Japonya'da ekonomik faaliyetler çok gelişmişken, Afrika'nın doğusunda ekonomik faaliyetler gelişim göstermemiştir.

CEVAP: E

2. İklim, yer şekilleri, bitki örtüsü üretimi etkileyen doğal faktördür. Teknoloji ise üretimi etkileyen beşeri faktörlerdendir. Japonya'da teknolojik ürünler imalatı beşeri faktördür.

CEVAP: C

3. İklim, yer şekilleri, su kaynakları ve bitki örtüsü; üretim, dağıtım ve tüketimi etkileyen fizik faktörler iken ulaşım ise beşeri faktörler içerisinde yer alır.

CEVAP: E

4. İmalat ham maddeyi işleyerek mamül madde elde etmektir. GAP ile birlikte Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde sebzenin yoğun olarak yetiştirilmesi imalat faaliyeti değil yetiştirme faaliyetleridir.

CEVAP: C

5. Bir bölgenin nüfus miktarı fazla ise bu bölge dünyanın en önemli pazar alanlarından biridir. I, II ve V numaralı merkezlerde nüfus miktarı fazla olduğu için bu alanlar dünyanın önemli pazar alanlarına örnek olarak gösterilirken III ve IV numaralı merkezlerde nüfus miktarı az olduğu için önemli pazar alanları içerisinde yer almaz.

CEVAP: D

6. Kağıt üretimi sırasında, nükleer tesislerde, termik santrallerde ve demir - çelik sanayinde yoğun olarak su kullanılır. Et işleme tesislerinde kullanılan su miktarı verilen diğer merkezlerde kullanılan su miktarından daha azdır.

CEVAP: C

7. I ve II numaralı bölgelerde tarımda ekstansif yöntemler uygulandığı için üretimde yıllar arasında dalgalanma fazladır. III, IV ve V numaralı merkezlerde tarımda entansif yöntemler uygulandığı için üretimde yıllar arasında dalgalanma daha azdır.

CEVAP: A

8. Doğu Anadolu ve Doğu Karadeniz’de yer şekilleri engebeli olduğu için üretim, dağıtım ve tüketim faaliyetleri gelişmemiştir.

CEVAP: B

11. Sermaye birikimi, iş gücü kaynakları, tarımsal faaliyetler ve teknolojik gelişmeler üretimi etkileyen beşeri faktörler arasında yer alırken bitki örtüsünün dağılışı üretimi etkileyen fiziki faktörler arasında yer alır.

CEVAP: C

9. Frigorifik taşımacılık soğutuculu taşımacılıktır. Verilen sanayi ürünlerinden et ve süt ürünlerinin frigorifik taşınması gerekir.

CEVAP: B

12. I numaralı bölge Avrupa’nın batısında yer alır. II numaralı bölge Japonya’da yer alır. III numaralı bölge ABD’nin doğusunda yer alır. Bu bölgelerde sanayi faaliyetleri gelişmiştir. IV ve V numaralı bölgeler Afrika’da yer aldığı için sanayi faaliyetleri gelişmemiştir.

CEVAP: E

10. Biyoloji = Bıktı bilimi, Antropoloji = Irk bilimi, Ekoloji = Çevre bilimi, Kartografya = Harita bilimidir. Paragrafta verilen bilim dalı teknocoğrafyadır.

CEVAP: C

13. Eğitim, ulaşım ve bankacılık faaliyetleri üçüncül ekonomik faaliyetler grubunda yer alır. Kimya sanayi ikincil ekonomik faaliyetler grubunda yer alırken, balıkçılık faaliyetleri birincil ekonomik faaliyetler grubunda yer alır.

CEVAP: A

1. Sürdürülebilir ekonomik faaliyet, yapılan ekonomik faaliyetin daha uzun süre yapılabilmesi için önlemler alınmasıdır. Tüketim faaliyetlerinin sürekli artması için çaba sarfetmek sürdürülebilir ekonomik faaliyetlere örnek olarak gösterilemez.

CEVAP: E

2. I numaralı bölge ABD'nin doğusu, II numaralı bölge ise Batı Avrupa'da yer alır. Bu bölgelerde kişi başına düşen milli gelir yüksek olduğu için bu alanlarda tüketim miktarı verilen diğer merkezlerden daha fazladır.

CEVAP: A

3. Günümüzde ekonomik faaliyetlerin çeşitlenmesine bağlı olarak tüketim miktarı giderek artmaktadır. Tüketim miktarının artmasında nüfus miktarının hızla artması da etkili olmuştur.

CEVAP: D

4. Japonya yer altı kaynakları bakımından çok fakir bir ülkedir. Gelişmiş teknolojisini kullanarak yurt dışından aldığı ham maddeleri işleyerek ekonomik anlamda gelişmiştir.

CEVAP: B

5. I numaralı bölge Rusya'nın sert karasal iklimi görülen tayga ormanlarıyla kaplı bölgesinde yer alır. II numaralı bölge ise Brezilya'nın Amazon ormanları içerisinde yer alır. Bu yüzden bu bölgelerde kerestecilik faaliyetleri gelişim göstermiştir.

CEVAP: A

6. Bir ürüne duyulan talebin azalması yeni bir sektörü ortaya çıkarmaz, hatta var olan sektörün küçülmesine ve ortadan kalkmasına neden olur.

CEVAP: B

7. Kimya sanayi ikincil ekonomik faaliyet, sağlık hizmetleri üçüncül ekonomik faaliyet, donanım ve yazılım mühendisliği, grafik tasarım dördüncül ekonomik faaliyet, icra kurulu başkanlığı (CEO) ise beşincil ekonomik faaliyetlerdendir.

CEVAP: C

8. Buğday unlu mamüllerin yapımında kullanılır. Temel besin maddesidir. Kakao, çikolata yapımında kullanılır. Kahvenin de gün geçtikçe talebi artmaktadır. Bu üç ürüne de duyulan talep arttığı için bu ürünlerin üretimi de artmaktadır.

CEVAP: E

9. Ülkemizde üçüncül ekonomik faaliyetlerde çalışanların oranının en fazla olduğu bölge Çatalca - Kocaeli Platosu'dur. Üçüncül faaliyet hizmet sektörünü kapsar.

CEVAP: D

12. Dünyada balıkçılık faaliyetlerinin geliştiği yerler arasında Japonya ve ABD ile Kanada'nın batısı gösterilebilir.

CEVAP: B

10. İstanbul'da pamuklu dokuma sanayinin gelişmesinde tüketimin fazla olması ve işçi ihtiyacının kolay karşılanması etkili olmuştur. İklim bu sanayi kolunun gelişmesinde etkili olmamıştır. Çünkü pamuk başka bölgelerden İstanbul'a getirilmektedir.

CEVAP: C

13. Tarım, hayvancılık, ormancılık ve balıkçılık birincil ekonomik faaliyetler içerisinde yer alırken, ulaşım üçüncül ekonomik faaliyetler grubunda yer alır.

CEVAP: D

14. İzmir Limanı'nın hinterlandı haritada verilen diğer merkezlerin hinterlandından daha geniştir. Bu yüzden bu bölgede ekonomik faaliyetler çeşitlilik göstermiştir.

CEVAP: E

11. Büyük şehirlerde yaşayan insan sayısı fazla olduğu için kümes hayvancılığı büyükşehirlerin etrafında, tüketime yakın olarak kurulmuştur.

CEVAP: A

15. Hollanda, Almanya, ABD ve İngiltere üçüncül ekonomik faaliyetlerin yoğun olarak yapıldığı ülkelerdir. Hindistan'da ise birincil ekonomik faaliyetlerde çalışanların oranı daha fazladır.

CEVAP: D

1. Doğada kendiliğinden oluşmuş insan aklı ve zekasının ürünü olmayan ürünlere doğal kaynak denir. Doğal kaynaklar insan faaliyetlerinin temelini oluşturur. Fakat doğal kaynaklar dünya geneline dengeli bir şekilde dağılmamıştır.

CEVAP: B

2. Doğal gaz, petrol, taş kömürü ve linyit gibi doğal kaynaklar tükenen doğal kaynaklara örnek olarak gösterilirken, su tükenmeyen doğal kaynaklara örnektir.

CEVAP: D

3. ABD'nin doğusu, Batı Avrupa ve Çin taş kömürü yataklarının yoğun olduğu bölgeler içerisinde yer alırken, Afrika'nın batısı ve Güney Amerika'nın batısında taş kömürü yataklarına rastlanmaz.

CEVAP: A

4. Amazon Havzası ve Kongo Havzası'nda tropikal yağmur ormanları geniş yer kaplar. İskandinav Yarımadası ve Kanada'da ise tayga ormanlarına yoğun olarak rastlanır. Orta Asya'da ise kurak iklimler yaşandığı için bitki örtüsü cılızdır.

CEVAP: E

5. Japonya yer altı kaynaklarından dünyanın en fakir ülkelerinden biri olmasına rağmen, yurt dışından aldığı tüm ham maddeleri gelişmiş teknolojileriyle işleyerek gelişimini tamamlamıştır.

CEVAP: E

6. Sanayi Devrimi ile birlikte ham maddeye duyulan ihtiyacın artmasında etkili olan temel faktör; teknik icatlar ve teknolojik gelişmelerdir.

CEVAP: A

7. Dünya'da güneş enerjisi potansiyeli en yüksek olan bölgeler 30° enlemindeki çöllerdir. Bu yüzden I numaralı bölge Kuzey Afrika'da, V numaralı bölge ise Avustralya'nın iç kesimlerinde çöl bölgelerinde yer aldığı için bu bölgelerde güneş enerjisi potansiyeli çok yüksektir.

CEVAP: B

8. Rusya'da yoğun olarak doğal gaz, Çin'de taş kömürü, İzlanda'da sıcak su kaynakları ve Venezuela'da petrol bulunmaktadır, fakat Norveç'te altın yoğun olarak çıkartılmamaktadır.

CEVAP: E

10. Nijerya petrol bakımından dünyanın en zengin ülkelerinden biridir. Fakat sermaye yetersizliği ve kalifiye eleman eksikliği nedeniyle petrolünü işleyememiş ve gelişimini tamamlayamamıştır.

CEVAP: B

11. Tablo incelendiğinde A, B, C ve E seçeneklerine ulaşılabilir. Fakat tabloya bakıldığında sınırları içerisinde en az ünite bulunan ülkenin İsviçre olduğu görülmektedir.

CEVAP: D

9. Dünyada gelgitten yoğun olarak enerji üreten ülkeler Rusya ve Fransa'dır. Fransa yılda 240 MWh, Rusya ise 400 MWh elektrik üretmektedir.

CEVAP: A

12. Doğal gaz, jeotermal, rüzgar ve gelgit çevre kirliliğine neden olmazken, linyit yakılarak enerji üretildiğinde atmosfere yoğun olarak karbon salındığı için çevre kirliliğine neden olur.

CEVAP: A

1. ABD, Çin, Batı Avrupa'da yoğun olarak bulunan, bitkisel maddelerin yeraltında depolanmasıyla oluşan, yoğun olarak karbon içeren doğal kaynak taş kömürüdür.

CEVAP: A

2. Orman, jeotermal ve toprak gibi doğal kaynaklar uygun koşullar devam ederse belirli bir sürede kendini yenileyebilir.

CEVAP: D

3. Ege Bölgesi'nde dağlar kıyıya dik uzandığı için, bu dağlar arasında esen rüzgarlardan yoğun olarak enerji üretilebilir. Günümüzde İzmir, Balıkesir, Aydın ve Afyonkarahisar'da yoğun olarak rüzgardan enerji üretilmektedir.

CEVAP: B

4. Güney Kore, Japonya ve İsrail gibi doğal kaynak bakımından fakir ülkeler gelişmiş teknoloji ve sermayenin yeterli olması nedeniyle gelişimlerini tamamlamıştır.

CEVAP: A

5. ABD'de 104, Ermenistan'da 1, Çin'de 16, Finlandiya'da ise 4 tane nükleer santral bulunmaktadır. Mısır'da nükleer santral bulunmamaktadır.

CEVAP: E

6. I, II, IV ve V numaralı merkezlerde yoğun olarak petrol yataklarına rastlanırken, III numaralı bölgede petrol yataklarına rastlanmaz. III numaralı bölge dünya petrol rezervleri bakımından zengin bir bölgede yer almaz.

CEVAP: C

7. Dünya bor minerallerinin yaklaşık %70'i ülkemizde bulunur. Ülkemizin genelinde linyit yoğun olarak çıkarılmaktadır. Bu yüzden linyit ve bor minerallerinde ülkemiz dünyada söz sahibi ülkelerden biridir.

CEVAP: A

8. Güneş, rüzgar, dalga ve su tükenmeyen enerji kaynakları içinde yer almaktadır. Orman ise belirli koşullarda kendini yenileyebilen doğal kaynaklar içerisinde yer alır.

CEVAP: B

9. I ve II numaralı bölgeler Kuzey ve Güney Amerika kıtasının batısında yer alır. V numaralı bölgede Himalayalarda yer alır. Bu bölgelerde eğim engebe fazla olduğu için hidroelektrik potansiyelleri yüksektir. III ve IV numaralı merkezler ise düz ve kurak alanlar olduğu için hidroelektrik potansiyelleri yüksektir.

CEVAP: D

10. Çin, Japonya, Peru ve ABD okyanusa kıyısı olan, dünya balıkçılığında söz sahibi ülkeler arasında yer alır. Yunanistan'ın ise okyanusa kıyısı yoktur ve dünya balıkçılığında söz sahibi ülkelerden biri değildir.

CEVAP: D

11. I numaralı bölge Rusya'da yer alır. Bu bölgede doğal gaz bakımından zengindir. II numaralı bölge ise Çin'de yer alır ve taş kömürü bakımından zengindir. III numaralı bölge Güney Afrika Cumhuriyeti'nde yer alır ve altın bakımından zengindir. IV numaralı bölge Venezuela'da yer alır ve petrol bakımından zengindir. V numaralı bölge ise ekvatorial iklim bölgesinde yer aldığı için güneşlenme süresi çok kısadır.

CEVAP: E

12. Tablo incelendiğinde Rusya'ya ait yalnızca petrol rezervine ulaşılır. Doğal gaz rezervine ulaşılamaz.

CEVAP: C

13. Gelgit yalnızca okyanusa kıyısı olan ülkelerde etkili olan bir doğal kaynaktır. Türkiye'nin okyanusa kıyısı olmadığı için ülkemizde gelgit enerjisi üretilemez.

CEVAP: C

14. Organik maddelerin başkalaşımı ile oluşan, kayaçların içerisinde depolanmış hidrokarbon içerikli doğal kaynak petroldür.

CEVAP: D

1. Avustralya'nın iç kesimlerinde nüfusun seyrek olmasının sebebi kuraklığın şiddetli yaşanmasıdır. Kongo Havzasında nüfusun seyrek olmasında yağışın, nemin fazla olması, bitki örtüsünün çok gür olması etkili olmuştur. Kayalık dağlarında nüfusun seyrek olmasında yer şekillerinin engebeli olması etkili olmuştur. Grönland Adası'nda ise buzulların geniş yer kaplaması nedeniyle nüfus seyrek.

CEVAP: C

2. İşçi ücretlerinin ucuzlaması, hızla nüfusu artan ülkelerde ortaya çıkan olumlu sonuçlardan biridir. Verilen diğer seçenekler ise hızla nüfusun artmasına bağlı olarak ortaya çıkan olumsuz sonuçlardandır.

CEVAP: E

3. II ve III numaralı merkezler Kuzey ve Güney Amerika kıtasının batısında Kayalık ve And Dağları üzerinde yer alır. IV numaralı merkez Afrika'nın doğusunda dağlık bir bölgede yer alır. V numaralı merkez ise Himalaya'larda yer alır. I numaralı merkez ise Avustralya'nın iç kesimlerinde düz bir alanda yer alır.

CEVAP: A

4. Verilen merkezler arasında Güneydoğu Asya nüfus artış hızının en hızlı yaşandığı bölgedir. Çünkü Hindistan bu coğrafyada nüfus artış hızı çok yüksek olan bir ülkedir.

CEVAP: A

5. Kadınların çalışma hayatına girmesi ve doğum kontrol yöntemlerinin yaygınlaşması bir ülkede nüfus artış hızının düşmesine neden olan unsurlardandır.

CEVAP: A

6. Delta ovaları akarsuların taşıdığı alüvyonları denize döküldüğü yerde biriktirmesiyle oluşan verimli ovalardır. Bu yüzden delta ovalarında nüfus yoğunluğu fazladır.

CEVAP: D

7. Doğal nüfus artışı doğumlar ile ölümler arasındaki farktır. Doğumun fazla, ölümün az olduğu bölgelerde doğal nüfus artış oranı yüksektir. Verilen merkezler arasında %38 doğum, %10 ölüm oranına sahip I numaralı merkezde doğal nüfus artış oranı verilen diğer merkezlerden daha fazladır.

CEVAP: A

8. Kalkınma hızının nüfus artış oranından yüksek olduğu ülkeler gelişmiş ülkelerdir. Bu tarz gelişmiş ülkelerde tarımda makine kullanımı yüksek olduğu için tarımla uğraşan nüfus oranı giderek azalmaktadır.

CEVAP: C

9. Bir ülkenin nüfus piramiti incelenerek ülkenin nüfusuyla ilgili bilgilere ulaşılabilir. Bir ülkenin aritmetik nüfus yoğunluğu hesaplanırken toplam nüfus miktarı ülkenin yüz ölçümüne bölünür. Nüfus piramitlerinde ülkenin yüz ölçümü bilgilerine ulaşamadığı için, bir ülkenin nüfus piramitinden aritmetik nüfus yoğunluğu bilgisine ulaşamaz.

CEVAP: E

12. Piramitler incelendiğinde son yıllarda nüfus artış hızı düşen ülkenin, piramitin tabanının son yıllarda hızla daralan "E" seçeneğindeki ülkenin olduğu görülmektedir.

CEVAP: E

10. Arı kovanı şeklinde nüfus piramidine sahip ülkeler Batı Avrupa'nın gelişmiş ülkeleridir. Bu tarz ülkelerde birincil ekonomik faaliyetlerde yani tarımsal faaliyetlerde çalışanların oranı düşüktür. İnsanlar daha çok ikincil ve üçüncül ekonomik faaliyetlerde çalışmaktadırlar.

CEVAP: D

13. II numaralı merkez Çin'de bulunduğu için bu merkezde aritmetik nüfus yoğunluğu çok fazladır. Verilen diğer merkezlerde doğal koşullar elverişsiz olduğu için aritmetik nüfus yoğunluğu bu merkezlerde azdır.

CEVAP: B

11. A, B, C ve E seçeneğinde verilen olaylar göçe neden olan doğal nedenlere örnek olarak gösterilir. Lozan Barış Antlaşması'yla Türklerin ve Yunanların yer değiştirmesi göçe neden olan beşeri faktörlere örnektir.

CEVAP: D

14. İngiltere, Almanya, Japonya ve Fransa'da nüfus artış hızını arttırıcı politikalar uygulanırken Pakistan'da nüfus artış hızının çok yüksek olması nedeniyle nüfus artış hızını azaltıcı politikalar uygulanır.

CEVAP: A

1. İklim koşulları, su kaynakları, yer şekilleri ve bitki örtüsü nüfusun dağılışını etkileyen doğal faktörler arasında yer alırken ekonomik faaliyetler ise nüfusun dağılışını etkileyen beşeri faaliyetler grubunda yer alır.

CEVAP: C

2. II numaralı merkez Japonya'da yer aldığı için bu ülkede bebek ölüm oranları çok düşük, ortalama yaşam süresi de çok uzundur.

CEVAP: B

3. Rusya dünya'da yüz ölçümü en büyük olan ülkedir. Bir ülkede aritmetik nüfus yoğunluğunun fazla olması için yüz ölçümünün küçük, nüfusunun fazla olması gerekir. Rusya'nın yüz ölçümü çok büyük olduğu için aritmetik nüfus yoğunluğu azdır.

CEVAP: C

4. V numaralı merkez Japonya'dır. Japonya dünyada nüfus artış hızının en düşük olduğu ülkelerden biridir. Verilen diğer merkezlerde nüfus artış hızı yüksektir.

CEVAP: E

5. Nüfusu hızla artan ülkelerde artan unsurlar işsizlik oranı ile doğal kaynakların tüketimidir.

CEVAP: B

6. III, IV ve V numaralı merkezlerde sanayi faaliyetleri yoğun olarak yapıldığı için bu alanlarda nüfusun yoğun olmasında etkili olan temel faktör sanayi faaliyetleridir. I ve II numaralı merkezlerde ise tarımsal faaliyetler nedeniyle nüfus yoğunluğu fazladır.

CEVAP: A

7. Marsilya, Fransa'nın başkenti olmadığı için idari fonksiyonu yoktur. Marsilya, liman ve ticaret fonksiyonuyla ön plana çıkan bir yerleşimdir.

CEVAP: E

8. ABD ve Kanada gibi doğum oranı sonradan artan çan şeklinde nüfus piramiti "A" seçeneğinde verilmiştir.

CEVAP: A

9. I ve V numaralı merkezlerde ekvatorial iklim görüldüğü için sıcaklık ve nem miktarı bu bölgelerde çok yüksektir. Bu nedenle bu alanlarda nüfus yoğunluğu azalır.

CEVAP: B

10. Verilen ülkeler arasında en gelişmiş ülke olan ABD'nin sınırları içerisinde küresel etkiye sahip şehir sayısı diğer ülkelerden daha fazladır.

CEVAP: A

11. Yunanistan taş kömürü bakımından zengin ülkeler arasında yer almaz. Verilen diğer eşleştirmeler doğrudur.

CEVAP: C

12. Depremler fay hatlarına paralellik gösterir. Fay hatlarının bulunduğu bölgelerde yeraltından yoğun olarak sıcak su kaynakları çıkar. Bu sıcak su kaynaklarına da jeotermal kaynaklar denir.

CEVAP: C

13. Verilen merkezler arasında teknolojinin geliştiği, sermayenin yeterli olduğu Batı Avrupa ve ABD'nin doğusunda doğal kaynaklar verimli bir şekilde kullanılır.

CEVAP: D

14. Şam, Ankara, Bakü ve Tahran bölgesel etkiye sahip şehirler arasında yer alırken, Hamburg küresel etkiye sahip bir şehirdir.

CEVAP: A

1. Dalga ve rüzgar tükenmeyen doğal kaynaklara örnek olarak gösterilirken; taş kömürü, linyit ve doğal gaz tükenebilen doğal kaynaklara örnek olarak gösterilir.

CEVAP: A

2. Sanayi faaliyetlerinin geliştiği bölgelerde teknoloji geliştiği için doğanın insan hayatına etkisi azdır.

CEVAP: E

3. Gelgit etkisi yalnızca okyanusa kıyısı olan bölgelerde yaşanır. Bu yüzden I numaralı bölgenin okyanusa kıyısı olmadığı için gelgit etkisi bu alanda yaşanmaz.

CEVAP: A

4. Hindistan, Peru, Mısır ve Meksika geçmişte ilk kültür merkezlerine ev sahipliği yapmıştır. İzlanda soğuk iklim bölgesinde yer aldığı için ilk kültür medeniyetlerine ev sahipliği yapmamıştır.

CEVAP: A

5. İlk kültür merkezleri orta kuşakta, akarsu kenarlarında verimli tarım arazilerinde kurulmuştur. Dağların yüksek kesimlerinde kurulan tek medeniyet İnkalar'dır.

CEVAP: E

6. Şangay Çin'in finans, ekonomi ve ticaret merkezidir. Büyük bir limandır. Yang Çe Nehri çevresine kurulmuştur. Karasal iklimin değil Muson ikliminin etkisindedir.

CEVAP: D

7. Dağıtım; üretilen ürünlerin tüketiciye ulaştırma faaliyetidir. Doğal gazın boru hatları ile üretilen alandan tüketim alanlarına taşınması bir dağıtım faaliyetidir.

CEVAP: D

8. Hızla nüfusu artan ülkelerde ortaya çıkan temel sorun insanların temel gereksinimlerinin karşılanamamasıdır.

CEVAP: E

9. Dubai, Singapur, Rotterdam ve Hong Kong dünyanın önemli liman şehirleri arasında yer alır. Varşova, Polonya'nın önemli şehirlerinden biridir fakat Varşova'nın liman fonksiyonu yoktur.

CEVAP: D

10. Kırsal kesimlerden kentlere doğru yaşanan göç hareketleri bir ülkenin ya da bölgenin toplam nüfusunu değiştirmez. Verilen diğer seçenekler ülkenin toplam nüfusunu etkileyen unsurlardır.

CEVAP: C

11. III numaralı merkez ABD'nin doğusunda, V numaralı merkez ise Batı Avrupa'da yer aldığı için verilen bu merkezler diğer merkezlere oranla daha fazla gelişmiştir. Bu nedenle yoğun olarak beyin göçü almaktadır.

CEVAP: D

12. II numaralı merkezde ilk kültür medeniyetlerine ait izlere rastlanmaz. Verilen diğer merkezlerde ilk kültür medeniyetlerine ait izlere rastlanır.

CEVAP: B

13. Çin, Peru, Japonya ve ABD dünya balıkçılığında söz sahibi ülkeler arasında yer alırken, Okyanusa kıyısı olmayan Bulgaristan dünya balıkçılığında söz sahibi ülkelerden biri değildir.

CEVAP: B

14. Verilen merkezlerde ekonominin sektörel dağılımı incelendiğinde I numaralı merkezde sanayi ve hizmet sektöründe çalışanların oranı II numaralı merkezden daha fazla olduğu için I numaralı merkez, II numaralı merkezden daha fazla gelişmiştir. Verilen bilgiler ülkenin nüfusunun oransal dağılımını vermektedir. Bu yüzden II. ülkenin hizmet sektöründe çalışanlarının miktarına ulaşamaz.

CEVAP: D

15. Dünya'da sanayinin en geliştiği bölgeler Batı Avrupa, ABD ve Japonya'dır. Doğu Afrika ve Güney Amerika'nın güneyinde sanayi faaliyetleri gelişmemiştir.

CEVAP: D

16. Çin ve Hindistan çok miktarda pirinç üretir. Nüfus fazla olduğu için üretilen pirincin büyük kısmı ülke içinde tüketilir.

CEVAP: D

1. Yeni çıkan taşıt modellerinin üretimi canlandırması, üretimi etkileyen beşeri faktörlere örnek olarak gösterilebilir. Verilen diğer seçenekler üretimi etkileyen doğal faktörlere örnek olarak gösterilebilir.

CEVAP: C

2. Kanada ve İskandinav Yarım Adası'nın kuzeyinde ekonomik faaliyetlerin gelişmemesinde sıcaklık koşullarının düşük olması etkili olmuştur.

CEVAP: C

3. I numaralı merkez Japonya, II numaralı merkez İngiltere'de yer aldığı için bu alanlarda bebek ölüm oranları düşük, ortalama yaşam süresi uzundur.

CEVAP: A

4. Antarktika kıtasında kutup iklimi görülmektedir. Kutup ikliminde sıcaklık yıl boyu 0 °C'nin altında olduğu için bu bölgede sabit yaşam alanının bulunması mümkün değildir.

CEVAP: D

5. Dünya'da en fazla insanın yaşadığı coğrafya Asya'nın güneyi ve doğusudur. Çünkü bu bölgede dünyada nüfusu en fazla olan Çin ve Hindistan yer almaktadır.

CEVAP: D

6. Akarsuyun ağız kısmı, denize döküldüğü bölümdür. Bu yüzden Nil, İndus, Ganj ve Kızılırmak gibi akarsuların denize döküldüğü alanlarda iklim koşulları uygun olduğu için bu nehirlerin denize döküldüğü alanlarda nüfus yoğunluğu fazla iken, Obi nehrinin denize döküldüğü alanda tundra iklimi görüldüğü için bu bölgede nüfus yoğunluğu çok azdır.

CEVAP: E

7. Bir ülkenin nüfus piramidinde, piramidin tabanı giderek daralıp üst kısımları genişliyorsa bu ülkede genç nüfus oranının azalıp yaşlı nüfus oranının arttığı söylenebilir. Bu tarz ülkeler gelişmişlik düzeyi artan ülkelerdir. Gelişen ülkelerde tarımsal verim de artacağından, bu ülkelerde tarımsal verimin azalması beklenmez.

CEVAP: D

8. İngiltere, ABD, Almanya ve Fransa'da nüfus yoğunluğunun fazla olmasında sanayi faaliyetleri etkili olmuştur. Mısır'da ise nüfus yoğunluğunun fazla olmasında tarımsal faaliyetler etkili olmuştur.

CEVAP: C

9. I ve V numaralı bölgeler çöl ikliminde yer alırlar. Bu yüzden yıllık yağış toplamaları 200 mm'nin altındadır. Buna bağlı olarak I ve V numaralı merkezlerde şiddetli kuraklık yaşanmaktadır. Bu da bu alanlarda nüfusun seyrek olmasına neden olmuştur.

CEVAP: B

10. Nüfus sıçramaları, insan nüfusunda yaşanan büyük artışları temsil eden bir kavramdır. Bu yüzden nüfusun bir önceki döneme göre katlamalı bir şekilde artması, nüfus sıçramalarına örnektir.

CEVAP: A

11. Güneydoğu Asya, Muson ikliminin görüldüğü bir coğrafyadır. Bu bölgede sıcaklık ve yağış koşulları insan yaşamı için uygundur.

CEVAP: D

12. Paragrafa baktığımız zaman, geri kalmış bölgelerde kadın nüfus oranının, erkek nüfus oranından göç hareketleri nedeniyle daha fazla olduğu anlaşılmaktadır. Bu nedenle ekonomik faaliyetlerin gelişim göstermediği I ve II numaralı bölgelerde kadın nüfus oranı daha fazladır.

CEVAP: A

13. Bir insan eğitim alabildiği yerden, daha iyi eğitim alacağı bölgeye göç etmesi itici faktörler arasında yer almaz, çekici faktörler arasında yer alır.

CEVAP: C

14. Yoğun olarak iç göç hareketlerinin yaşandığı bölgeler ekonomik anlamda geri kalmış alanlardır. Bu yüzden bu alanlarda kişi başına düşen milli gelir fazla değildir.

CEVAP: E

1. Çatalca-Kocaeli platosunda ekonomik faaliyetler geliştiği için bu bölge yoğun olarak göç alır. Buna bağlı olarak da bu alanda çarpık kentleşme yükündür.

CEVAP: A

2. Ekonomik faaliyetlerin türü, göçün kalıcı ya da geçici olmasını belirleyen temel unsurdur. Örneğin sanayi- de çalışmak için bir bölgeye giden kişi kalıcı göç hareketine katılırken, fındık toplamaya Ordu'ya giden bir kişi geçici göç hareketlerine katılır.

CEVAP: B

3. Eğitim şehirleri yoğun olarak nüfusu barındıran tüm ekonomik faaliyetleri öğrenciler üzerine kurulmuş yerleşim yeridir. Eskişehir ve Oxford eğitim şehirlerine örnek olarak gösterilebilir.

CEVAP: A

4. Tokyo, Roma, New York ve Hamburg küresel etkiye sahip şehirlere örnek olarak gösterilirken, Prag bölgesel etkiye sahip şehirlere örnek olarak gösterilebilir.

CEVAP: C

5. A, B, C ve D seçeneğindeki eşleştirmeler doğrudur. Hamburg'un fonksiyonları arasında ulaşım, sanayi, liman gibi fonksiyonlar yer alırken idari fonksiyon yer almaz. Almanya'nın idari şehri Berlin'dir.

CEVAP: E

6. Bir bölgenin etki alanının genişliğinde siyasi örgütlerle olan ilişkisi, pazar alanları, ekonomik yapısı ve jeolojik yapısı yer alırken o bölgenin ekvatora olan uzaklığı şehrin etki alanını belirlememektedir.

CEVAP: C

7. Grönland Adası'nda yaşanan olumsuz iklim koşulları bu bölgede şehirleşme oranının düşmesine neden olmuştur. Verilen diğer merkezlerde iklim koşulları şehirleme için elverişli koşullara sahiptir.

CEVAP: E

8. Lizbon, Amsterdam, Hamburg ve Rotherdam şehirlerinin liman fonksiyonu varken denize ve okyanusa kıyısı olmayan Madrid'in liman fonksiyonu yoktur.

CEVAP: D

9. Dağıtım faaliyetleri bir ürünün üretildiği bölgeden tüketileceği bölgeye taşınmasıdır. Balıkesir’de üretilen zeytin yağının başka yerleşimlere taşınması bu duruma örnek olarak gösterilebilir.

CEVAP: D

12. ABD’nin doğusu ve Batı Avrupa bütün ulaşım türlerinin geliştiği bölgelere örnek olarak gösterilebilir. Verilen diğer merkezlerde ulaşım faaliyetleri gelişim göstermemiştir.

CEVAP: A

10. Kişi başına düşen milli gelirin bir bölgede azalması ekonomik faaliyetlerin gerilediği ve alım gücünün azaldığı anlamına gelir.

CEVAP: D

13. Jeotermal enerji yer altından çıkan sıcak sudan elektrik üretilmesidir. Fay hatlarının bulunduğu bölgelerde potansiyel yüksektir. Bu yüzden fay hatlarına uzak olduğu için III numaralı merkezde jeotermal enerji potansiyeli çok düşüktür.

CEVAP: C

11. Batı Avrupa ve ABD’nin doğusu üçüncül ekonomik faaliyetlerin dünyada en geliştiği bölgelerdir. I numaralı bölge Batı Avrupa, II numaralı bölge ise ABD’nin doğusunu göstermektedir.

CEVAP: A

14. Moğolistan hem doğal kaynak bakımından fakir hem de teknoloji ve sermayenin yetersiz olduğu bir ülke olduğu için gelişimini tamamlayamamıştır.

CEVAP: D

1. ABD'nin doğu kıyılarında teknolojinin gelişmesi nedeniyle doğal kaynaklar verimli kullanılır. II numaralı merkez ABD'nin doğusunda yer aldığı için doğal kaynaklar verimli kullanılır.

CEVAP: B

4. Türk - İslam şehirleri İpek Yolu üzerinde ticaretle uğraşmışlardır. Buna bağlı olarak gelişmişlerdir.

CEVAP: B

2. I numaralı bölge ekvatorial iklim bölgesinde, II numaralı bölge yağışlı iklimde yer aldığı için bu alanlarda tatlı su miktarı çok fazladır. III, IV ve V numaralı merkezler ise çöl iklim bölgesinde yer aldığı için tatlı su miktarı bu bölgelerde çok azdır.

CEVAP: A

5. Tokyo Japonya'nın başkentidir. Küresel etkiye sahip, nüfusu 30 milyondan fazla bir şehirdir. II. Dünya Savaşı'nda ABD tarafından bombalanarak yıkım yaşamıştır. Japonya deprem ülkesi olduğu için deprem riski fazladır.

CEVAP: A

3. Cezayir, Azerbaycan, Rusya ve İran dünyanın önemli doğal gaz rezervine sahip ülkelerindendir. İtalya ise doğal gaz bakımından fakir ülkeler arasında yer alır.

CEVAP: A

6. Hızlı nüfus artışı ile doğal kaynak tüketimi artar. Kalınma hızı azalır. Kişi başına düşen gelir azalır. Altyapı hizmetleri zorlaşır. İş gücü potansiyeli artar. İş gücü olumsuz değil olumlu etkiye sahiptir.

CEVAP: D

7. Nüfus artış hızının yüksek olduğu Afrika ülkelerinde doğum oranını azaltan politikalar uygulanmaktadır.

CEVAP: E

10. İlk şehirler Mezopotamya, Çin, Mısır ve Hindistan'da verimli alanlarda kurulmuşlardır. Alaska soğuk bir bölge olduğu için ilk şehir yerleşmelerinin olduğu alanlardan değildir.

CEVAP: B

8. Brüksel birçok fonksiyona sahiptir. NATO askeri teşkilat olduğu için NATO'nun merkezi olması ona askeri fonksiyon da kazandırmıştır.

CEVAP: A

11. Arı kovanı şeklinde nüfus piramidine sahip bir ülke gelişmiş bir ülkedir. Batı Avrupa ülkeleri Arı kovanı şeklinde nüfus piramidine örnek olarak gösterilebilir. Gelişmiş ülkelerde doğal koşulların insan yaşamına etkisi azdır.

CEVAP: D

9. Oba, çadırlarda yaşayan göçebe ailelerin kurduğu köyaltı yerleşmelerdir. Türkiye'de en fazla Toroslarda yaygındır.

CEVAP: C

12. Verilen ülkelerde doğal nüfus artışı en fazla olan ülke, doğum oranlarını ölüm oranlarından çok daha fazla olduğu I numaralı ülkedir.

CEVAP: A

1. Bölgeler içerisinde etki alanı en dar olan köy idari bölgesidir. Diğer bölgelerin etki alanları geniştir. Ormanlar, Karayolları, İl Özel İdaresi ve Devlet Su İşleri İdaresi geniş alan kaplar.

CEVAP: C

2. Devlet Su İşleri, Karayolları, Orman Genel Müdürlüğü ve TRT bölgeleri kamu kurumları hizmet bölgeleridir. Yer şekilleri engebeli bölgeler doğal bölgelerdendir.

CEVAP: E

3. Akarsu, yer şekilleri, yağış koşulları ve bitki örtüsü bölge sınıflamasında kullanılan fiziki faktörler arasında yer alırken, ticaret beşeri faktörlerden biridir.

CEVAP: D

4. I, III, IV ve V numaralı bölgeler Türkiye’nin en engebeli bölgeleri içerisinde yer alırken, II numaralı bölge Çukurova’da yer alır, bu bölgede yer şekilleri çok sadedir.

CEVAP: B

5. Türkiye, geçmişte birçok medeniyete ev sahipliği yapmıştır, her bölgesinde geçmiş kültürlerle ait izler vardır. Bu yüzden kültür turizm bölgeleri ülke geneline yayılış göstermiştir.

CEVAP: A

6. Yağışın en fazla etkilediği unsur bitki örtüsüdür. Yağışın fazla olduğu bölgelerde orman örtüsü geniş yer kaplarken, kurak alanlarda otsu bitki örtüsü gözlemlenir.

CEVAP: C

7. I, II, III ve IV numaralı doğrultular karasal iklim bölgesinden başlayıp denizel bölgeye ulaştığı için iklim, bitki ve canlılarda büyük değişiklikler yaşanırken, V numaralı doğrultu karasal iklimde başlayıp karasal iklimde bittiği için çok büyük değişiklikler yaşanmaz.

CEVAP: E

10. Akdeniz ve Karadeniz Bölgesi’nde dağlar kıyıya paralel uzanmaktadır. Bu yüzden Batı Karadeniz ve Antalya Bölümü’nün ortak özelliği dağların kıyıya uzanış doğrultusudur.

CEVAP: B

8. I, II, IV ve V numaralı bölgeler Türkiye’nin en yağışlı bölgeleri arasında yer alırlar. Fakat III numaralı bölge ılgdır’dır. ılgdır 250 mm yağışı ile Türkiye’nin en az yağış alan bölgeleri arasında yer alır.

CEVAP: C

11. Türkiye’nin en az yağış alan bölgeleri ılgdır ve Tuz Gölü’nün çevresidir. Menteşe Yöresi, Yıldız Dağları ve Torosların güney yamacı Türkiye’nin en fazla yağış alan bölgelerindendir.

CEVAP: A

9. Yağmur ormanları ekvatorial iklimde görülen doğal bitki örtüsüdür. Ülkemizde yağmur ormanları bölgesi bulunmamaktadır.

CEVAP: D

12. 2018 yılı itibarı ile 81 il vardır. İller ilçelerden oluşmuştur ve Valiler yönetir. İl sayısı zaman içinde değişmiştir. İllerin adı ile il merkezlerinin adı hep ayrı değildir. Örneğin; ilin adı Kocaeli, merkezinin adı İzmit’tir. İlin adı Hatay, merkezinin adı Antakya’dır.

CEVAP: D

1. Mersin, Antalya, Rize ve Ordu kıyıda yer alan, dağların kıyıya paralel uzandığı yerleşimlerdir. Bu yerleşimlerde kıyıdan iç kesimlere doğru hareket edildikçe deniz etkisinin yerini karasallık almaktadır. Bu yüzden bu yerleşimlerde ara bölgelere rastlanırken, tamamında karasal iklim görülen Ankara’da ara bölgelere daha az rastlanır.

CEVAP: D

2. Akdeniz iklimi Güneydoğu Anadolu Bölgesi’nin batısında, Akdeniz kıyılarında, Ege kıyılarında ve Güney Marmara’da görülür. Bu yüzden I, II, III ve IV numaralı merkezler maki bitki örtüsü bölgesinde yer alırken V numaralı bölge Karadeniz iklim bölgesinde yer aldığı için maki bitki örtüsü bölgesi içerisinde yer almaz.

CEVAP: E

3. Fiziki özelliklerine göre oluşturulmuş bölgelerin sınırlarının değişmesi uzun zaman alırken beşeri özelliklerine göre oluşturulmuş bölgelerin sınırları kısa zamanda değişiklik gösterebilir. Verilen bölgeler arasında tek beşeri bölge sık nüfuslu bölgedir.

CEVAP: A

4. Hakkari Yöresi, Tuz Gölü’nün çevresi, Taşeli Platosu ve Menteşe Yöresi ülkemizdeki seyrek nüfuslu bölgelerdir. Fakat içerisinde İstanbul’u barındıran Çatalca-Kocaeli Platosu’nun nüfus yoğunluğu çok fazladır.

CEVAP: D

5. Ordu, Rize, Zonguldak ve Artvin Karadeniz iklim bölgesinde yer alırken, Manisa Akdeniz iklim bölgesi içerisinde yer alır.

CEVAP: C

6. Türkiye’de kırsal yerleşmeler Karadeniz ve Doğu Anadolu’da yaygındır. Marmara ve Ege’de daha çok kentsel bölgeler fazladır.

CEVAP: B

7. I, III, IV ve V numaralı bölgeler Türkiye’nin en engebeli bölgeleri arasında yer alırken, II numaralı bölge yer şekillerinin sade olduğu bir bölge olduğu için düz bölgeler arasında yer alır.

CEVAP: B

8. İzmir; tarım, sanayi, turizm, ulaşım, liman ve ticaret gibi fonksiyonları ile ön plana çıkan bir yerleşimdir.

CEVAP: B

9. Marmara Bölgesi; sanayi, kentsel nüfus oranı, aritmetik nüfus yoğunluğu ve bankacılık gibi alanlarda ülkemizde ilk sırada yer alırken, maden çeşitliliğinde ülkemizde ilk sırada yer alan bölge Doğu Anadolu Bölgesi’dir.

CEVAP: C

10. Bir bölgede buğdayın yoğun olarak yetiştirilebilmesi için ilkbahar yağışı ve yaz kuraklığı gerekmektedir. Karadeniz Bölgesi’nin yağış rejimi düzenli olduğu için yaz kuraklığı yaşanmaz. Buna bağlı olarak da buğday bu bölgede yoğun olarak yetiştirilemez.

CEVAP: D

11. Bursa, Karabük, İzmit ve Denizli sanayinin geliştiği bölgelere örnektir. Bayburt’ta sanayi gelişmemiştir.

CEVAP: E

12. I numaralı yer Çukurova’yı göstermektedir. Çukurova Türkiye’nin önemli tarım bölgelerindendir. Diğer yerler engebeli alanlardır.

CEVAP: A

13. Şeker pancarı, İç Anadolu Bölgesi’nde yoğun olarak yetiştirilir. Şeker pancarının en fazla yetiştirildiği bölge Akdeniz Bölgesi değildir.

CEVAP: E

14. Step iklimi İç Anadolu, Güneydoğu Anadolu, Trakya ve Doğu Anadolu’nun alçak kesimlerinde görülür. Bartın Karadeniz Bölgesi kıyılarındadır. Karadeniz iklim bölgesindedir.

CEVAP: D

15. Ege Bölgesi’nde dağlar kıyıya dik uzanır. Yamaç yağışı dağların kıyıya paralel uzandığı Karadeniz ve Akdeniz gibi kıyılarda yoğun olarak görülür.

CEVAP: E

16. III numaralı yer İstanbul’u göstermektedir. Türkiye’de sanayi ve ticaretin en çok geliştiği alandır.

CEVAP: C

1. Bölgesel kalkınma projelerinin amacı bölgeler arası gelişmişlik farkını azaltmak geri kalmış bölgeleri sosyal ve ekonomik olarak kalkındırmaktır. Bölgelerin jeolojik yapılarını değiştirmek amaçlarından değildir.

CEVAP: D

2. Kırmızı mercimek kurak bölgelerde yoğun olarak yetiştirilen bir tarım ürünüdür. GAP'la beraber bu bölgede sulanabilen tarım arazisi arttığı için kırmızı mercimek gibi kuraklığa dayanıklı tarım ürünlerinin ekim alanları daralmıştır.

CEVAP: D

3. Verilen bölgeler arasında ekonomik anlamda en geri kalmış bölge I numaralı bölgedir. Bu yüzden I numaralı bölgede bölgesel kalkınma projelerine duyulan ihtiyaç diğer merkezlerden daha fazladır.

CEVAP: A

4. Bölgesel kalkınma projelerinin planlanıp hayata geçirilmesinin temel sebebi ülke içerisinde ekonomik anlamda geri kalmış bölgelerin tespit edilip bu bölgelerin ekonomik ve sosyal açıdan gelişmesini sağlamaktır.

CEVAP: B

5. Harita üzerinde işaretlenmiş bölgesel kalkınma projelerinden ikisinin yeri yanlış verilmiştir. I numara ile işaretlenmiş bölgede Zonguldak - Bartın - Karabük Projesi, III numara ile işaretlenmiş bölgede ise Yeşilirmak Havzası Gelişim Projesi olması gerekir.

CEVAP: B

6. Türkiye'de hayata geçen ve fizibilite çalışması yapılan bölgesel kalkınma projeleri arasında en geniş alanı kaplayan proje Doğu Anadolu Projesi'dir.

CEVAP: C

7. Verilen paragraf incelendiğinde GAP'ın enerji ayağının tamamlandığında ülkenin toplam elektrik ihtiyacının %74'ünü karşılayacağı ile ilgili bir bilgi bulunmaktadır.

CEVAP: C

8. GAP kapsamında bulunan iller Gaziantep, Kilis, Adıyaman, Şanlıurfa, Mardin, Diyarbakır, Batman, Siirt ve Şırnak'tır. Tunceli, GAP kapsamında bulunan illere örnek olarak gösterilemez.

CEVAP: E

11. Bir bölgede sulama projesine duyulan ihtiyacın az olması, o bölgenin yeterli oranda yağış aldığı anlamına gelir. Verilen merkezler arasında I ve II numaralı merkezlerde yıllık yağış toplamı fazla, yağış rejimi düzenli olduğu için sulama projelerine ihtiyaç duymaz.

CEVAP: A

9. Bölgesel kalkınma projelerinin temel amacı bölgede yapılan ekonomik faaliyetleri daha verimli yapabilmektir. Ham maddesi dışa bağımlı bir sanayi kuruluşunun kurulması bölgesel kalkınma projelerinin amaçlarından biri değildir.

CEVAP: D

12. Zonguldak - Bartın - Karabük projesinin temel amacı bölgede çıkarılan taş kömürünün daha verimli kullanılması, demir - çelik sanayinden elde edilen gelirin ve verimin artırılmasıdır. Demir - çelik dışında başka sanayi kollarının kurulması projenin amaçlarından biri değildir.

CEVAP: E

10. Konya Ovası Projesi kapsamında Yozgat, Kırşehir, Nevşehir, Kırıkkale, Konya, Aksaray, Niğde ve Karaman illeri vardır. Isparta Akdeniz Bölgesi'ndedir.

CEVAP: B

13. Bütün bölgesel kalkınma projelerinde olduğu gibi Doğu Anadolu Projesi'nin de temel amacı bölgede istihdamı ve bölgenin gelir düzeyini arttırmaktır.

CEVAP: C

1. Cumhuriyetin ilk yıllarında kırsal nüfus oranı fazla, tarımda çalışanların oranı fazla, sanayi gelişmemiştir. Tarımda makineleşme fazla değil azdır.

CEVAP: C

2. Fındık tarımı ve tarım ürünü çeşidi iklimle, maden çeşidi jeolojik yapıyla ilgilidir. Ulaşımın geçitlerle sağlanması yerşekillerine bağlıdır.

CEVAP: B

3. Akdeniz’de Çukurova ve Kıyı Ege ovalarında tarımsal faaliyetler yoğundur.

CEVAP: E

4. Deniz turizmi, tahıl tarımı, zeytin yetiştirilmesi ve kar yağışları iklime bağlıdır. Makineli tarım yerşekillerine bağlıdır.

CEVAP: E

5. Aşar vergisi cumhuriyetin ilk yıllarında kaldırılmıştır. Tarım ve hayvancılığın geliştirilmesine önem verilmiştir. Cumhuriyetin ilk yıllarında liberal politika uygulanmış, birinci beş yıllık sanayi planı 1930’dan sonra yapılmıştır.

CEVAP: C

6. Dış satımda sanayi ürünlerinin artması, milli gelirin artması, hizmet sektörünün gelişmesi ekonominin geliştiğini gösterir. Dış ticaret açığının artması gelişmişliğin göstergesi değildir.

CEVAP: D

7. Birincil faaliyet tarım ve hayvancılık faaliyetlerini kapsar. Türkiye’de Doğu Anadolu ve Karadeniz’de birincil faaliyette çalışanların oranı fazladır.

CEVAP: A

8. Savunma sanayii ile ilgili yatırımlar son yıllarda Ankara, Konya, Kırıkkale ve Eskişehir’de yoğunlaşmıştır.

CEVAP: B

9. Akarsulardan enerji üretimi yerşekilleri ile, tarımsal ürün çeşitliliği iklim ile, genç ve dinamik bir nüfus nüfus özellikleri ile ilgilidir.

CEVAP: B

10. Grafik incelendiğinde çalışan nüfusun %52,2’sinin üçüncül faaliyette olduğu görülür. Yani yarıdan fazlası tek sektördedir.

CEVAP: D

11. Karadeniz Bölgesi dağlık bir bölgedir. Bölgede dağların geniş yer kaplaması ekonomik faaliyetleri sınırlandırmıştır.

CEVAP: E

12. Gelişmemiş bölgeleri kaldırmak için çeşitli yasalarla teşvikler verilmiştir. Az gelişmiş bölgelerde özel sektör yatırımı için arsa ve enerji fiyatları ucuzlatılmıştır.

CEVAP: E

13. Dış alımın artması, eğitim - sağlık gibi hizmetlerin zorlaşması ve tüketimin azalması ekonomi üzerinde olumsuz etkilerdendir. İş gücünün artması olumludur.

CEVAP: E

14. Türkiye’de yaz yağışlarına bağlı çayırların olduğu buna bağlı olarak da büyükbaş mera hayvancılığının geliştiği yer Erzurum - Kars Platosu’dur.

CEVAP: A

15. Akarsuların akış hızının artması enerji üretimini artırıp, su sporlarını kolaylaştırmıştır. Bunlar ekonomiyi olumlu etkiler. Ulaşımın zorlaşması ekonomiyi olumsuz etkiler.

CEVAP: D

1. Türkiye’de alüvyal ovalarda tarım faaliyetleri yoğun-
dur. Modern tarım yöntemleri giderek artmaktadır.
Fındık, incir gibi ürünlerde Dünya’da 1.’dir. Dış satım-
da en büyük pay sanayi ürünlerine aittir.

CEVAP: C

2. Tahıl tarımı kuru tarım yöntemleri ile yapılır. Sulama
imkanlarının gelişmesiyle kuru tarım yöntemleri kulla-
nılarak yapılan tahıl tarımı alanları giderek daralır.

CEVAP: D

3. Tarımsal faaliyet yapılan alanlar giderek genişledikçe
mera hayvancılığı yani çayır alanlarda otlatma yön-
temi ile yapılan hayvancılığın yapıldığı alanın giderek
genişlemesi mümkün değildir.

CEVAP: E

4. Rize’de çay, Ergene Havzası’nda ayçiçeği, Osmani-
ye’de yer fıstığı, İzmir’de üzüm yoğun olarak yetiştirilir.
Bu yüzden bu tarım ürünleri bu bölgeler için
monokültür bitkisidir. Fakat Zonguldak’ta turuncğil
yoğun olarak yetiştirilmediği için turuncğil Zonguldak
için monokültür bitkisi değildir.

CEVAP: C

5. Devletin bazı tarım ürünlerine taban fiyat verip alım
garantisi vermesi belli tarım ürünlerine olan ilgiyi art-
tırmak için yapılan bir girişim değildir.

CEVAP: D

6. Verilen merkezler arasında I ve V numaralı merkezler
kurak iklim bölgesinde yer aldığı için nadas uygula-
masına yoğun olarak rastlanır. II, III ve IV numaralı
bölgelerde yağış ortalaması fazla olduğu için nadas
uygulamasına rastlanmaz.

CEVAP: B

7. Türkiye’de tarımsal faaliyetlerden elde edilen verim
ve geliri arttırmak için nadas uygulaması yaygınlaş-
tırılmamalıdır. Nadas kurak bölgelerde toprağın ekil-
meden bir sene bekletilmesidir. Nadas uygulaması
yerine nöbetleşe ekim yapılmalıdır.

CEVAP: D

8. Pirinç, bol su isteyen bir üründür. Akarsu havzaların-
da yetiştirilir. Türkiye’de Ergene ve Samsun çevresin-
de pirinç tarımı yükündür.

CEVAP: A

9. Pirinç, sıtmaya neden olduğu için, kenevir ve haşhaş uyuşturucu madde üretiminde kullanılabildiği için, tütün ise kalitesinin düşmemesi için devlet kontrolündedir. Arpa üretiminde devletin bir kontrolü yoktur.

CEVAP: E

12. Pirinç, haşhaş, kenevir ve tütün gibi ürünlerin ekim alanlarının dar olmasının sebebi devlet kontrolünde olmasıdır. Çayın ekim alanının dar olmasının sebebi iklim koşullarının uygun olmamasıdır.

CEVAP: D

10. Adana, Mersin, Antalya ve Muğla gibi yerleşimlerde Akdeniz iklimi yoğun olarak görüldüğü için turuncgil tarımı bu bölgelerde çok fazla yapılmaktadır. Fakat Trabzon’da yapılan turuncgil tarımının ekonomik değeri yoktur.

CEVAP: C

13. I numaralı bölge Edremit Körfezi’dir. Bu alanda yoğun olarak zeytin yetiştirilir. II numaralı bölge Çukurova olduğu için yoğun olarak pamuk yetiştirilir. III numaralı bölge Rize’dir. Bu alanda da çay tarımı yoğun olarak yapılmaktadır.

CEVAP: A

11. Antep fıstığı, incir, fındık ve kayısı gibi ürünler ülkemizde yoğun olarak üretildiği için yurt dışına ihraç edilir. Fakat ülkemizde üretilen muz kendi ihtiyacımızın yalnızca %20’sini karşıladığı için ihraç edilemez.

CEVAP: E

14. Kıyı bölgelerin tamamında dağların güney yamacında verim fazla değildir. Özellikle Karadeniz Bölgesi’nin kuzey yamacında tarımsal faaliyetler güney yamacına oranla daha fazla gelişmiştir.

CEVAP: A

1. Nadas alanı yağışa bağlıdır. Pirinç ve zeytin tarımı iklime bağlıdır. Tarımda makine kullanımı yerşekilleri ile ilgilidir.

CEVAP: C

2. Buğday ülkemizde en fazla iç bölgelerde yetiştirilir. Bu bölgelerde ilkbahar mevsimi yağışlı, yaz mevsimi kuraktır. Kışın sıcaklıklar 0 °C nin altına düşer.

CEVAP: C

3. Özellikleri verilen tarım ürünü şeker pancarıdır. Bu ürün en çok İç Anadolu’da yetiştirilmektedir.

CEVAP: A

4. Seracılık faaliyetleri güneşli gün sayısı fazla, kışların ılık geçtiği yerlerde yoğun olarak yapılmaktadır. Bu yüzden verilen merkezler arasında seracılık faaliyetlerinin en yoğun yapıldığı yerler I ve V numaralı merkezlerdir.

CEVAP: B

5. Çay, muz, pamuk ve turunçgil gibi ürünlerin ülkemizde dar alanlarda yetiştirilmesinin temel sebebi iklimdir. Fakat haşhaş ekim alanının dar olmasının sebebi ise uyuşturucu madde üretiminde kullanılabildiği için devlet kontrolünde olmasıdır.

CEVAP: B

6. Haritada verilen dağılım incelendiğinde dağılımın zeytine ait olduğu görülmektedir. Çünkü Akdeniz iklimine ait olan zeytinin yetiştirme alanları taranmıştır.

CEVAP: C

7. Muzun tamamı Akdeniz Bölgesi’nde, çayın ise tamamı Karadeniz Bölgesi’nde yetişmektedir. Verilen diğer tarım ürünlerinin tamamı bir bölgede yetiştirilmemektedir.

CEVAP: A

8. Orman yangınları, tarla açma, keçi otlatma ve kaçak kesimler ormanlara yoğun olarak zarar verirken, heyelanlar ormanlara çok fazla zarar vermez. Örneğin ülkemizde heyelanların en fazla yaşandığı bölge Karadeniz Bölgesi’dir. Ülkemizde orman örtüsünün en fazla olduğu bölge de Karadeniz Bölgesi’dir.

CEVAP: D

9. Ormanın faydaları arasında erozyonu engellemesi, canlılara yaşam ortamı sağlaması, fotosentez yoluyla oksijen üretmesi ve insanların kereste ihtiyacını karşılaması sayılabilir. Fakat ormanlar tarımsal verimi arttırmaz.

CEVAP: B

10. I numaralı bölge Karadeniz İklim Bölgesi’nde yer alır. Karadeniz iklim Bölgesi’nde yağış rejimi düzenlidir. Bu yüzden bu bölgede yaz kuraklığı isteyen tarım ürünleri yetiştirilemez.

CEVAP: A

11. Ülkemiz ormanlarının;
- %11’i Doğu Anadolu Bölgesi’nde
 - %24,5’i Akdeniz Bölgesi’nde
 - %25’i Karadeniz Bölgesi’nde
 - %7,7’si İç Anadolu Bölgesi’nde
 - yalnızca %3’ü Güneydoğu Anadolu Bölgesi’nde yer alır.

CEVAP: C

12. Karadeniz kıyılarında güneşlenme süresi az yağış çok fazla olduğu için kıyı kesimlerde üzüm yetiştirilmez.

CEVAP: E

13. Akdeniz Bölgesi’nde ekonomik değeri çok daha yüksek olan başka ürünler yetiştirildiği için buğday Akdeniz Bölgesi’nde yoğun olarak yetiştirilmez.

CEVAP: E

14. Çeltik tarım ürününün işlenmesiyle, pirinç elde edilir. Pirincin devlet kontrolünde olmasının temel sebebi bataklık alanlarını artırması ve buna bağlı olarak da sıtma hastalığının artmasıdır.

CEVAP: B

1. Keçi beslenmesi arazinin engebeli olması ile, meraların düzenlenmesi mera ıslahı ile, çiftçilere kredi ile destek olunması besicilik ile ilgilidir.

CEVAP: C

2. Türkiye’de hayvancılıkta elde edilen geliri arttırmak için mera hayvancılığı yapılan alanları genişletmek yanlış bir uygulamadır. Mera hayvancılığı geri kalmış bir hayvancılık metodudur. Bunu yerine besi ve ahır hayvancılığı yapılmalıdır.

CEVAP: E

3. Erzurum - Kars Platosu’nda yoğun olarak mera hayvancılığı yapılmaktadır. Bu durumun ortaya çıkmasında etkili olan temel faktör bu bölgede yoğun olarak bulunan çayır bitki örtüsüdür.

CEVAP: A

4. Yer şekillerinin sade, bozkır bitki örtüsünün yoğun olarak bulunduğu bölgelerde koyun yetiştiriciliği yoğun olarak yapılır. Verilen merkezler arasında II numaralı merkezde yer şekilleri engebeli olduğundan ve bozkır bitki örtüsü bulunmadığı için koyun yetiştiriciliği yapılmaz.

CEVAP: B

5. Besi ve ahır hayvancılığı büyük şehirlerin etrafında yapılan gelişmiş hayvancılık metodudur.

Daha çok ülkenin batısında nüfusun fazla olduğu bölgelerde yapılmaktadır. Bu yüzden ülkenin doğusunda besi ve ahır hayvancılığı yoğun olarak yapılmaz.

CEVAP: D

6. Kümes hayvancılığı tüketimin fazla olması nedeniyle büyük şehirlerin etrafında nüfusun yoğun olduğu bölgelerde gelişim göstermiştir. Bu yüzden verilen merkezler arasında nüfusun en yoğun olduğu II ve III numaralı merkezlerde kümes hayvancılığı daha fazla gelişim göstermiştir.

CEVAP: C

7. Ülkemizde balıkçılık faaliyetlerinin gelişmemesinde etkili olan faktörler arasında balık tüketiminin ülke genelinde düşük olması etkili olmamıştır. Aksine balıkçılık faaliyetleri gelişim göstermediği için ülke içerisinde balık tüketimi düşüktür.

CEVAP: E

8. Ülkemizde arıcılık faaliyetlerinin en yoğun olarak yapıldığı, bal üretiminin en fazla olduğu alan I numara ile gösterilen Menteşe Yöresi’dir.

CEVAP: A

9. İpek böcekçiliği son yıllarda yapay ipek üretiminin artmasıyla beraber ülkemizde giderek daha az yapılan bir hayvancılık faaliyeti haline gelmiştir. Bu yüzden ipek ülkemizin ihraç ettiği bir hayvancılık ürünü değildir.

CEVAP: C

12. Besi ve ahır hayvancılığı modern yöntemlerle yapılan hayvancılık metodudur. Birim hayvan sayısından elde edilen verimi arttıran bir yöntemdir. Bir bölgede besi hayvancılığının artması hayvan sayısının artacağı anlamına gelmez, verimin ve gelirin artacağı anlamına gelir.

CEVAP: D

10. Karadeniz Bölgesi’nde balıkçılık faaliyetlerinin diğer bölgelere oranla daha yoğun olarak yapılmasında balık türünün Karadeniz’de fazla olması etkili olmuştur. Aksine Karadeniz’de balık türü dünya ortalamasının üstünde değildir.

CEVAP: E

13. Yapılan ekonomik faaliyetlerinin farklılık göstermesinde iklim ve bitki örtüsünün farklılığı etkili olmaktadır. Doğu Karadeniz ve Erzurum - Kars Platosu’nda çayır bitki örtüsü nedeniyle büyükbaş hayvancılık yapılmasının sebebi, bozkır bitki örtüsüdür.

CEVAP: A

11. Kümes ve besi hayvancılığı kapalı alanlarda yoğun olarak yapılan bir hayvancılık metodu olduğu için iklim ve bitki örtüsü değişikliklerinden, verilen diğer hayvancılık metodlarına oranla daha az etkilenirler.

CEVAP: D

14. Balıklar mevsime göre Akdeniz ile Karadeniz arasında geçerken boğazları kullanır. Bu nedenle boğazlarda göç balıkçılığı gelişmiştir.

CEVAP: C

1. Hollanda büyükbaş hayvancılığı dünyada en verimli yapan ülkelerden biridir. Hayvancılıktan yüksek verim elde etmesinin temel sebebi modern yöntemleri kullanması ve beslediği hayvan soylarının yüksek verim getirmesidir. Ülkemizde yetiştirilen hayvan soyları yüksek verim getiren hayvan soyları yüksek verim getiren hayvan soyları değildir.

CEVAP: A

2. Ülkemizde ipek böcekçiliğinin en yoğun olarak yapıldığı yerleşim yeri Bursa’dır. Haritada III numaralı bölge Bursa’dır. Bu yüzden verilen merkezler arasında III numaralı merkezde ipek böcekçiliği yoğun olarak yapılmaktadır.

CEVAP: C

3. Koyun yetiştiriciliği yer şekillerinin sade olduğu, bozkır bitki örtüsünün geniş yer kapladığı bölgelerde yoğun olarak yapılır. Doğu Karadeniz kıyılarında güneşli gün sayısı az olduğu için koyun yetiştiriciliği yoğun olarak yapılmaz.

CEVAP: D

4. Besi ve ahır hayvancılığı, kümes hayvancılığı kapalı alanlarda modern yöntemlerle yapılan hayvancılık türüdür. Bu hayvancılık yöntemlerinin yer seçiminde en önemli faktör tüketimdir. Bu yüzden büyük şehirlerin etrafında yapılmaktadır.

CEVAP: A

5. Besi ve ahır hayvancılığı kapalı alanlarda hazır yemlerle yapılan hayvancılık yöntemidir. Et ve süt verimi çok yüksektir. İntansif yöntemler kullanılarak yapılır. Bu yüzden ormanlık alanlarda besi ve ahır hayvancılığı yapılmaz.

CEVAP: D

6. Arıcılık faaliyetleri bitki örtüsü çeşitliliğinin fazla olduğu bölgelerde yoğun olarak yapılmaktadır. Bu yüzden II numaralı merkezde bitki örtüsü çeşitliliği az olduğu için arıcılık faaliyetleri gelişim göstermemiştir.

CEVAP: B

7. Şeker pancarı küspesi, mısır küspesi ve arpa hayvan yemi yapımında yoğun olarak kullanılan tarım ürünleridir.

CEVAP: E

8. Kıl keçisi, ülkemizde Akdeniz Bölgesi’nde yoğun olarak yapılan hayvancılık faaliyetidir. Bu yüzden IV numaralı merkezde kıl keçisi yoğun olarak yetiştirilmez. Verilen diğer eşleştirmeler doğrudur.

CEVAP: D

9. Ülkemizde koyun yetiştiriciliği karasal iklim bölgesinde yapılmaktadır. Bu yüzden bu alanlarda yer şekilleri sade, yağış toplamı azdır ve bitki örtüsü bozkırdır.

CEVAP: E

10. Doğu Karadeniz Bölgesi’nde yer şekilleri çok engebeli olduğu için ekonomik faaliyetler gelişim göstermemiştir. Buna bağlı olarak insanlar daha çok balıkçılık faaliyetlerine yönelmiştir.

CEVAP: A

11. Dut ağacının yoğun olduğu bölgelerde yapılan hayvancılık faaliyeti ipek böcekçiliğidir. İpek böcekçiliği yetiştirilmesi sırasında yem olarak dut ağacının yaprakları kullanılır.

CEVAP: B

12. Kümes hayvancılığı yoğun olarak büyük yerleşim merkezlerinin bulunduğu bölgelerde yapılmaktadır. Bu yüzden verilen merkezler arasında Bolu, İzmir, Ankara ve Bursa’da yoğun yapılırken nüfus miktarı az olan Ağrı’da kümes hayvancılığı yoğun olarak yapılmaz.

CEVAP: E

13. Tablo incelendiğinde tatlı su balıkçılığından elde edilen ürünün sürekli artış göstermediği ve dalgalanmalar yaşandığı görülmektedir.

CEVAP: E

1. Ülkemizde tahıl tarımının yoğun olarak yapılmasında yarı kurak iklimin yoğun olarak yaşanması etkili olmuştur.

CEVAP: B

2. Doğu Karadeniz’de eğim ve engebe fazla olduğu için tarımda makine kullanımı yetersizdir. Verilen diğer merkezlerde yer şekilleri sade olduğu için tarımda makine kullanımı Doğu Karadeniz’e oranla daha fazladır.

CEVAP: A

3. Doğu Karadeniz’de yoğun olarak yaz yağışları yaşandığı için tahıl tarımı gelişmemiştir. Bu yüzden de unlu gıda üretimi bu bölgede gelişim göstermemiştir.

CEVAP: D

4. Kümes hayvancılığı tüketimin fazla olması nedeniyle büyük şehirlerin etrafında gelişmiştir. Verilen merkezler arasında nüfus miktarının en fazla olduğu IV numaralı merkezde tüketime bağlı olarak kümes hayvancılığı gelişmiştir.

CEVAP: A

5. Doğu Karadeniz’de yağış rejimi düzenli olduğu için yaz kuraklığı isteyen tarım ürünleri bu bölgede yetiştirilemez.

CEVAP: D

6. Akdeniz iklim bölgesinde çay yetiştirilemez. Haritada taranmış bölgede Akdeniz iklimi yaşanmaktadır. Bu nedenle bu bölgede turuncgil, muz, buğday ve mısır yetiştirilirken, bu bölgenin ortalama yağışından çok daha fazla yağış isteyen çay bu alanda yetiştirilmez.

CEVAP: B

7. Anason, devlet kontrolünde olmayan bir üründür. Gıda ve içki sanayinde kullanılır.

CEVAP: B

10. Çay, yıl boyu yağışlı bölgelerde, buğday ise yaz kuraklığı yaşanan bölgelerde yetiştirilir. Bu yüzden bu iki tarım ürününün yetiştirme alanları aynı değildir.

CEVAP: C

8. Turunçgil tarımının yoğun olarak yapıldığı bölge Akdeniz iklim bölgesidir. Akdeniz iklim bölgesinin en yağışlı mevsimi kıştır.

CEVAP: E

11. Erzurum - Kars Platosu’nda yaz yağışlarıyla yeşeren çayır bitki örtüsü yoğun olduğu için mera hayvancılığı gelişmiştir.

CEVAP: C

9. Kıyı bölgelerde ekonomik getirisi fazla olan ürünler yetiştirildiği için şeker pancarı tarımı yapılmaz.

CEVAP: C

12. Menteşe yöresi ülkemizde arıcılık faaliyetlerinin en yoğun yapıldığı bölgedir. Ülkemizde bal üretiminin en fazla olduğu alan Menteşe Yöresi’dir.

CEVAP: D

1. Ülkemizin ihracatında en büyük paya sahip ekonomik faaliyet madencilik değildir. En büyük pay; otomotiv, tekstil, beyaz eşya ve tarım ürünlerine aittir.

CEVAP: A

2. Bir madenin işletmeye açılabilmesi için, maden rezervinin yeterli olması, madenin tenor oranının yüksek olması, madenin ulaşım ve pazarlamaya uygun olması gerekir.

CEVAP: E

3. Kastamonu - Küre, Artvin - Murgul, Elazığ - Maden ülkemizde yoğun olarak bakır çıkartılan merkezlerdir.

CEVAP: A

4. Ülkemizde maden çeşitliliği en fazla olan bölge Doğu Anadolu Bölgesi’dir. Verilen diğer bölgelerdeki maden çeşitliliği Doğu Anadolu Bölgesi’nden daha azdır.

CEVAP: B

5. Ülkemiz bor minerali, mermer, krom ve tuz rezervi bakımından dünyada söz sahibi ülkelerden biridir. Fakat taş kömürü rezervi ülkemizin ihtiyacını karşılayacak düzeyde değildir. Taş kömürü ihtiyacımızın bir kısmını ülke dışından almaktayız.

CEVAP: D

6. Ülkemizde Sivas Divriği ve Malatya Hekimhan’da yoğun olarak çıkartılan maden demirdir. Bu demir cevherleri Karabük ve İskenderun’da işlenmektedir.

CEVAP: A

7. Petrol, doğalgaz, linyit ve taş kömüründen enerji elde edilir. Manganezden enerji elde edilmez.

CEVAP: E

8. Verilen merkezler arasında II numaralı merkezde yer alan Mersin’e nükleer enerji santrali, inşaatı başlamıştır.

CEVAP: A

9. Güneş enerjisi bulutluluk oranından etkilenir. Hidroelektrik enerji ise yağıştan etkilenir. Bu yüzden güneş enerjisi ve hidroelektrik enerji iklim değişikliklerinden etkilenir.

CEVAP: A

12. Bor mineralleri ülkemizde yoğun olarak çıkartılan, işlenen ve yurt dışına satılan bir üründür. Fakat yakıt olarak kullanılamaz.

CEVAP: D

10. Verilen petrol rafinerileri arasında ham maddeye en yakın olan Batman Petrol Rafinerisi’dir. Batman ve Adıyaman’dan çıkartılan petrol, Batman Petrol Rafinerisi’nde işlenmektedir.

CEVAP: E

13. Linyit, bir kömür çeşididir. Karbon oranı düşük, su buharı oranı çok yüksektir. Bu yüzden yakıldığında yoğun olarak is ve duman çıkartarak atmosferi kirletir.

CEVAP: E

11. Verilen merkezler arasında bulutlu gün sayısı en fazla olan yani güneşlenmenin en az olduğu merkez I numaralı merkezdir. Verilen merkezler arasında II numaralı merkezde ise kuraklık şiddetli yaşandığı için güneşli gün sayısı fazladır.

CEVAP: C

14. Fay hatlarının yoğun olarak bulunduğu bölgelerde yer altından çıkan sıcak sulardan üretilen enerjiye jeotermal enerji denir. Harita üzerinde işaretlenmiş merkezler arasında I ve II numaralı merkez büyük fay hatlarına uzak olduğu için jeotermal enerji potansiyeli çok düşüktür.

CEVAP: A

1. Ülkemiz, genç oluşumlu bir arazi olduğu için taş kömürü yatakları sınırlıdır. Ülkemizde yalnızca Zonguldak çevresinden çıkartılan bir madendir. Çıkartılan maden ülke ihtiyacını karşılamadığı için yurt dışından taş kömürü ithal edilmektedir.

CEVAP: D

2. Ülkemizde bor minerali yoğun olarak Eskişehir, Bursa, Kütahya ve Balıkesir’den çıkartılır. Bu yüzden haritada işaretlenmiş merkezler arasında V numaralı merkezden yoğun olarak bor minerali çıkartılır.

CEVAP: E

3. Dağların kıyıya paralel uzandığı bölgelerde rüzgar enerjisi potansiyeli düşüktür. Bu yüzden verilen merkezler arasında Ordu’da rüzgar enerjisi potansiyeli çok düşüktür.

CEVAP: E

4. Dağların kıyıya paralel uzandığı yüksek kıyılarda rüzgarın esiş hızı az olduğu için rüzgar enerji potansiyeli bu alanlarda çok düşüktür.

CEVAP: D

5. Hidroelektrik santrallerde elektrik üretimi sırasında fosil yakıt kullanılmaz, bu yüzden hava kirliliğine yol açmaz.

CEVAP: D

6. Nükleer enerji üretiminde zenginleştirilmiş uranyum ham madde olarak kullanılır. Nükleer enerji üretiminde ortaya çıkan atıklar atmosfere bırakılmaz. Atıklar özel yöntemlerle depolanır. Bu yüzden nükleer enerji üretimi atmosfere karbon salmaz.

CEVAP: A

7. Karabük’te kurulmuş olan demir - çelik fabrikasının bu bölgeye kurulmasında, bölgede bulunan taş kömürü yani enerji kaynakları etkili olmuştur. Karabük’te demir madeni bulunmamaktadır.

CEVAP: C

8. MTA, TPAO (Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı) TKİ (Türkiye Kömür İşletmeleri), Etibank madencilik için kurulmuşlardır. TMO (Toprak Mahsulleri Ofisi) tarım için kurulmuştur.

CEVAP: B

9. Yer şekillerinin engebeli olduğu bölgelerde akarsuların yatak eğimi ve akış hızı fazla olduğu için hidroelektrik potansiyelleri yüksektir. Bu yüzden ülkemizde yer şekillerinin engebeli olması, hidroelektrik potansiyelin artmasına neden olmuştur.

CEVAP: C

10. Ambarlı termik santralinde doğalgaz, Çatalağzı termik santralinde taş kömürü, Elbistan termik santralinde ise linyit kullanılır.

CEVAP: A

11. I numaralı merkez Çatalca - Kocaeli Platosu üzerinde yer alır. Ülkemizde nüfusun ve sanayinin en yoğun olduğu yerdir. Bu yüzden verilen merkezler arasında enerji tüketimi en fazla I numaralı merkezdedir.

CEVAP: A

12. Tuz bileşiği halinde bulunan, Dünya rezervinin %72’sinin ülkemizde bulunduğu maden bor minerali, çeliğe sertlik veren krom, elektrik ve elektronikte kullanılan maden bakır, alüminyum ham maddesi ise boksittir. Demire ait bir bilgi verilmemiştir.

CEVAP: E

13. Ülkemizde Guleman (Elazığ), Kopdağı (Bayburt), Fethiye (Muğla) ve Acıpayam (Denizli)’den yoğun olarak çıkartılan maden kromdur.

CEVAP: B

14. Bir bölgede maden çeşitliliğinin fazla olmasında jeolojik yapı etkili olmaktadır. Diğer seçenekler, maden çeşitliliği üzerinde etkili değildir.

CEVAP: A

1. Hakkari yöresinde ekonomik faaliyetler gelişim göstermediği için enerji tüketimi azdır. Bir bölgede enerji tüketiminin fazla olması için nüfusunun fazla, sanayisinin gelişmiş olması gerekir.

CEVAP: C

4. Ülkemizde güneş enerji potansiyeli en fazla olan bölge Güneydoğu Anadolu Bölgesi, en az olan ise Doğu Karadeniz Bölgesi’dir.

CEVAP: D

2. Mersin Akkuyu’da nükleer tesis yapımına başlanmıştır. Sinop İnceburun’da ise yapımı planlanmaktadır.

CEVAP: A

5. Hidroelektrik üretiminin artması, enerji ihtiyacının artmasının sebebi değil, sonucudur.

CEVAP: E

3. Ülkemizde maden çeşitliliğinin en fazla olduğu bölge Doğu Anadolu Bölgesi’dir.

CEVAP: B

6. Malatya ve Sivas’ta yoğun olarak çıkarılan maden, demir madenidir. Bu bölgelerden çıkartılan demir, Zonguldak ve İskenderun’da işlenmektedir.

CEVAP: B

7. I numaralı maden Kastamonu Küre’den çıkartılıp Samsun’da işlenen bakır, II numaralı maden ise Sivas Divriği’den çıkartılıp Zonguldak’ta işlenen demir-
dir.

CEVAP: A

10. Hidroelektrik enerji yenilenebilir enerji kaynaklarına örnek olarak gösterilebilir. Verilen diğer seçenekler tükenen enerji kaynaklarına örnektir.

CEVAP: A

8. Ülkemiz yoğun olarak Rusya ve İran’dan doğal gaz almaktadır.

CEVAP: A

11. Bir bölgede bir maden yatağının işletime açılması için yağışın fazla ya da az olması belirleyici bir unsur değildir.

CEVAP: D

9. Gel-git yalnızca okyanusa kıyısı olan ülkelerde etkili olur. Bu yüzden ülkemizde gel-git enerjisi üretilemez.

CEVAP: D

12. Doğu Karadeniz’de yağış rejimi düzenli olduğu için hidroelektrik üretiminde dalgalanma azdır. Verilen diğer merkezlerin kurak dönemleri olduğu için hidroelektrik üretimde dönemsel olarak dalgalanmalar yaşanır.

CEVAP: B

1. Nüfus artışında yaşanan dalgalanmalar ile sanayi arasında bir bağlantı yoktur. Nüfustaki dalgalanmaların temel sebebi uygulanan nüfus politikalarıdır.

CEVAP: C

2. Verilen merkezler arasında II, III, IV ve V numaralı merkezler kıyıda bol yağış alan bölgelerde yer aldığı için bu alanlarda orman örtüsüne yoğun olarak rastlanır. Fakat I numaralı merkezde yıllık yağış toplamı az olduğu için orman örtüsüne daha az rastlanır.

CEVAP: A

3. Cumhuriyetin ilk yıllarında dışarıdan alınan hammadde-lerin ülke içinde yetiştirilmesine ağırlık verilmiştir. Sanayinin gelişmesi İzmir İktisat Kongresi ile başlamıştır.

CEVAP: B

4. Çimento sanayinin ülke geneline yayılış göstermesinde ham maddesinin kolay temin edilebilmesi, her bölgede yoğun olarak ihtiyaç duyulan bir ürün olması, uzak bölgelere taşımalarının zor ve maliyetli olması etkili olmuştur.

CEVAP: E

5. Verilen eşleştirmeler incelendiğinde Samsun’da bakır çıkartılmamasına rağmen bakır işleme tesisinin bulunmasında Samsun’un önemli bir liman şehri olması ve iç bölgelere kolayca ulaşılabilen bir ulaşım ağına sahip olması etkili olmuştur.

CEVAP: D

6. Verilen sanayi kollarından petro - kimya sanayi, ham maddesi dışa bağımlı olan bir sanayi koludur. Verilen diğer sanayi kollarının ham maddeleri ülkemizden temin edilmektedir.

CEVAP: B

7. Verilen merkezler arasında nüfus miktarı en fazla olan IV numaralı merkezde kurulacak bir sanayi tesisinin iş gücü ihtiyacı kolayca karşılanır.

CEVAP: D

8. Metalurji sanayi deyince aklımıza gelmesi gereken sanayi kolu demir - çelik sanayidir. Ülkemizde demir - çelik sanayinin en fazla geliştiği bölge Batı Karadeniz bölümüdür.

CEVAP: A

9. ▲ ile gösterilen yerler Batı Karadeniz ve İskenderun’da bulunan demir - çelik sanayidir. ■ ile gösterilen yer ise Samsun ve Artvin’de bulunan bakır işleme tesisleridir.

CEVAP: B

10. Verimli tarım arazilerine kurulan sanayi kuruluşları tarımdan elde edilen geliri ve verimi olumsuz yönde etkileyen bir faktördür. Bu yüzden verimli arazilere sanayi tesislerinin kurulması olumsuz bir unsurdur.

CEVAP: E

11. Konfeksiyon yani tekstil ve dokuma sanayi, ülkemizde en fazla İstanbul ve çevresinde gelişim göstermiştir. Bu durumun ortaya çıkmasında, bu bölgedeki iş gücü ve pazar potansiyeli etkili olmuştur.

CEVAP: C

12. Verilen sanayi kolları incelendiğinde un, dokuma, seramik ve yem sanayinin ülke geneline yayılış gösteren sanayi kuruluşları olduğu görülmektedir. Demir - çelik sanayi ise yalnızca Zonguldak çevresi ve İskenderun’da yoğunlaşmıştır.

CEVAP: A

13. Giresun (Aksu), Zonguldak (Çaycuma), Kastamonu (Taşköprü), Muğla (Dalaman) ve Mersin (Taşucu)’nda gelişen sanayi kolu kağıt sanayidir.

CEVAP: A

14. Konserve, yağ, gıda ve dokuma sanayi gibi sanayi kolları, ham maddesi tarıma dayalı sanayi kollarıdır. Fakat seramik, ham maddesi taş ve toprağa dayalı sanayi kollarına örnek olarak gösterilebilir.

CEVAP: B

15. Sermaye, ulaşım, kalifiye eleman ve pazar koşulları sanayinin ülke geneline dağılışını etkileyen beşeri faktörler içerisinde yer alırken, su kaynakları sanayinin dağılışını etkileyen doğal faktörlerdendir.

CEVAP: C

1. Sanayi ham maddesinin ithalatına ekstra vergi konulursa yerli sanayi gelişim gösteremez. Yerli sanayinin üzerindeki yük artacağı için ithal sanayi ürünleriyle rekabet edemez duruma gelir.

CEVAP: D

2. Ülkemiz petrolde dışa bağımlı bir ülkedir. Ülkemizde çıkartılan petrol, toplam ihtiyacımızın küçük bir bölümünü karşılamaktadır.

CEVAP: D

3. Sanayi tesisi, ülkemizde arttıkça, bu sanayi tesislerinde kullanılacak enerji ve ham madde ihtiyacı giderek artmaktadır.

CEVAP: D

4. Ülkemizde demir-çelik sanayinin yoğunlaştığı yerler Zonguldak ve İskenderun’dur. Haritadaki I numaralı bölge Zonguldak’taki, V numaralı bölge ise İskenderun’daki demir - çelik sanayi tesislerinin yeri verilmiştir.

CEVAP: B

5. Yarı kurak iklim bölgelerinde yoğun olarak tahıl ürünleri yetiştirildiği için unlu mamuller sanayinin ham madde temini ülkemizde kolaydır.

CEVAP: B

6. Çimento, ham maddesi taş olduğu için her bölgede bulunur. Konut yapımı da her bölgemizde son zamanlarda artış göstermektedir.

CEVAP: B

7. Ülkemizde yabancı yatırımlarla son zamanlarda gelişen otomotiv sanayinin ülkemizin ekonomisine katkısı artmaktadır.

CEVAP: A

10. Bir bölgede pazar alanının geniş olması için nüfusun fazla olması gerekir. Ardahan’da bu yüzden pazar alanı dardır.

CEVAP: E

8. Ergene Havzası’nda yoğun olarak ayçiçeği tarımı yapıldığı için yağ sanayi bu bölgede çok gelişmiştir.

CEVAP: C

11. Bu bölgeler liman şehirleridir. Ulaşım bu alanlarda gelişmiştir. Bu yüzden bu alanlarda petro-kimya sanayi kurulmuştur.

CEVAP: A

9. Doğu Anadolu Bölgesi’nde iklim ve yer şekilleri uygun olmadığından sanayi faaliyetleri gelişim gösterememiştir.

CEVAP: D

12. Zonguldak’ta demir-çelik sanayinin kurulmasında bölgeden çıkartılan ve demirin işlenmesinde kullanılan taş kömürü etkili olmuştur.

CEVAP: D

1. Demir yollarıyla ilgili verilen A, B, C ve E seçeneğindeki bilgiler Türkiye’deki demir yolu ağıyla ilgili doğru bilgilerdir. Fakat ülkemizde çoğu bölgeye demir yolu bağlantısı bulunmamaktadır. Bu yüzden “Bütün iller demir yolu ağıyla bağlanır.” ifadesi Türkiye demir yollarıyla ilgili yanlış bir bilgidir.

CEVAP: D

2. Ülkemizde en çok gelişen ulaşım türü kara yolu taşımacılığıdır. Bu durumun ortaya çıkmasında diğer ulaşım türlerinin alt yapı maliyetlerinin yüksek olması ve kara yoluyla ülkemizin tamamına ulaşılması nedeniyle en çok gelişen ulaşım türü kara yolu taşımacılığıdır.

CEVAP: A

3. Verilen merkezler arasında yer şekillerinin engebeli olması nedeniyle kara yolu taşımacılığı III numaralı merkezde gelişim göstermemiştir.

CEVAP: C

4. İstanbul Havaalanı yeni iş alanları oluşturmuş, istihdamı artırmış, gelen ve giden yolcu sayısını artırmıştır. Ayrıca önemli bir aktarma merkezi olmuştur. “Demiryolu taşımacılığının yerini almıştır.” yargısı yanlıştır.

CEVAP: C

5. Dağların kıyıya yakın ve paralel uzandığı bölgelerde bulunan limanların hinterlandı darken kıyıda yer şekillerinin sade olduğu bölgelerde bulunan limanların ise hinterlandı geniştir. Bu yüzden I ve II numaralı merkezlerde bulunan limanların hinterlandı dardır.

CEVAP: A

6. Verilen il çiftleri arasında hızlı tren seferlerinin başladığı yerleşim yerleri Ankara ile Eskişehir’dir.

CEVAP: B

7. Verilen merkezler arasında IV numaralı merkez kış aylarının çok soğuk geçtiği Erzurum - Kars Platosu’nda bulunduğu için kış aylarında ulaşımında aksamalar yaşanmaktadır.

CEVAP: D

8. Akdeniz Bölgesi’nde demir yolu ağı Toros Dağları nedeniyle gelişim göstermemiştir. Fakat Ege Bölgesi’nde dağlar kıyıya dik uzandığı için demir yolu ağı Ege Bölgesi’nde, Akdeniz Bölgesi’ne oranla daha fazla gelişim göstermiştir.

CEVAP: D

9. Akdeniz ve Karadeniz Bölgelerinde dağlar kıyıya yakın ve paralel uzandığı için kıyıda yer alan merkezlerden iç bölgelere ulaşım çok zordur. Bu yüzden bu bölgelerde yapılan kara yolu maliyeti çok yüksektir.

CEVAP: C

10. Antalya’nın iç kesimlere demir yolu bağlantısı yoktur. Toroslar bağlantısı engellemiştir.

CEVAP: D

11. Çubuk geçiti, Antalya’yı İç Anadolu’ya bağlar. Sertavul geçiti, Mersin’i İç Anadolu’ya bağlar. Gülek geçiti, Adana’yı İç Anadolu’ya bağlar. Belen geçiti ise Adana’yı Antakya’ya bağlar. Fakat Zığana geçiti Trabzon’u Gümüşhane’ye bağlamaktadır.

CEVAP: C

12. Ülkemiz coğrafi konumu nedeniyle Asya, Avrupa ve Afrika arasında yer aldığı için ülkemizde transit taşımacılık gelişmiştir.

CEVAP: B

13. Verilen il çiftleri arasında Mersin ile Karaman arasında Toros Dağları bulunduğu için diğer il çiftlerine oranla yol yapım maliyetleri daha yüksektir.

CEVAP: D

14. Ülkemizde Doğu Karadeniz’de demir yolu alt yapısı bulunmamaktadır. Bu yüzden Ankara’dan yola çıkan bir tren Trabzon’a ulaşamaz. Kars, Malatya, Mersin ve İzmir’de tren yolu bağlantısı vardır. Bu yüzden Ankara’dan yola çıkan bir tren Kars, Malatya, Mersin ve İzmir’e ulaşabilir.

CEVAP: E

15. Ülkemizde karayolu taşımacılığının diğer ulaşım türlerine oranla daha fazla gelişmesinde, kara yolu ağıının ülkenin her yerine ulaşması etkili olmuştur.

CEVAP: C

1. Verilen merkezler arasında yer şekillerinin en fazla engebeli olduğu bölge I numaralı bölgedir. Bu yüzden I numaralı merkezde ticari faaliyetlerin gelişmemesinde etkili olan temel faktör yer şekillerinin engebeli olmasıdır.

CEVAP: A

2. Ülkemiz yoğun olarak tütün, üzüm, incir ve kayısı ihraç etmektedir. Fakat muz, ülkemizde yalnızca Mersin ile Antalya arasında çok dar alanda yetiştirildiği için ülke ihtiyacını karşılayamaz. Bu yüzden ülke dışından muz ithal edilmektedir.

CEVAP: D

3. Ülkemizde iç ticaretin gelişmesinde birbirinden çok farklı ürünlerin, farklı bölgelerde yetiştirilmesi ve ülke içerisinde ulaşım ağının her geçen gün gelişmesi etkilidir.

CEVAP: B

4. Verilen merkezler arasında Antalya, Bodrum, Kuşadası ve Çeşme ülkemizin önemli turizm merkezleri içerisinde yer alırken Manisa ülkemizin önemli turizm şehirleri içerisinde yer almaz.

CEVAP: C

5. Ülkemizde Ankara, İstanbul ve İzmir büyük ticaret merkezlerine örnek olarak gösterilebilir. Fakat I ve V numaralı merkezler ülkemizin büyük ticaret merkezlerine örnek olarak gösterilemez.

CEVAP: B

6. Yaş sebze ve meyvenin her gün satıldığı yerler hal, haftanın belli günlerinde satıldığı merkezler pazar, yılın belli dönemlerinde kurulan sergi niteliği taşıyan alanlar ise panayır olarak adlandırılır.

CEVAP: A

7. Ülkemizde yoğun olarak ihraç edilen madenler arasında; bor mineralleri, krom, mermer ve bakır yer almaktadır. Ülkemizde çıkartılan doğal gaz ülke ihtiyacını karşılayacak düzeyde değildir. Doğal gaz ihtiyacımızı karşılamak için yoğun olarak doğalgaz ithal ederiz.

CEVAP: D

8. Ülkemizin yoğun olarak ticaret yaptığı ülkeler arasında Almanya, Irak, Çin ve İtalya yer almaktadır. Uruguay ise ülkemizin ticari faaliyetlerinin çok fazla gelişmediği ülkeler arasında yer alır.

CEVAP: E

9. Bir bölgede ticaretin geliştirilebilmesi için yapılması gereken ilk unsur, bölgenin ulaşım faaliyetlerinin geliştirilmesidir. Diğer unsurlar, ulaşım faaliyetlerinin geliştirilmesinin ardından yapılması gereken faaliyetlerdir.

CEVAP: B

12. Ülkemizde en çok gelişen, en fazla işçinin çalıştığı sanayi sektörü tekstil sanayidir. Verilen diğer sanayi kolları, tekstil sektörü kadar gelişim göstermemiştir.

CEVAP: B

10. Verilen merkezler arasında III, IV ve V numaralı merkezler ticari faaliyetlerin yoğunlaştığı bölgeler arasında yer alırken yer şekillerinin engebeli olması ve ulaşım faaliyetlerinin gelişmemesi nedeniyle I ve II numaralı merkezlerde ticari faaliyetler gelişmemiştir.

CEVAP: A

13. İthalat gideri, ihracat gelirinden fazla olursa dış ticaret açığı oluşur. Türkiye’de dış ticaret açığının fazla olmasında petrol ve doğalgaz ithalatının fazla olması etkilidir. Dış ticaret açığının kapanması için ithalat azaltılıp ihracat artırılmalıdır.

CEVAP: C

11. Transit ticaret bir ülkenin kara, deniz, hava ve demir yolu ağlarının kullanılarak başka ülkelere ürün taşınmasıdır. Ülkemiz Asya, Avrupa ve Afrika arasında köprü konumunda yer aldığı için ülkemizde transit ticaret çok fazla gelişim göstermiştir.

CEVAP: C

14. Ülkemizde dış ticaret hacminin her geçen gün artmasında üretim maliyetlerinin artması etkili olmamıştır. Verilen diğer unsurlar ülkemizin dış ticaretinin her geçen gün artmasında etkili olmaktadır.

CEVAP: E

1. Her şey dahil sistemiyle ülkemize gelen turistler otelde bütün ihtiyaçları karşılandığı için otel dışına çıkma ihtiyacı duymazlar. Bu yüzden alış veriş yapmadıkları için tatile geldikleri yörenin ya da ülkenin ekonomisine çok fazla katkıda bulunmazlar.

CEVAP: C

2. Karadeniz Bölgesi’nde deniz turizminin gelişmemesinde etkili olan temel faktör bulutlu gün sayısının fazla olmasıdır. II, III, IV ve V numaralı bölgelerde deniz turizmi gelişmiştir.

CEVAP: A

3. Manavgat Şelalesi, Cennet ve Cehennem obrukları, Damlatış Mağarası ve Ölüdeniz doğal güzellikler arasında yer alırken Efes Antik Kenti beşeri bir yapıdır. Bu yüzden doğal güzellikleri görmek isteyen bir kişi Efes Antik Kenti’ni ziyaret etmez.

CEVAP: D

4. Ülkemiz Akdeniz iklim bölgesinde yer alır. Akdeniz iklim bölgesinde deniz suyu sıcaklıkları yüksek ve güneşli gün sayısı fazla olduğu için bu bölgede yer alan ülkelerde deniz turizmi gelişir.

CEVAP: E

5. Ülkemizin kültürel değerlerini ve doğal güzelliklerini, yurt dışında yapılan fuarlarda tanıtmak ülkemize gelen turist sayısını arttıracığı için ülke turizminin gelişmesi için büyük katkı sağlar.

CEVAP: B

6. Nemrut Dağı Heykelleri Adıyaman’dadır. Bitlis’te yer alan Nemrut Dağı volkanik yapıdır. Üstünde heykeller yoktur.

CEVAP: A

7. Rafting sporu eğimli arazilerin bulunduğu bölgelerde bulunan akış hızı fazla akarsularda yapılan bir spor dalıdır. Verilen akarsular arasında en hızlı akış hızına sahip Çoruh Nehri diğer akarsulara oranla rafting sporuna daha elverişlidir.

CEVAP: C

8. Marmara Bölgesi İstanbul, Bursa, Balıkesir, Çanakkale ve Edirne gibi şehirlerle ülkemizde en çok turist gelen bölgedir. En çok turistin geldiği şehir ise İstanbul’dur.

CEVAP: D

9. Karadeniz Bölgesi’nde deniz turizminin gelişmesinde deniz suyu sıcaklığının düşük olması, Yaz sezonunun kısa sürmesi ve güneşli gün sayısının az olması etkili olmuştur.

CEVAP: E

10. Turizm faaliyetlerinin geliştiği bölgelerde ulaşım, haberleşme, kültürel faaliyetler ve ticari faaliyetlerde gelişmeler olurken, sanayi faaliyetlerinde bir gelişim olması beklenmez.

CEVAP: B

11. Bir bölgede turizm faaliyetlerini arttırmak için alınması gereken önlemler arasında doğal ve tarihi güzellikleri yerleşime açmak yoktur.

CEVAP: A

12. Ilgaz Turizm Merkezi, Çankırı ve Kastamonu arasında yer almaktadır. Verilen diğer kayak merkezi ve şehir eşleştirmeleri doğrudur.

CEVAP: D

13. Mardin, ülkemizde tarihi taş evleriyle ünlü bir yerleşim yeridir. Ordu, Çanakkale, Zonguldak ve Balıkesir’de taş evlere rastlanmaz.

CEVAP: B

14. Bir merkezde deniz turizmi sezonunun uzun sürmesi deniz suyu sıcaklığının bağlıdır. Verilen merkezler arasında ekvatora en yakın V numaralı merkezde deniz turizmi sezonu daha uzun sürer.

CEVAP: E

15. Ülkemiz geçmişte birçok medeniyete ev sahipliği yaptığı için ülkemizin genelinde tarihi ve kültürel birçok yapı yer almaktadır. Bu yüzden ülkemizde kültür turizmi çok fazla gelişmiştir.

CEVAP: B

16. Denizli - Pamukkale doğal oluşumdur. Nevşehir - Ürgüp Göreme çevresindeki peribacaları da doğal oluşumdur. Diğerleri beşeri yapı yani kültürel eserdir.

CEVAP: D

1. Yer şekillerinin çok fazla engebeli olduğu Hakkari yöresinde ulaşım imkanları gelişmemiştir. Diğer merkezlerde ulaşım sistemi Hakkari’ye oranla daha fazla gelişmiştir.

CEVAP: C

2. Doğu Anadolu Bölgesi’nde kış şartları çok sert geçtiği için ulaşım koşulları gelişmemiştir. IV nolu bölgede kış koşulları verilen diğer merkezlerden daha sert geçtiği için ulaşım kışın yoğun olarak aksar.

CEVAP: D

3. Ülkemizde dağlar doğu batı yönünde uzandığı için genel olarak karayolu ağı da doğu batı yönünde uzanmaktadır.

CEVAP: A

4. Ankara-Konya arasında hızlı tren hattı sefer yapmaktadır. Verilen diğer iller arasında aktif kullanılan bir hızlı tren hattı bulunmamaktadır.

CEVAP: B

5. Yerleşim alanları yerine sanayi tesislerinin kurulması turizmin kıyılara verdiği zarara örnek olarak gösterilemez.

CEVAP: E

6. Turizmin geliştiği bölgelerde modern hayvancılık yöntemi olmayan mera hayvancılığının gelişim göstermesi beklenmez.

CEVAP: E

7. Doğal güzellikleri görmek isteyen bir kişi beşeri bir yapı olan Kız Kalesi’ni görmek için Mersin’e gitmez.

CEVAP: A

10. Antalya, ülkemizde sebze ve meyve üretiminde ön plana çıkmaktadır. II numaralı bölge Antalya’da yer aldığı için bu merkezde yoğun olarak sebze meyve üretilir.

CEVAP: B

8. Ekvator’a yakın olan merkezlerde deniz suyu sıcaklığı yüksek olduğu için yaz turizm sezonu uzun sürer. Verilen diğer merkezlerde deniz suyu sıcaklığı yetersiz olduğu için yaz turizm sezonu Antalya’dan daha geç başlar ve daha erken biter.

CEVAP: E

11. Muz ülkemizin ihraç ürünleri arasında yer almaz. Ülkemizde Antalya, Mersin arasında az muz üretimi yapılmaktadır. Ülkenin kendi ihtiyacı karşılanamadığı için ihraç edilen tarım ürünleri arasında muz bulunmaz.

CEVAP: D

9. Ülkemiz Rusya’dan yoğun olarak doğal gaz alıp yaş sebze meyve satmaktadır. Bu yüzden Rusya ile ticaret potansiyelimiz çok yüksektir.

CEVAP: A

12. Doğu Karadeniz’de son yıllarda yaylacılık turizmi gelişim göstermiştir. İnsanlar bu bölgelere doğal güzellikleri görmek için son zamanlarda yoğun olarak gitmektedir.

CEVAP: A

1. Boğazlardaki transit taşımacılık, TANAP'la doğalgaz taşınması GAP'la birlikte su kaynaklarının etkili kullanılması Türkiye'nin jeopolitik önemini arttırmıştır. İklim özelliklerinin farklı olması jeopolitik üzerinde etkili olmamıştır.

CEVAP: E

2. Bir ülkede maden çeşitliliğinin fazla olmasında etkili olan temel faktör, bölgenin jeolojik yapısının çeşitlilik göstermesidir. Verilen diğer seçeneklerin ortaya çıkmasında etkili olan temel faktör yer şekilleridir.

CEVAP: E

3. Demir İpek Yolu, Türk Akımı, İstanbul Havaalanı ve 1915 Çanakkale Köprüsü Türkiye'nin önemini daha da arttıracak çalışmalardır. Jeopolitik konumda karayolu taşımacılığının azalmasının etkisi yoktur.

CEVAP: E

4. Türkiye'nin üç tarafının denizlerle çevrili olması Türkiye'nin özel konumunun bir sonucudur. Enlem ve boylam nedeniyle ortaya çıkan A, B, D, ve E seçenekleri ise Türkiye'nin matematik konumunun bir sonucudur.

CEVAP: C

5. Ülkemizde kısa mesafede iklim ve bitki örtüsünün değişiklik göstermesinin temel sebebi, yer şekillerinin yani yüksekliğinde kısa mesafede değişiklik göstermesidir. Bu durumun Türkiye'nin orta kuşakta bulunmasıyla bir bağlantısı yoktur.

CEVAP: E

6. Kafkas ülkeleri Gürcistan, Ermenistan ve Azerbaycan'dır. Azerbaycan ile Ermenistan arasında Karabağ Sorunu vardır.

CEVAP: C

7. Coğrafi bütünlük, coğrafi konum, iklim özellikleri ve su kaynakları bir ülkenin değişmeyen jeopolitik yapısına örnek olarak gösterilebilirken sosyal ve kültürel değerler ise bir ülkenin değişebilen jeopolitik yapısına örnek olarak gösterilebilir.

CEVAP: D

8. Sınır komşularımızla yaşadığımız sorunlar bizi doğrudan ilgilendiren sorunlardır. Bu yüzden Ege Denizi'ndeki kıta sahanlığı, Suriyeli mülteciler, Kıbrıs ve Irak sorunu bizi doğrudan ilgilendiren sorunlara örnek iken Filistin ve İsrail arasında yaşanan gerginlikler bizi dolaylı ilgilendiren sorunlara örnek olarak gösterilebilir.

CEVAP: B

9. Ülkemizin güneydoğusunda bulunan ülkelerde sürekli olarak yaşanan mezhepsel çatışmalar ülkemizin jeopolitik önemini arttıran unsurlardan biri değildir.

CEVAP: E

10. Verilen doğal kaynaklardan bor mineralinin dünyadaki toplam rezervinin yaklaşık %70'inin ülkemizden çıkması ve bor minerallerinin dünya sanayisinde yoğun olarak kullanılan bir maden olması ülkemizin jeopolitik öneminin artmasına neden olmaktadır.

CEVAP: A

12. Verilen merkezlerin Türkiye'nin en yağışlı yerleri olmasında etkili olan temel faktör dağların kıyıya paralel uzanmasıdır. Bu bölgelerde dağlar kıyıya paralel uzandığı için denizden gelen nemli havanın bu dağlara çarpmasıyla bu alanlarda yoğun olarak yamaç yağışları oluşur.

CEVAP: B

13. Bir ülkenin jeolojik yapısı onun iç yapısı demektir. Deprem, volkanizma, yer altı kaynakları jeolojik yapıyı oluşturan unsurlardır. Bu yüzden ülkemizin geçmişte birçok medeniyete ev sahipliği yapmasında jeolojik yapısı etkili olmamıştır.

CEVAP: D

11. Verilen doğrultuların bulunduğu bölgelerin yer şekilleri dikkate alındığında IV numaralı doğrultunun bulunduğu bölgede yer şekillerinin çok engebeli olması nedeniyle yapılacak yolun maliyeti verilen diğer doğrultulardan daha fazladır.

CEVAP: D

14. Türkiye'nin kuzey batıda Balkan ülkelerinden Yunanistan ve Bulgaristan ile sınırı vardır. Diğer ülkelerle kara sınırı yoktur.

CEVAP: C

1. Uluslararası enerji koridoru üzerinde bulunması, dinamik nüfusun fazla olması, önemli su yollarına sahip olması ve transit ticaretin gelişmesine uygun bir konumda yer alması ülkemizin jeopolitik önemini artırırken toprak çeşitliliğinin fazla olması jeopolitik önemi etkilemez.

CEVAP: E

2. Birleşmiş Milletler, Avrupa Konseyi, İslam İşbirliği Teşkilatı, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Mahkemesi Türkiye'nin üye olduğu siyasi örgütler arasında yer alırken Uluslararası Para Fonu Ekonomik örgütlere örnektir.

CEVAP: B

3. III numaralı bölge Suriye sınırimızda yer almaktadır. Suriye'de iç karışıklık yaşadığı için bu bölgede yaşanan gerginlikler III numaralı merkezi etkilemektedir.

CEVAP: C

4. Dünya genelinde artan enerji talebi yeni enerji nakil projeleri ortaya çıktıkça, Türkiye gibi doğal gaz ve petrol bakımından zengin ülkelere komuş olan ülkelerin jeopolitik ve stratejik önemi artıracaktır.

CEVAP: B

5. 1980 sonrasında Körfez Savaşları ve Suriye'deki karşılıklar Ortadoğuyu, Azerbaycan'ın bağımsızlığını ilan etmesi ve SSCB'nin dağılması Kafkasya'yı etkilemiştir. Süveyş kanalı 1913'te açılmıştır.

CEVAP: E

6. Bir ülkenin jeolojik ve jeomorfolojik konumu ülkenin değişmeyen jeopolitik özellikleri arasında yer alır. Verilen unsurlardan diğerleri jeopolitiğin değişen unsurlarındandır.

CEVAP: D

7. Türkiye'nin doğusunda yerel saatin ileri batısında geri olmasının sebebi dünyanın günlük hareketini batıdan doğuya doğru yapmasıdır.

CEVAP: D

10. OPEC; Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü'dür. Türkiye OPEC'e üye değildir.

CEVAP: C

8. Cephe yağışları orta kuşağa ait bir özelliktir. Bu yüzden ülkemizde cephe yağışlarının yoğun olarak görülmesinin temel sebebi ülkemizin matematik konumudur.

CEVAP: D

11. Yunanistan, Bulgaristan, İran, Irak, Azerbaycan, Gürcistan ve Suriye Türkiye'nin sınır komşuları iken Türkiye'nin Makedonya'ya bir sınırı yoktur.

CEVAP: D

12. Güneydoğu Anadolu Projesi Fırat ve Dicle nehirlerinin üzerine kurulmuş birçok barajdan oluşur. Bu barajlarda su tutma çalışmaları sırasında Fırat ve Dicle nehirlerinin içerisinde geçtiği Suriye ve Irak ile gerginlikler yaşanmıştır.

CEVAP: A

9. Denizlerin tuzluluk oranı dünyanın küresel şekline bağlı olarak ekvator'dan kutuplara doğru gidildikçe azalır. Bu yüzden Ege Denizi'nin tuzluluk oranının Karadeniz'den fazla olmasının temel sebebi enlem yani matematik konumudur.

CEVAP: B

13. Verilen merkezlerden I, II, IV ve V numaralı merkezler ile Konya arasında tren yolu bağlantısı bulunmaktadır. Bu yüzden Konya'dan yola çıkan tren I, II, IV ve V numaralı merkezlere ulaşabilir. Fakat Doğu Karadeniz'de tren yolu bağlantısı bulunmadığı için bu alana ulaşamaz.

CEVAP: C

1. Türkiye +3. saat dilimini ortak saat olarak kullanmaktadır. Başlangıç meridyeni 0. saat diliminde yer alır. Türkiye'nin saati başlangıç meridyeninin saatinden 3 saat ileridir. Bu durum Türkiye'nin boylam değerleri ile açıklanır. Verilen diğer unsurlar Türkiye'nin enlem değerleri ile açıklanabilen durumlardır.

CEVAP: A

2. 21 Aralık tarihinde Türkiye'de gündüz süresinin en kısa olduğu merkez Sinop'tur. Fakat 21 Haziran tarihinde Türkiye'de gündüz süresinin en uzun olduğu merkez Sinop'tur. Bu yüzden Sinop'un gündüz süresinin yıl boyu Türkiye'deki diğer merkezlerden kısa olduğu söylenemez.

CEVAP: D

3. İki merkez arasındaki yerel saat farkının az olması için aralarındaki boylam farkının az olması gerekir. Bu yüzden verilen merkezler arasında aynı boylamda yer alan Sinop ve Mersin arasında yerel saat farkı çok azdır.

CEVAP: B

4. Batı rüzgarları 30° DYB merkezlerinden 60° DAB merkezlerine doğru esen bir rüzgardır. Türkiye'de batı rüzgarlarının etkili olmasının sebebi, Türkiye'nin orta kuşakta bulunmasıdır. Verilen diğer unsurlar Türkiye'nin özel konumunun sonucudur.

CEVAP: C

5. 21 Haziran tarihinde kuzeye doğru gidildikçe gündüz süresi uzar. Bu yüzden verilen merkezler arasında en kuzeyde yer alan Zonguldak'ta 21 Haziran'da yaşanan gündüz süresi verilen diğer merkezlerden daha uzundur.

CEVAP: D

6. Türkiye'nin yer şekilleriyle ilgili olarak verilen A, B, C ve E seçenekleri doğru iken D seçeneği yanlıştır. Çünkü ülkemizde kuzeye doğru gidildikçe yükseklik ortalaması artmaz. Batıdan doğuya doğru gidildikçe yükseklik ortalaması artar.

CEVAP: D

7. Bitki örtüsü bakımından cılız eğimin fazla olduğu bölgelerde su erozyonu yoğun olarak yaşanır. Ülkemizde su erozyonunun en şiddetli yaşandığı yer Doğu Anadolu Bölgesi'dir. Bu yüzden verilen merkezler arasında su erozyonunun en şiddetli yaşandığı yer I numaralı merkezdir.

CEVAP: A

8. Bir akarsuda ulaşım faaliyetlerinin yapılabilmesi için akarsunun denge profiline ulaşması gerekir. Ülkemizde genç oluşumlu bir arazi olduğu için eğimli ve yükseklik ortalaması fazla olan bir yapıya sahiptir. Ülkemizde denge profiline ulaşmış akarsu bulunmadığı için akarsularımızdan ulaşım alanında faydalanılamaz.

CEVAP: B

9. Ülkemizin yükselti ortalaması fazla olduğu için ülke genelinde gerçek alan ile izdüşüm alan arasındaki fark fazladır.

CEVAP: D

12. Süphan, Erciyes, Nemrut ve Ağrı Dağları ülkemizde bulunan volkanik dağlara örnek olarak gösterilebilirken, Madra dağı ise ülkemizdeki kırık dağlara örnek olarak gösterilir.

CEVAP: D

10. Fay hatlarının yoğun olduğu bölgelerde yer altından çıkan sıcak sulardan üretilen enerjiye jeotermal enerji denir. Ülkemizde jeotermal enerji potansiyeli en yüksek olan bölge Ege Bölgesi'dir. Verilen merkezler arasında III numaralı merkezin jeotermal enerji potansiyeli diğer merkezlerden daha fazladır.

CEVAP: C

13. Çukurova deltasını oluşturan akarsular Seyhan ve Ceyhan Nehirleridir. Verilen diğer eşleştirmeler doğrudur.

CEVAP: E

14. Ülkemizde bulunan akarsuların akım rejimleri genel olarak düzensizdir. Bunu temel sebebi ülkemizin genelinde yağış rejiminin düzensiz olmasıdır.

CEVAP: C

11. Ülkemizde kırık dağların yoğun olarak görüldüğü bölge Ege Bölgesi'dir. Karadeniz Bölgesi'nde kırık dağlara rastlanmaz. Verilen diğer özellikler Karadeniz dağları için doğru özelliklerdir.

CEVAP: D

15. Menemen, Bafra, Çukurova ve Silifke ovası ülkemizin kıyı ovalarına örnek olarak gösterilirken, Erbaa Ovası Tokat'ta yer alır. Bu yüzden iç ovalara örnek olarak gösterilir.

CEVAP: D

1. Karstik araziler kalker, jips, kaya tuzu ve dolomit gibi suda kolay eriyebilen kayaların bulunduğu bölgelerdir. Ülkemizde karstik arazilere ve karstik depremlere Akdeniz Bölgesi'nde yoğun olarak rastlanır.

CEVAP: B

2. Akdeniz ve Karadeniz Bölgesi'nde dağlar kıyıya paralel uzandığı için deniz etkisi iç kesimlere sokulamamıştır. Bu yüzden ülkemizde karasallığın şiddeti artmıştır.

CEVAP: B

3. Verilen merkezler arasında karasallığın ve yüksekliğin etkisiyle yıllık sıcaklık ortalaması en düşük olan merkez Doğu Anadolu Bölgesi'nde yer alan I numaralı merkezdir.

CEVAP: A

4. Doğu Anadolu Bölgesi'nde karla örtülü gün sayısının fazla olmasında etkili olan temel faktör yükseltinin fazla olması buna bağlı olarak sıcaklık ortalamasının düşük olmasıdır. Verilen diğer maddelerin ortaya çıkmasında etkili olan temel faktör nemdir.

CEVAP: E

5. Ülkemizde etrafı dağlarla çevrili çukur alanlar çok az yağış alırlar. Bu genellemeye uyan ülkemizde iki bölge vardır. Iğdır ve Tuz Gölü'nün çevresidir.

CEVAP: B

6. Ülkemizde yıllık yağış toplamı en fazla olan iklim tipi Karadeniz iklimidir. Verilen diğer bilgiler Akdeniz iklimi ile ilgili doğru bilgilerdir.

CEVAP: D

7. Bağıl nem oranı yüksek olan bölgelerde hava kapalı, bulutlu ve yağışa yakındır. Yıl boyu bağıl nem oranı yüksek olan bölgelerde ise yıl boyu yağış yaşanır. Harita üzerinde işaretlenmiş merkezlerden I numaralı merkezde bağıl nem oranı yıl boyu yüksektir.

CEVAP: A

10. Verilen merkezler arasında yıllık yağış toplamı en fazla olan merkez 2300 mm ile Rize'dir. Verilen diğer merkezlerin yağış toplamı fazla olsa da Rize'nin toplamı diğer merkezlerden fazladır.

CEVAP: A

8. Karadeniz Bölgesi'nde yağış rejimi düzenli, yıllık sıcaklık farkı az olduğu için "C" seçeneğindeki grafik Karadeniz ikliminin grafiğidir.

CEVAP: C

11. Ege Bölgesi'nde dağlar kıyıya dik uzandığı için I numaralı doğrultuda hareket eden bir kişi çok fazla iklim değişikliği gözlemleyemez. V numaralı ok yönünde hareket eden bir kişi yalnızca karasal iklimi gözlemler. Verilen diğer doğrultularda yoğun olarak iklim değişiklikleri yaşanır.

CEVAP: B

9. Kıyı bölgelerinde kış sıcaklık ortalaması yüksek olduğu için don olaylarına sık olarak rastlanmaz. Bu yüzden Ege kıyılarında don olaylarına çok fazla rastlanmaz. Don olayları ile ilgili olarak verilen diğer bilgiler doğrudur.

CEVAP: E

12. Akdeniz Bölgesi, Kıyı Ege, Güney Marmara, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin batısında Akdeniz iklimi görüldüğü için bu bölgelerde maki bitki örtüsüne yoğun olarak rastlanır. İç Anadolu Bölgesi'nde maki yoktur.

CEVAP: C

1. Ülkemizde endemik bitkilere daha çok Batı Torosların güney yamacında rastlanır. IV numaralı bölge en çok endemik bitki bulunan alandır.

CEVAP: D

2. Verilen bitkiler maki bitki grubunu oluşturan bitkilerdendir. Sivas'ta Akdeniz iklimi görülmediği için maki bitki grubundaki bitkilere rastlanmaz.

CEVAP: E

3. Maki bitki örtüsünün Akdeniz Bölgesi'nden Marmara Bölgesi'ne doğru gidildikçe üst sınırının deniz seviyesine yaklaşmasının temel sebebi enlem nedeniyle sıcaklık ortalamasının düşmesidir.

CEVAP: A

4. Yağışın fazla olduğu bölgelerde bulunan topraklar yıkandığı için tuz ve kireç bakımından fakirdir. Bu yüzden I ve V numaralı merkezlerde yağış ortalaması fazla olduğu için toprakların tuz ve kireç oranı azdır.

CEVAP: B

5. Bir dağ yamacı boyunca yükseldikçe sanki kutuplara doğru gidiliyormuş gibi bitki örtüsünün kuşaklar oluşmasının temel sebebi yüksekliğe bağlı olarak sıcaklığın azalmasıdır.

CEVAP: B

6. Teke ve Taşeli Platosu'nda nüfusun seyrek olmasının temel sebebi yer şekillerinin engebeli olmasıdır. Teke ve Taşeli Platosu'nda sıcaklık ve yağış koşulları insan yaşamı için elverişlidir.

CEVAP: A

7. Karadeniz Bölgesi'nde dağların güney yamaçları bakı etkisi nedeniyle güneş ışınlarını daha dik açıyla almasına rağmen kuzey yamaç denize dönük yamaç olduğu için daha ılımandır. Bu yüzden ekonomik faaliyetler kuzey yamaçta toplandığı için nüfus yoğunluğu kuzey yamaçta daha fazladır.

CEVAP: B

8. Ülkemizde fiziksel koşullar nedeniyle kıyıdan iç kesimlere doğru gidildikçe ve batıdan doğuya doğru gidildikçe nüfus yoğunluğu azalır. Dağınık yerleşmeler ise ülkemizde en fazla Doğu Karadeniz Bölgesi'nde görülür. Toplu yerleşmeler ise daha çok kurak bölgelerde görülür.

CEVAP: D

10. Ülkemizde hızla artan nüfusun eğitime olan olumsuz etkisi eğitim kurumlarının artan nüfusun eğitim ihtiyacını karşılayamamasıdır.

CEVAP: B

11. Ülkemizde çalışan nüfusun sektörel dağılımı gözönüne alındığında çalışanların büyük kısmının hizmet yani üçüncül ekonomik faaliyetlerde çalıştığı görülmektedir.

CEVAP: A

9. Çiftlik, yer şekillerinin sade olduğu bölgelerde yoğun olarak görüldüğü için Karadeniz Bölgesi gibi engebeli bir bölgede çiftlik yerleşimlerine yoğun olarak rastlanmaz.

CEVAP: C

12. II. merkez İzmit, III. merkez Antalya'yı göstermektedir. İzmit'te sanayide, Antalya'da turizmde çalışanların oranı daha fazladır.

CEVAP: C

1. Harran Ovası, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin güneyinde yer alan bir ovadır. Bu bölgede yerleşmeyi sınırlandıran faktör kuraklıktır. Verilen merkezler arasında kuraklık nedeniyle nüfusun seyrek olduğu bölge Konya Ovası'dır.

CEVAP: B

2. Ülkemizde göç hareketlerinin yoğun olmasında ülke geneline hizmet dağılışının dengesiz olması, ülke geneline ekonomik faaliyetlerin dengesiz dağılıması, kırsal alanlarda yaşam standartlarının düşük olması etkili olmuştur.

CEVAP: E

3. Kırsal kesimde kadın nüfus oranı erkek nüfus oranından fazladır. Bu yüzden kırsal bölgede yer alan I ve II numaralı merkezlerde kadın nüfus oranı erkek nüfus oranından daha fazladır.

CEVAP: A

4. Kentsel bölgelerde doğum oranı düşük olmasına rağmen yoğun olarak nüfusun artmasında etkili olan faktör, bu bölgelerin yoğun olarak göç almasıdır.

CEVAP: B

5. Bir bölgede yoğun olarak dağınık yerleşmelerin bulunmasında yer şekillerinin engebeli, su kaynaklarının fazla olması etkili olur. Bu yüzden yer şekilleri engebeli su kaynakları fazla olan III ve IV numaralı bölgelerde dağınık yerleşmelere yoğun olarak rastlanır.

CEVAP: D

6. Türkiye'de köyaltı yerleşmelerinin bazıları kalıcı bazıları geçicidir.

Geçici olanlar: Yayla, oba, kom, ağıl, dalyan,

Kalıcı olanlar: Divan, çiftlik, mahalle, mezradır.

CEVAP: B

7. Menteşe Yöresi, Teke Platosu, Doğu Anadolu Bölgesi ve Hakkari Yöresi'nde nüfusun seyrek olmasında etkili olan temel faktör yer şekilleridir. Tuz Gölü'nde ise nüfusun seyrek olmasının temel sebebi kuraklıktır.

CEVAP: E

10. Ülkemizde en geniş alana yayılış gösteren tarım ürünleri karasal iklimlerde yetişme olanağı bulan Buğday, Arpa ve Şekerpancarıdır. Verilen diğer ürünlerin ülke genelinde yaygın olarak yetişmesi beklenmez.

CEVAP: B

8. Bir bölgenin aritmetik nüfus yoğunluğuna ulaşabilmek için toplam nüfus miktarının yüzölçümüne bölünmesi gerekir. Nüfus piramitinden yüzölçüme ulaşılamayacağı için aritmetik nüfus yoğunluğuna da ulaşamaz.

CEVAP: D

11. İntansif tarım yönteminde çiftçiler modern yöntemler kullanır. Tarımda makine kullanımı fazladır. Bu yüzden insan ve hayvan gücüne duyulan ihtiyaç fazla değildir. Verilen diğer yöntemler intansif tarım için doğru bilgilerdir.

CEVAP: D

9. Kırsal yerleşmelerin fazla olduğu bölgelerde okur - yazar oranı düşüktür. Bu yüzden II, III, IV ve V numaralı merkezler kırsal alanda yer aldığı için okur - yazar oranı düşüktür. I numaralı merkezde ise kırsal nüfus oranı az olduğu için okur - yazar oranı yüksektir.

CEVAP: A

12. Tarımda makine kullanımına bağlı olarak eskiden ekilemeyen araziler ekilmeye başlayınca, hayvancılık yapılan otlak alanlar da ekilmeye başlar. Bu yüzden küçükbaş hayvancılık yapılan alanlar genişlemez. Aksine daralır.

CEVAP: C

1. Buğday tarımı ilkbaharı yağışlı, yazları kurak olan bölgelerde yoğun olarak yapılır. Bu yüzden harita üzerinde işaretlenmiş I, II ve III numaralı merkezlerde yoğun olarak buğday tarımı yapılırken yaz aylarının yağışlı geçtiği IV ve V numaralı merkezlerde buğday tarımı yoğun olarak yapılamaz.

CEVAP: E

2. Koyun, yer şekillerinin sade olduğu, bozkır bitki örtüsünün yoğun olduğu bölgelerde yetiştirilir. Bu yüzden bozkır bitki örtüsü olmayan eğimli arazilerin bulunduğu IV numaralı merkezde koyun yetiştiriciliği yoğun olarak yapılamaz.

CEVAP: D

3. Ülkemizin okyanusa kıyısı olmadığı için açık deniz balıkçılığı ülkemizde yapılamamaktadır. A, B, D ve E seçeneğinde verilen bilgiler Türkiye balıkçılığı ile ilgili doğru bilgilerdir.

CEVAP: C

4. Ülkemizde bor mineralleri Bursa, Eskişehir, Balıkesir ve Kütahya'dan yoğun olarak çıkarılmaktadır. Sınop'tan bor minerali çıkarılmaz. Verilen diğer eşleştirmeler doğrudur.

CEVAP: E

5. Ulaşımın gelişmiş olması, kalifiye eleman sayısının yeterli olması, önemli bir pazara sahip olması ve sermayenin yeterli olması nedeniyle verilen merkezler arasında sanayinin en geliştiği yer, I numaralı merkezdir.

CEVAP: A

6. Verilen il çiftleri arasında engebenin en fazla olduğu Rize ve Erzurum arasında yapılacak aynı uzunlukta ve aynı kalitedeki karayolunun maliyeti daha fazladır.

CEVAP: D

7. İnsanların ulaşımında hava yolunu tercih etmesindeki temel sebep, hava yolu taşımacılığının zaman tasarrufu sağlamasıdır.

CEVAP: B

8. Ülkemizde son yıllarda sanayi ürünlerinin ihracatının artmasında etkili olan temel faktör ürünlerin uluslararası standartlara göre üretilmesi yani üretim kalitesinin artmasıdır.

CEVAP: D

9. Seçeneklerdeki ülkelere dış ticaret hacmimizi sıralayacak olursak; Almanya, Çin, Rusya, İngiltere, İtalya ve ABD'dir. Endonezya ile dış ticaret hacmimiz diğerlerinden azdır.

CEVAP: D

10. Ülkemizde son yıllarda turizm faaliyetlerine katılan insan sayısının artmasında kişi başına düşen milli gelirin artması, ulaşımın gelişmesi, tanıtım faaliyetlerinin artması, eğitim seviyesinin artması etkili olmuştur. Ortalama yaşam süresinin artması, turizm faaliyetlerine katılan insan sayısında ortalama yaşam süresinin artması etkili olmamıştır.

CEVAP: C

11. Ülkemizde pirinç kısıtlı bir alanda yetiştirilmektedir. Bu yüzden dünyada bu tarım ürününde söz sahibi bir ülke değiliz. İncir, fındık, kayısı ve kuru üzüm ülkemizin söz sahibi olduğu tarım ürünlerindendir.

CEVAP: E

12. Verilen eşleştirmelerden A, B, C ve E seçeneğinde kurulan fabrikalar ham maddeye yakın kurulmuşken İskenderun'da kurulan demir - çelik fabrikasının kurulmasında etkili olan temel faktör ulaşımın bu alanda gelişmiş olmasıdır.

CEVAP: D

1. Türkiye'de bulunan bölgesel kalkınma projeleri arasında demir - çelik sanayinin gelişmesini hedefleyen tek proje Zonguldak - Bartın - Karabük Projesi'dir. Haritada I numaralı merkez bu projenin yerini göstermektedir.

CEVAP: A

2. Doğu Karadeniz Projesi içerisinde yer alan iller Samsun, Tokat, Ordu, Giresun, Trabzon, Gümüşhane, Bayburt, Rize ve Artvin'dir. Erzurum, Doğu Karadeniz Projesi içerisinde yer almaz.

CEVAP: D

3. Verilen baraj göllerinde üretilen elektrik miktarı milyar kwh olarak sırasıyla;

Atatürk Barajı	7,5
Kralkızı Barajı	0,1
Birecik Barajı	2,4
Dicle Barajı	0,1
Batman Barajı	0,4

Bu yüzden en çok elektrik Atatürk Baraj gölünden üretilmektedir.

CEVAP: A

4. Deniz taşımacılığı, enerji hatları ve transit taşımacılık göreceli konumla ilgilidir. Yıl içinde dört mevsimin belirgin olması ve bunun ekonomiye yansımaları mutlak konumun etkisine örnektir.

CEVAP: A

5. Karadeniz Bölgesi'nde 600 metrenin üzerinde fındık ve çay gibi ürünlerin yetiştirilememesinde sıcaklığın ve yağışın düşmesi etkili olmuştur.

CEVAP: C

6. Verilen ovalardan Çukurova'da yıllık sıcaklık ortalaması diğer ovalara oranla daha fazla olduğu için tarım ürünleri diğer ovalardan daha erken olgunlaşır.

CEVAP: A

7. Verilen merkezler arasında II ve III numaralı bölgelerde yoğun olarak pamuk yetiştirilmektedir. Bu yüzden II ve III numaralı bölgelerde kurulan pamuklu dokuma sanayi ham maddeye yakın olarak kurulmuştur. Verilen diğer merkezlerde pamuk tarımının yoğun olarak rastlanmaz.

CEVAP: C

8. Ağaçların gövdesinden elde edilen ürünler asıl ürünlerdir. Bu nedenle tomruk asıl üründür. İhlamur, defne yaprağı, reçine ve sığla yağı yan üründür.

CEVAP: A

9. Yaz yağışlarına bağlı olarak bitki örtüsünün çayır olduğu yer Erzurum Kars Platosu'dur. Bu platoda bùyükbaş hayvancılık gelişmiştir.

CEVAP: B

12. Kùmes hayvancılığı kapalı alanlarda hazır yemlerle yapılan hayvancılık türü olduğu için, iklim ve bitki örtüsünde yaşanan değişiklikler diğer hayvancılık türlerine oranla kùmes hayvancılığını daha az etkiler.

CEVAP: A

10. Tiftik keçisi Doğu Karadeniz'de değil en çok Ankara ve çevresinde beslenir.

CEVAP: E

BİDERS
YAYINCILIK

11. Bozkır bitki örtüsünün yoğun olduğu bölgelerde yapılan hayvancılık faaliyeti koyun yetiştiriciliğidir. Kıl keçisi ülkemizde daha çok Akdeniz Bölgesi'nde Toroslar'da yapılmaktadır.

CEVAP: D

13. Verilen merkezler arasında I ve V numaralı merkezlerde yükseklik ve eğim fazla olduğu için bu bölgede bulunan akarsuların akış hızı fazladır. Bu yüzden bu merkezlerin hidroelektrik potansiyeli yüksektir.

CEVAP: B

1. Ülkemizde Hamitabat (Kırklareli) ve Çamurlu (Mardin)'da doğal gaz çıkartılmaktadır. Fakat ülkemizin doğal gaz ihtiyacını karşılayamaz. Rusya ve İran'dan yoğun olarak doğal gaz almaktayız.

CEVAP: A

2. Kıbrıs Doğu Akdeniz'de bulunan stratejik bir adadır. Türkiye'de 1974 yılında adaya hareket yapmıştır. Son yıllarda çevresinde doğalgaz bulunmuştur. Süveyş Kanalı ile önemi daha da artmıştır. Adada kurulan KKTC'yi sadece Türkiye tanımıştır.

CEVAP: B

3. Samsun'da bakır çıkmasına rağmen Kastamonu Küre'den çıkartılan bakır cevheri Samsun'a taşınarak bu bölgede işlenir. Temel sebep Samsun'un önemli bir limana ve demiryolu ağına sahip olmasıdır.

CEVAP: A

4. Afşin, Soma, Yatağan, Çayırhan termik santrallerinde enerji kaynağı olarak linyit kullanılırken, Çatalağzı termik santralinde ise taş kömürü kullanılır.

CEVAP: E

5. Türkiye'de petrol sadece Batman ve çevresinden çıkarılır. Batman rafinerisi hammaddeye yakındır.

CEVAP: A

6. Ülkemizde dağların kıyıya dik uzandığı enine kıyılarına yoğun olarak rastlanan bölge, Ege Bölgesi'dir. Bu yüzden Ege Bölgesi'nde bulunan IV ve V numaralı merkezde koy, körfez ve doğal liman sayısı fazladır.

CEVAP: E

7. Verilen limanlar arasında ülkemizin dış ticaretinde en az paya sahip olan liman I numara ile gösterilen Sinop limanıdır. Verilen diğer limanların ülkemizin dış ticaretindeki payı fazladır.

CEVAP: A

10. Romanya, Bulgaristan, Yunanistan ve Makedonya'da Türk nüfusu fazladır. Slovenya'da Türk nüfusu diğerlerinden azdır.

CEVAP: B

11. V numaralı merkez İstanbul Boğazı'nı göstermektedir. Bu bölgede Manş Tüneli'ne benzer Marmaray Projesi bulunmaktadır.

CEVAP: E

8. Tarım ürünü ve yoğun olarak yetiştirildiği bölge eşleştirmelerinden Pamuk → Rize eşleştirmesi yanlıştır. Pamuk yaz kuraklığı isteyen bir tarım ürünüdür. Karadeniz'de her mevsim yağış yaşandığı için bu alanda pamuk tarımı yapılamaz.

CEVAP: C

12. Ülkemiz bor minerali, mermer, krom ve tuz gibi madenleri yoğun olarak ihraç ederken doğal gaz rezervlerimiz yetersiz olduğu için doğal gaz yoğun olarak ihraç ettiğimiz ürünler içerisinde yer almaz.

CEVAP: C

9. A, B, C ve D seçeneklerinin Akdeniz ve Karadeniz Bölgeleri'nden farklı olmasında enlem etkili olmaktadır. Fakat yıllık yağış toplamalarının farklı olmasında etkili olan temel faktör bölgelerinin özel konumlarının farklı olmasıdır.

CEVAP: E

13. Verilen limanların bulunduğu bölgenin yer şekilleri dikkate alındığında IV ve V numaralı merkezlerde dağlar kıyıya paralel uzandığı ve yüksek olduğu için bu merkezlerin hinterlandı dardır. Verilen diğer limanların hinterlandı daha geniştir.

CEVAP: E

1. Türk kültürüne ait izlere Asya, Avrupa ve Afrika kıtasının kuzeyinde rastlanır. Diğer kıtalarda Türk kültürüne ait izlere rastlanmaz. Türk kültürüyle ilgili olarak diğer seçeneklerde verilen bilgiler doğrudur.

CEVAP: E

2. Coğrafi konum, simgeler, iklim özellikleri ve su özellikleri kültürü oluşturan maddi (somut) unsurlara örnek olarak gösterilirken ahlak kuralları kültürü oluşturan manevi (soyut) unsurlara örnek olarak gösterilir.

CEVAP: D

3. I, II, III ve IV numaralı bölgelerde Türkler zamanında hakimiyet kurduğu için bu alanlarda Türk kültürüne ait izlere rastlanır. Fakat Afrika kıtasının güneyinde Türk hakimiyeti yaşanmadığı için Türk kültürüne ait izlere rastlanmaz.

CEVAP: E

4. Kültür durağan bir unsur değildir. Nesilden nesile aktarılır. Bu sırada her nesil kültürü kendine göre yorumlar ve değiştirir. Kültürle ilgili olarak A, B, C ve E seçeneğinde verilen bilgiler doğrudur.

CEVAP: D

5. İslam kültür bölgesi İslam dininin yayılan alanı ile paraleldir. I no'lu alan Japonya'dır. Japonya İslam kültür bölgesinde yer almaz.

CEVAP: A

6. Türk İslam şehirleri ipek yolu üzerinde olduğu için ticaret gelişmiştir. Önemli mimari eserleri vardır. Günümüzde bu şehirler farklı ülkelerde yer alır. Konya - Türkiye'de, Semerkant Buhara, Taşkent, Özbekistan'da, Kaşgar Çin'dedir.

CEVAP: D

7. Medrese, Hamam, İmarethane ve Kervansaraylar Türk kültürünü yansıtan unsurlardandır. Fakat Sinagoglar Yahudi inancına sahip insanların ibadethanesi olduğu için Türk kültürünü yansıtan unsurlardan biri değildir.

CEVAP: B

8. İslamiyet öncesinde Türkler göçebe bir toplum halinde sürekli otlak alanlar arasında göç ederek hayvancılık faaliyetleri yaparlardı. Sürekli göç halinde oldukları için de Türk kültürünü yansıtan eserleri çok fazla inşa edememişlerdir.

CEVAP: A

9. Kavalalı Mehmet Ali Paşa Cami Mısır'da bulunan Türk kültürüne ait eserlerden biridir. Verilen diğer eşleştirmeler doğrudur.

CEVAP: C

10. Din ve inanışlar, örf ve adetler, dünya görüşü, hukuk kuralları, kültürü oluşturan manevi unsurlardandır. Fakat iklim özellikleri kültürü oluşturan maddi (somut) unsurlar arasında yer alır.

CEVAP: E

11. Bir kültürün doğduğu ve geliştiği bölgeye kültür ocağı denir. Türk kültürünün doğduğu ve geliştiği bölge Orta Asya'dır. Harita üzerinde işaretlenmiş I numaralı merkez Orta Asya'da yer almaktadır.

CEVAP: A

12. Türkler göç edip Anadolu'ya geldikten sonra İran (Fars), Yunan ve İslamiyetin kabuluyla beraber Arap kültüründen yoğun olarak etkilenmiştir. Tibet ve Hint kültüründen ise Orta Asya'da bulunduğu dönemde etkilenmiştir.

CEVAP: D

13. Türk kültürünün doğduğu, geliştiği ve göç ettiği bölgeler karasal iklim bölgesi içerisinde yer aldığı için Türk kültürü üzerinde şekillendirici etkiye sahip büyük iklim tipi karasal iklimdir.

CEVAP: E

14. Türk kültürü geçmişten günümüze hep karasal iklimin etkisi altında yer aldığı için denizcilikte gelişmiş bir toplum haline gelmemiştir.

CEVAP: A

15. İshak Paşa Sarayı, İnce Minareli Medrese, Divriği Ulu Cami, Süleymaniye Cami Türk kültürünü yansıtan unsurlar arasında yer alırken Binbirdirek Sarnacı Bizanslara ait bir eser olduğu için Türk kültürünü yansıtan eserlerden biri değildir.

CEVAP: D

16. Harita üzerinde işaretlenmiş merkezler arasında çöl iklimi yaşanan merkez Kuzey Afrika'da yer alan I numaralı merkezdir. Verilen diğer merkezlerde çöl iklimi yaşanmadığı için verilen genellemeye uymazlar.

CEVAP: A

1. ABD, taş kömürü ve petrol bakımından Rusya ise doğal gaz, petrol ve taş kömürü bakımından önemli ham madde kaynaklarına sahiptir. Bu ülkelerde sermaye ve teknoloji bakımından yeterli olduğu için gelişimlerini hızla tamamlamıştır.

CEVAP: A

2. Türkiye, taş kömürü bakımından zengin bir ülke değildir. Taş kömürü ülkemizde yalnızca Zonguldak civarından çıkarılmaktadır. Taş kömüründe kendi ihtiyacımızı karşılayamadığımız için ithal ettiğimiz maddelerdedir. Verilen diğer eşleştirmeler doğrudur.

CEVAP: E

3. Bir bölgenin dünyanın önemli pazar alanlarının arasında yer alması için nüfus miktarının çok fazla olması gerekir. Harita üzerinde işaretlenmiş merkezlerden I ve V numaralı merkezlerde nüfus miktarı fazla olduğu için bu alanlar dünyanın önemli pazar alanları içerisinde yer alır.

CEVAP: B

4. Dünya’nın en önemli tarımsal ham madde alanlarına ABD, Rusya, Çin ve Hindistan örnek olarak gösterilirken Çöl iklim bölgesinde yer alan Cezayir, dünyanın önemli tarımsal ham madde alanları içerisinde yer almaz.

CEVAP: D

5. Harita üzerinde verilen doğrultular incelendiğinde I ve II numaralı doğrultular dünya ticaretinin yoğunlaştığı doğrultulara örnek olarak gösterilebilir. Verilen diğer doğrultular ticaretin yoğunlaştığı doğrultular değildir.

CEVAP: A

6. Verilen merkezler arasında Japonya, Peru, ABD ve Kanada okyanusa kıyısı olan, okyanus akıntılarının etkili olduğu plankton bakımından zengin ülkeler olduğu için balıkçılık bakımından gelişmişlerdir. Yunanistan ise Akdenize kıyısı olan okyanus akıntılarının etkili olmadığı bu yüzden de balıkçılığın çok fazla gelişmediği ülkeler arasında yer alır.

CEVAP: C

7. Verilen ülkeler arasında ham madde bakımından çok fakir olan Japonya dünya çapında yaşanacak ham madde krizinden çok fazla etkilenirken ABD, Almanya, Rusya ve Çin ham madde bakımından zengin ülkeler olduğu için ham madde krizinden çok fazla etkilenmez.

CEVAP: D

8. Dünya genelinde ham maddeye duyulan ihtiyacın artmasında bölgesel olarak yaşanan iklim değişiklikleri etkili olmamaktadır. Verilen diğer maddeler ham maddeye duyulan ihtiyacı artırmaktadır.

CEVAP: E

9. Verilen merkezler arasında I ve V numaralı merkezlerde çöl iklimi yaşandığı için bu alanlarda kereste sanayinin gelişmesi beklenmez. II, IV ve V numaralı merkezler yoğun orman örtüsüne sahip olduğu için kereste sanayi bu alanlarda gelişmiştir.

CEVAP: B

10. Dünya petrol rezervinde;

- Orta doğu % 26,5
- Rusya % 16,4
- Kuzey Amerika % 16,2
- Latin Amerika %12,4
- Avustralya %1,1 paya sahiptir.

Bu yüzden Avustralya önemli petrol rezervine sahip ülkelere örnek olarak gösterilemez.

CEVAP: D

11. Harita üzerinde işaretlenmiş merkezlerden Batı Avrupa üzerinde yer alan II numaralı merkez ile Kuzey Amerika'nın doğusunda yer alan I numaralı merkezde sanayi faaliyetleri çok gelişmiştir.

CEVAP: A

12. Gelişmiş ülkelerde hizmet sektöründe çalışanların oranı yüksektir. Bu yüzden verilen bölgeler arasında Batı Avrupa, ABD, Japonya ve Güneydoğu Asya hizmet sektörünün yoğunlaştığı bölgeler arasında yer alırken Afrika'nın güneybatısında hizmet sektöründe çalışanların oranı düşüktür.

CEVAP: C

13. Nijerya, dünyanın petrol bakımından en zengin ülkeleri arasında yer alır. Fakat sermaye ve teknoloji yetersizliği nedeniyle gelişimini tamamlayamamıştır.

CEVAP: B

14. Dünyanın taş kömürü bakımından en zengin ülkeleri arasında harita üzerinde işaretlenmiş I - ABD, II - Rusya, III - Çin ve IV - Hindistan yer almaktadır. V numaralı bölge dünyanın önemli taş kömürü yatakları arasında yer almaz.

CEVAP: E

15. Dünyanın doğal gaz bakımından en zengin ülkeleri arasında Katar, Rusya, İran ve Cezayir yer almaktadır. Şili doğal gaz bakımından zengin ülkeler arasında yer almaz.

CEVAP: E

1. Dünyada turizm geliri en fazla olan ülkeler arasında ABD, İspanya, Fransa ve Çin yer almaktadır. Bu ülkelerin tamamı orta kuşakta bulunmaktadır.

CEVAP: C

2. Doğal güzellikleri görmek için turizm faaliyetlerine katılan bir kişi, beşeri bir yapı olan Hindistan'daki Tac Mahal'i ziyaret etmez. Verilen diğer unsurlar doğal güzellikleri görmek isteyen kişilerin ziyaret edebileceği alanlardır.

CEVAP: B

3. Dünya'da en çok turistin ziyaret ettiği ülke 76,8 milyon turistle Fransa'dır. Fransa'nın ardından 59,7 milyon ile ABD, 55,7 milyon ile Çin, 52,7 milyon ile İspanya gelmektedir.

CEVAP: C

4. Safari turizminin dünyada en fazla yapıldığı büyük iklim tipi savan iklimidir. Verilen merkezler arasında savan iklimin görüldüğü merkez IV numaralı merkezdir. IV numaralı merkezde savan iklim görüldüğü için safari turizmi bu alanda gelişim göstermiştir.

CEVAP: D

5. Bir bölgede turizmin gelişmesi için turizm tesisleri ve yolların yapılması gerekir. Bu durum da ormanların tahrip olmasına neden olur. Bu yüzden bir bölgede turizm faaliyetlerinin gelişmesine bağlı olarak ormanlık alanlar azalır.

CEVAP: A

6. Turizm faaliyetleri sonucunda ülkeler arasında kültürel etkileşimin artması turizmin ekonomik katkılarına örnek olarak gösterilemez. Verilen diğer seçenekler turizmin ekonomik katkısına örnek olarak gösterilebilir.

CEVAP: E

7. Yaz turizminin dünyada en fazla geliştiği büyük iklim tipi Akdeniz iklimidir. Verilen merkezler arasında Akdeniz ikliminin görüldüğü merkez I numaralı merkezdir.

CEVAP: A

8. Mekke, Medine gibi dini anlamda önemli şehirleri bünyesinde barındırdığı için Suudi Arabistan dini anlamda yoğun olarak turist çeken bir ülkedir.

CEVAP: B

9. Verilen özellikler ABD'nin Kuzey eyaletleri olan Wyoming, Montana ve Idaho arasında yer alan Yellowstone milli parkına ait özelliklerdir.

CEVAP: B

10. ABD 103,5 milyar dolar turizm geliriyle dünyanın turizm geliri en yüksek olan ülkesidir. Fransa 46,3, İspanya 52,5, Almanya 34,7 ve Çin 45,8 milyar dolar turizm gelirine sahiptir.

CEVAP: C

11. Trabzon'da bulunan Sümela Manastırı UNESCO'nun koruma altına aldığı eserlerden değildir. Diğer eserler koruma altına alınan eserler arasındadır.

CEVAP: E

12. Afrika ulusak parkları yüz ölçüm ve hayvan çeşitleri bakımından dünyada liderdir. Geneli Savan iklim bölgesinde bulunur.

CEVAP: E

13. Yosemite ulusal parkı ABD sınırları içerisinde yer alan bir ulusal parktır. Verilen diğer ulusal parklar Afrika ulusal parklarına örnek olarak gösterilebilir.

CEVAP: B

14. Günümüzde tamamı ayakta kalan dünyanın tek yedi harikası Keops Piramitidir. Verilen diğer yedi harikaya günümüzde tam anlamıyla rastlanmamaktadır.

CEVAP: A

15. Ülkemizde milli park olarak ilk ilan edilen yer Yozgat Çamlığı Milli Parkı'dır.

CEVAP: D

1. Doğal gaz, petrol, taş kömürü ve linyit gibi doğal kaynaklar tükenebilen doğal kaynaklara örnek olarak gösterilirken rüzgar ise daimi doğal kaynaklara örnektir.

CEVAP: D

2. Verilen merkezler arasında teknoloji ve sermayenin en gelişmiş olduğu I ve II numaralı merkezlerde doğal kaynaklar daha verimli kullanılır.

CEVAP: A

3. Güney Kore doğal kaynak bakımından dünyanın en fakir ülkelerinden biri olmasına rağmen gelişmiş teknoloji ve sermayesini kullanarak gelişimini tamamlamıştır.

CEVAP: B

4. Havanın kapalı olmadığı yıl boyu güneşli bölgelerde güneş enerjisinden yoğun olarak yararlanılabilir. Verilen merkezler arasında Kuzey Afrika Çöl iklim bölgesinde yer aldığı için güneş enerjisinden daha fazla faydalanılabilir.

CEVAP: C

5. Dünyada doğal kaynak bakımından fakir olan bazı ülkeler gelişmiş teknoloji ve sermayelerini kullanarak gelişimlerini tamamlamışlardır. Bu duruma örnek olarak Japonya verilebilir.

CEVAP: D

6. Verilen merkezler arasında çöl ikliminin etkili olduğu III numaralı merkezde kerestecilik gelişim göstermemiştir. Orman ürünleri yağışın fazla olduğu yerlerde gelişim gösterir.

CEVAP: C

7. Orman, jeotermal enerji ve toprak belirli şartlarda kendini yenileyebilen doğal kaynaklara örnek olarak gösterilebilir.

CEVAP: E

8. Nijerya dünyanın en zengin petrol yataklarından birine sahip olmasına rağmen teknoloji ve sermaye yetersizliği nedeniyle gelişimini tamamlayamamış bir ülkedir.

CEVAP: A

9. Jeotermal enerji potansiyeli büyük fay hatlarının bulunduğu bölgelerde yüksektir. Bu yüzden I, IV ve V numaralı merkezlerde jeotermal enerji potansiyeli yüksekken büyük fay hatlarına uzak olan II ve III numaralı merkezlerde jeotermal enerji potansiyeli düşüktür.

CEVAP: C

10. Dünyada doğal kaynaklara olan talebin her geçen gün artmasında nüfusun hızla artması ve sanayinin ve teknolojinin gelişmesine bağlı olarak işlenmeyen yeni doğal kaynakların işlenmeye başlaması etkili olmuştur.

CEVAP: B

12. Gelişmemiş ülkelerde doğal kaynaklar hızlı bir şekilde tüketilmektedir. Sürdürülebilir doğal kaynak kullanımını gelişmiş ülkelere aittir. Somali gelişmemiş ülkelerdendir.

CEVAP: C

13. Linyit tükenebilen doğal kaynaklara örnek olarak gösterilirken güneş, dalga, rüzgar ve su tükenmeyen doğal kaynaklara örnek olarak gösterilebilir.

CEVAP: B

14. Ülkemizde, konumu itibari ile, rüzgar enerji potansiyelinin en fazla olduğu bölge Ege Bölgesi'dir. Rüzgarla ilgili olarak A, B, C ve D seçeneğinde verilen bilgile doğrudur.

CEVAP: E

11. Verilen ülkeler arasında Moğolistan doğal kaynak potansiyeli bakımından fakir, teknoloji ve sermaye yetersiz olduğu için gelişmemiş bir ülkedir.

CEVAP: D

15. Nüfus yoğunluğunun ve sanayinin fazla olması sebebiyle I ve II numaralı bölgede çevre sorunlarına daha fazla rastlanır.

CEVAP: A

1. TANAP ile Azerbaycan doğalgazı Türkiye üzerinden Avrupa'ya taşınmaya başlanmıştır. Türkiye'ye gelen doğalgaz artmıştır. Bu hat Gürcistan'dan geçer.

CEVAP: E

2. Plantasyon tarımı gelişmiş ülkelerin Ekvatorial iklimin yaşandığı bölgelerde geniş araziler kiralayarak yaptığı tarım yöntemidir. Kolombiya, Brezilya, Arjantin ve Nijerya'da plantasyon tarımı yapılırken genelinde Çöl ikliminin etkili olduğu Mısır'da plantasyon tarımı yapılmaz.

CEVAP: E

3. Basra Körfezi'ne kıyısı olan petrol bakımından zengin ülkeler, Petrollerinin çoğunu tankerlerle Hürmüz Boğazı'nı kullanarak deniz üzerinden başka ülkelere taşırlar.

CEVAP: A

4. Dünya rezervinde manganez, platinyum, krom, altın, elmas gibi madenlerle ön plana çıkan ülke Güney Afrika Cumhuriyeti'dir.

CEVAP: C

5. Verilen merkezler arasında Orta Doğu'da bulunan I ve Venezuela'da bulunan V numaralı merkezlerde dünya petrol rezervinin büyük ölümü bulunmaktadır. Verilen diğer merkezlerde önemli petrol rezervleri bulunmamaktadır.

CEVAP: B

6. Sarp arazilerde tarımda makine kullanımı zor olduğu için tarımda makine kullanımının artması sarp arazilerin değerini arttırmamıştır. Verilen diğer doğal kaynak ve doğal kaynağın önemini arttıran olay eşleştirmeleri doğrudur.

CEVAP: B

7. Mavi Akım ile ilgili olarak A, B, C ve D seçeneğinde verilen ilgiler doğrudur. Mavi Akım projesi hayata geçmiş ve doğal gaz taşınan bir boru hattıdır.

CEVAP: E

8. Alternatif enerji kaynakları çevreye çok zarar veren fosil yakıtların yerine kullanılan enerji kaynaklarıdır. Bu yüzden güneş, rüzgar, gelgit ve dalga alternatif enerji kaynaklarına örnek olarak gösterilirken doğal gaz alternatif enerji kaynağı değildir.

CEVAP: C

9. Ülkemiz yoğun olarak Rusya, İran, Azerbaycan ve Cezayir'den doğal gaz almaktadır. Bangladeş önemli doğal gaz yataklarına sahip olmadığı için, Bangladeş'ten ülkemiz doğal gaz ithal etmez.

CEVAP: D

10. Verilen merkezlerden Orta doğu ve Hazar havzası gibi zengin doğal gaz yatakları ile bu doğal gazı tüketmek isteyen Avrupa arasında köprü konumunda bulunan IV numaralı bölgenin stratejik önemi verilen diğer merkezlerden daha fazladır.

CEVAP: D

11. Biyodizel yapımında kullanılan yağlı tohumlar arasında soya, aspir, kanola ve ayçiçeği yer almaktadır. Verilen diğer tarım ürünleri biyodizel üretmede kullanılamaz.

CEVAP: B

12. Verilen merkezler arasında Batı Avrupa'da yer alan III numaralı merkez ile ABD'nin doğusunda yer alan IV numaralı merkezlerde nükleer tesislere yoğun olarak rastlanır.

CEVAP: D

13. Özellikleri verilen boru hattı Trans Anadolu Boru Hattı'dır. Bu proje sayesinde Avrupa Rus doğal gazı tekelinden kurtulacak ve alternatif bir enerji koridoruna kavuşacaktır.

CEVAP: B

14. Tunus ve Almanya Dünyanın petrol rezervi anlamında en fakir ülkeleri arasında yer almaktadır. Verilen diğer ülkelerde petrol rezervi çok fazladır.

CEVAP: E

1. Harita üzerinde işaretlenmiş merkezlerden I numaralı merkez Afganistan, II numaralı merkez Suriye'de yer almaktadır. Son zamanlarda bu alanlarda sıcak çatışmalar yaşanmaktadır. Verilen diğer merkezlerde sıcak çatışmalar yaşanmamaktadır.

CEVAP: A

2. Su kaynaklarının paylaşımı, toprak paylaşımı, yeraltı zenginlikleri ve enerji kaynaklarının paylaşımı sıcak çatışmaların doğal nedenleri arasında yer alırken sınır sorunları sıcak çatışmaların beşeri nedenlerindendir.

CEVAP: C

3. Orta Doğu dünyada sıcak çatışmaların yoğun olarak yaşandığı bölgeler arasındadır. Bölgede petrol sorunu, yönetsel sorunlar ve mezhep sorunu yer almaktadır. Ancak tüm sorunların temelinde ekonomik çıkarlar ön plandadır.

CEVAP: E

4. Verilen merkezler arasında I ve V numaralı merkezler çöl iklim bölgesinde yer aldığı için kişi başına düşen tatlı su miktarı çok azdır. Verilen diğer merkezler tatlı su miktarı bakımından zengin bölgelerdir.

CEVAP: B

5. Fırat ve Dicle nehirleri üzerine kurulan barajların su tutma çalışması sırasında Fırat ve Dicle nehirlerinin geçtiği Suriye ve Irak ile ülkemiz arasında gerginlikler yaşanmıştır.

CEVAP: A

6. IMF siyasi değil ekonomik bir örgüttür.
OPEC - ekonomik
BM - siyasi
NATO - askeri
OECD - ekonomik örgütlerdendir.

CEVAP: E

7. Türkiye, NAFTA ve Şangay İşbirliği Örgütü'ne üye değildir. BM ve IMF'ye üyedir.

CEVAP: E

8. Verilen ülke çiftleri arasında sorun yaşanmayan ülkeler İngiltere ve Norveç'tir. Verilen diğer ülke çiftleri arasında çeşitli sorunlar yaşanmaktadır.

CEVAP: D

9. Uluslararası para fonuyla ilgili olarak A, B, C ve D seçeneğindeki bilgiler doğrudur. Fakat Uluslararası para fonu çevre sorunlarıyla ilgilenmez.

CEVAP: E

12. Avrupa Birliği'nin kurucu ülkeleri arasında Hollanda, Belçika, Lüksemburg, Almanya ve Fransa'dır. Bu yüzden İngiltere Avrupa Birliği'nin kurucu ülkelerinden biri değildir. 2016 yılında halk oylamasıyla İngiltere Avrupa birliğinden ayrılmıştır.

CEVAP: B

13. Özellikleri verilen ekonomik örgüt OECD'dir.

CEVAP: A

10. Birleşmiş Milletler, İslam Konferansı Örgütü, Dünya Bankası ve OPEC küresel örgütlere örnek olarak gösterilirken, Avrupa Birliği bölgesel örgütlere örnektir.

CEVAP: E

14. Arnavutluk Karadeniz'e kıyısı olmamasına rağmen Karadeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatı'na üyedir. Verilen diğer ülkelerin Karadeniz'e kıyısı vardır.

CEVAP: D

11. Greenpeace örgütü bir çevre örgütüdür. Temel hedefi dünyadaki çevre sorunlarını çözmektir. Bu yüzden Greenpeace örgütü işsizlik oranlarıyla ilgilenmez.

CEVAP: C

15. NAFTA Kuzey Amerika Ülkeleri Serbest Ticaret Anlaşması'dır. Bu yüzden harita üzerindeki IV numaralı merkezde bulunan ülkeler NAFTA üyesidir.

CEVAP: D

1. Sanayileşmiş ülkelerde tarımda çalışanların oranı düşük olmasına rağmen tarımda makine kullanımı fazla olduğu için tarımsal verim çok yüksektir. Birim alandan elde edilen ürün fazladır.

CEVAP: D

2. İnsani Gelişim Endeksi hastane ve okul sayısının artması ve satın alma gücünün yükselmesi ile artar. Nüfusun artması İnsanı Gelişim Endeksini etkilemez.

CEVAP: D

3. Verilen merkezler arasında çöl iklimi yaşanan II numaralı merkezde orman ürünlerine dayalı sanayi kollarının gelişmesi beklenmez. Verilen diğer merkezlerde orman örtüsü yoğun olduğu için orman ürünlerine dayalı sanayi kolları bu alanda gelişim göstermiştir.

CEVAP: B

4. Verilen sanayi kolları içerisinde ham maddesi tarıma dayalı olmayan tek sanayi kolu çimento sanayidir. Verilen diğer sanayi kollarının tamamının ham maddesi tarıma dayalıdır.

CEVAP: C

5. Verilen ülkeler arasında ABD, İngiltere, Çin ve Rusya ham madde bakımından zengin ülkelere örnek olarak gösterilirken Japonya ham madde bakımından fakir olmasına rağmen teknolojisini ve sermayesini kullanarak gelişimini tamamlamıştır.

CEVAP: A

6. Sanayi Devrimi'nin İngiltere'de meydana gelmesinde bu bölgede bulunan verimli tarım toprakları ya da üretilen tarım ürünlerinin etkisi yoktur.

CEVAP: E

7. Verilen ülkeler arasında milli gelir içerisinde sanayinin payının yüksek olduğu ülkeler Çin, Japonya ve Almanya'dır. Sudan ve Pakistan'da ise tarımın toplam ekonomi içerisindeki payı yüksektir.

CEVAP: D

8. Kalifiye eleman, konusunda uzman iyi eğitim almış kişilerdir. Gelişmiş ülkelerde kalifiye eleman oranı daha fazladır. Bu yüzden ABD, Kanada, Almanya ve Norveç gibi ülkelerde kalifiye eleman oranı fazladır. Bulgaristan'da ise kalifiye eleman oranı daha azdır.

CEVAP: C

9. Doğal kaynakları verimli kullanan ülkeler gelişmiş ülkelerdir. Gelişmiş ülkelerde ise yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı fazladır. Doğal kaynak kullanımında sürdürülebilir yöntemler kullanılır. Geri dönüşüme verilen önem fazladır.

CEVAP: E

10. Verilen merkezler arasında sanayinin ve teknolojinin gelişmediği II numaralı merkezde doğal kaynaklar verimli kullanılamaz. Verilen diğer merkezlerde teknoloji yeterli olduğu için doğal kaynaklar verimli kullanılır.

CEVAP: B

11. Mera hayvancılığı açık alanda otlatma yöntemiyle yapılan hayvancılık metodudur. Geri kalmış bir yöntemdir insani gelişmişlik indeksini olumlu etkilemez.

CEVAP: D

12. Japonya maden bakımından dünyanın en fakir ülkeleri arsında yer alır. Bu yüzden Japonya ham madde ithal eden bir ülkedir. Japonya ile ilgili verilen diğer bilgiler doğrudur.

CEVAP: C

13. İngiltere'yi dünya sanayi merkezi haline getiren ve sanayi devriminin temel itici gücü pamuklu dokuma sanayidir.

CEVAP: A

14. Verilen merkezler arasında sanayinin ilk geliştiği yer, Sanayi Devrimi'nin de yaşandığı I numaralı merkez yani İngiltere'dir. Verilen diğer merkezlerde sanayi İngiltere'den I numaralı merkezden daha sonra gelişmiştir.

CEVAP: A

15. Kişi başına düşen enerji tüketiminin fazla olduğu ülkeler gelişmiş ülkelerdir. Gelişmiş ülkelerde genç nüfus az olduğu için demografik yatırıma duyulan ihtiyaç azdır. Verilen diğer özellikler gelişmiş ülkelerin özellikleridir.

CEVAP: C

16. Harita üzerinde işaretlenmiş merkezlerden IV ve V numaralı merkezde sanayi faaliyetleri gelişmemiştir. Verilen diğer merkezlerde sanayi faaliyetleri gelişmiştir. Özellikle 1 ve 3. bölge yani ABD ve Japonya bu konuda rekabet halinde olan ülkelerdir.

CEVAP: E

1. Sanayi Devrimi'nin başlamasında ve gelişmesinde etkili olan madenler, demir ve taş kömürüdür. Verilen diğer madenler Sanayi Devrimi'nin başında önemi artan madenlere örnek olarak gösterilemez.

CEVAP: A

2. Verilen merkezler arasında ham madde bakımından fakir olmasına rağmen sanayinin geliştiği bölge I numaralı alanda yer alan Japonya'dır. Japonya, ham madde ithal ederek sanayisi gelişen az sayıdaki ülkelerden biridir. Verilen diğer merkezler ham madde bakımından zengin bölgededir.

CEVAP: A

3. Paragraftaki bilgiler incelendiğinde nüfus artışı, çocukların çalıştırılması vs. durumlar sanayinin iş gücüne ihtiyaç duyduğunu göstermektedir.

CEVAP: C

4. Bir ülkede sanayinin gelişmesinde enerji kaynakları, ham madde kaynakları, sermaye birikimi, teknolojik gelişmeler etkili olurken jeolojik yapı bir bölgede sanayinin gelişmesinde etkili olmaz.

CEVAP: C

5. Sanayide çalışanların oranının yüksek olduğu ülkeler gelişmiş ülkelerdir. Verilen ülkeler arasında Japonya, Fransa, Norveç ve Almanya'da sanayide çalışanların oranı yüksek iken Yunanistan'da sanayide çalışanların oranı verilen diğer ülkelerden daha azdır.

CEVAP: D

6. Demir - çelik, otomotiv, ilaç ve gemi inşaat sanayinin geliştiği ülke Almanya, Dünyanın en hızlı büyüyen ekonomisi Çin, ham madde bakımından zengin olmamasına rağmen sanayinin geliştiği ülke Güney Kore'dir.

CEVAP: A

7. Harita üzerinde işaretlenmiş merkezlerden II numaralı merkezde yani Batı Avrupa'da demir - çelik sanayi verilen diğer merkezlerden daha erken gelişim göstermiştir.

CEVAP: B

8. Almanya ve Japonya'da sanayi faaliyetleri gelişim göstermiştir. Japonya ada ülkesi iken Almanya ada ülkesi değildir. Almanya ham madde bakımından zengin olmasına rağmen Japonya çok fakirdir.

CEVAP: A

9. Sanayi ve hizmet sektörü bakımından gelişmiş bölgelerde kentleşme oranı fazladır. Bu nedenle I, II, IV ve V numaralı merkezlerde kentsel nüfus oranı fazla iken III numaralı merkezde kentsel nüfus oranı azdır.

CEVAP: C

10. Sanayinin geliştiği bölgelerde doğal koşulların insan hayatına etkisi azdır. Bu nedenle verilen merkezler arasında Nijerya, Pakistan, Hindistan ve Fas'ta doğal koşulların insan hayatına etkisi fazla iken sanayinin geliştiği Almanya'da doğal koşulların insan hayatına etkisi azdır.

CEVAP: D

13. Gelişmiş ülkelerde insani gelişim endeksi yüksektir. Norveç, ABD, Hollanda, Almanya, Japonya, Belçika, İsveç gibi ülkelerde yüksektir.

CEVAP: C

14. Verilen merkezler arasında Batı Avrupa'da yer alan II numaralı merkezde aritmetik nüfus yoğunluğunun fazla olmasının sebebi sanayi faaliyetlerinin gelişmiş olmasıdır.

CEVAP: B

11. Verilen eşleştirmelerden İtalya'da Savan iklimi değil Akdeniz iklimi görülmektedir. Verilen diğer eşleştirmeler doğrudur.

CEVAP: E

12. Hızla sanayileşen ve gelişen ülkelerde A, B, C ve D seçeneğinde verilen genellemeler ortaya çıkar fakat gelişen ülkelerde kişi başına düşen enerji tüketimi artmaktadır.

CEVAP: E

15. Verilen ülke çiftleri incelendiğinde Japonya ve Hindistan Güneydoğu Asya'da yer aldığı için bu iki ülkede Muson iklimi görülmektedir. Verilen diğer eşleştirmelerin iklimleri aynı değildir.

CEVAP: D

1. Hindistan'da birim alandan elde edilen gelir ve verimin düşük olmasında geleneksel tarım yöntemlerinin yani ekstansif yöntemlerin uygulanması etkili olmaktadır.

CEVAP: A

2. Gelişmemiş ülkelerde tarımsal verim doğal şartlardan daha fazla etkilenir. Haritada gösterilen I ve V numaralı bölgeler diğer bölgelere göre daha az gelişmiştir. Bu nedenle tarımsal verim doğal şartlara daha fazla bağlıdır.

CEVAP: B

3. Gelişmiş ülkelerde tarımdan elde edilen gelirin ülkenin toplam geliri içerisindeki payı düşüktür. Ülke daha çok sanayi ve hizmet sektöründen para kazanmaktadır. Verilen ülkeler arasında en az gelişmiş olan Pakistan'ın tarımsal gelirinin ülke ekonomisi içerisindeki payı daha fazladır.

CEVAP: E

4. Nijerya gelişmiş bir ülke olmadığı için tarımda geleneksel yöntemler kullanır. Bu yüzden Nijerya'da birim alandan elde edilen verim yüksek değildir.

CEVAP: E

5. Verilen ülke ve tarım ürünü eşleştirmelerinden Kanada - turuncgil eşleştirmesi yanlıştır. Kanada'da soğuk iklim koşulları hakim olduğu için turuncgil tarımı yapılamaz. Verilen diğer eşleştirmeler doğrudur.

CEVAP: E

6. Somali ekstantif tarım yöntemleri uygulayan bir ülkedir. Bu yüzden Somali'de tarımda makine kullanımı yaygın değildir. Tarımda daha çok insan ve hayvan gücüne duyulan ihtiyaç fazladır.

CEVAP: E

7. Kanada ve Rusya gibi ülkelerde sert karasal iklim görüldüğü için bu alanlarda yoğun olarak buğday tarımı yapılmaktadır. Verilen diğer ürünlerin bu bölgelerde yoğun olarak yetişmemesinde, bölgenin soğuk olması etkili olmuştur.

CEVAP: B

8. Gelişmiş ülkelerde intansif tarım yöntemleri uygulandığı için birim alandan elde edilen gelir ve verim fazladır. Harita üzerinde işaretlenmiş merkezler arasında en gelişmiş olan merkezler II ve III numaralı merkezlerdir. Bu yüzden II ve III numaralı merkezde birim alandan elde edilen verim ve gelir fazladır.

CEVAP: C

11. Hollanda'da çalışan nüfusun yalnızca % 3'ü tarım sektöründe çalışmaktadır. Modern tarım yöntemleri uygulandığı için tarımda makine kullanımı fazladır. Bu nedenle insan ve hayvan gücüne duyulan ihtiyaç azdır.

CEVAP: E

9. Küresel ısınma nedeniyle kutup bölgesine yakın bölgelerde hava sıcaklıkları yükseleceği için bu alanlarda yapılamayan tarımsal faaliyetler artık yapılmaya başlar. Bu yüzden kutuplara yakın olan III ve IV numaralı merkezlerde tahıl tarımı yoğun olarak yapılmaya başlar.

CEVAP: D

12. Hollanda'da ılıman okyanusal iklim görülmektedir. ılıman okyanusal iklim tarımsal faaliyetler için elverişli iklimdir. Verilen diğer bilgiler Hollanda ile ilgili doğru bilgilerdendir.

CEVAP: E

10. Ekvatordan kutuplara doğru gidildikçe tarım üst sınırı sıcaklığın azalmasına bağlı olarak deniz seviyesine yaklaşır. Bu yüzden kutuplara en yakın olan I numaralı merkezde tarım üst sınırı deniz seviyesine daha yakındır.

CEVAP: A

13. İlbaharın yağışlı yazların kurak geçtiği bölgelerde buğday tarımı yoğun olarak yapılır. Bu yüzden ekvatorial iklimin yaşandığı ve yıl boyu yağış alan I ve V numaralı bölgelerde buğday tarımına uygun iklim koşulları bulunmaz.

CEVAP: B

1. İngiltere’de çalışan nüfusun büyük bir bölümü sanayi ve hizmet sektöründe çalışmaktadır. Bu yüzden İngiltere ile ilgili olarak verilen “Nüfusunun büyük bölümü tarımsal faaliyetlerde çalışır.” bilgisi yanlıştır. İngiltere ile ilgili olarak verilen diğer bilgiler doğrudur.

CEVAP: E

2. Eski jeolojik zamanlarda oluşmuş yaşlı arazilere masif denir. Japonya genç oluşumlu bir arazi olduğu için “Masif araziler Japonya’da fazladır.” bilgisi yanlıştır. Japonya ile ilgili olarak verilen diğer bilgiler doğrudur.

CEVAP: C

3. Gerçek alan ile izdüşüm alan arasındaki farkın az olması yer şekillerinin sade olduğu anlamına gelir. Akarsuların hidroelektrik potansiyelinin fazla olması için yer şekillerinin engebeli olması gerekir.

CEVAP: E

4. Hindistan orta kuşakta yer alan bir ülke olduğu için ülkede ılıman iklimler yaşanır. Bu yüzden yer şekillerinin oluşumunda en çok etkili olan faktör buzullar değildir. Yağışın fazla olması nedeniyle yer şekillerinin oluşumunda en fazla etkili olan faktör akarsulardır.

CEVAP: D

5. Fransa’da tarımsal verimin fazla olmasında tohum ıslahının fazla olması, tarımda makine kullanımının yaygın olması, gübreleşme ve sulama faaliyetlerinin fazla olması etkili olmuştur. Bir ülkede ekilen alanın genişletilmesi birim alandan elde edilen verimin artmasını sağlamaz.

CEVAP: D

6. İskandinav ülkeleri Norveç, İsveç, Danimarka ve Finlandiya’dır.

CEVAP: A

7. Endonezya ekvatorial iklim bölgesinde yer aldığı için ülkede tropikal tarım ürünleri yoğun olarak yetiştirilir. Ülkemiz orta kuşakta olduğu için Endonezya’da yetiştirilen tarım ürünleri ülkemizde yetiştirilemez. Verilen diğer ülkelerde yaşanan iklimler ülkemiz iklimlerine benzediği için aynı tarım ürünleri yetiştirilebilir.

CEVAP: C

8. I numaralı merkez Ekvatorial iklim bölgesinde yer alır. V numaralı merkez ise ılıman okyanusal iklim bölgesinde yer aldığı için bu iki merkezde yağış rejimi düzenlidir. Verilen diğer merkezlerin yağış rejimi düzenli değildir.

CEVAP: B

9. Bakü - Tiflis - Ceyhan Boru Hattı, Azerbaycan'dan başlayıp Gürcistan üzerinden Türkiye'ye ulaşır.

CEVAP: A

10. Kafkas ülkeleri Gürcistan, Ermenistan ve Azerbaycan'dır.

CEVAP: E

11. Özellikleri verilen ülke Hollanda'dır. Burada denizden kazanılan polder arazilerin olması ve Amsterdam, Rotherdam gibi önemli limanlara sahip olması önemli ipuçlarıdır.

CEVAP: A

12. Paragraftan da anladığımız gibi okyanusa kıyısı olan ülkelerde haliç, denize kıyısı olan ülkelere ise delta oluşumu gözlemlenir. Fransa'da Atlas Okyanusu'na bakan bölümünde haliç, Akdeniz'e bakan bölümünde ise delta oluşumu gözlemlenir.

CEVAP: D

13. Nil Nehri kaynağını Etiyopya'dan alıp Sudan üzerinden Mısır'a ulaşır. Bölge çok kurak olduğu için Nil'in sularının paylaşımı bu ülkeler arasında büyük sorun oluşturur.

CEVAP: B

14. Gürcistan Karadeniz'e kıyısı olan bir ülkedir. Yunanistan ise Akdeniz'e kıyısı olan bir ülkedir. Bu iki ülke arasında yapılan deniz ticaretinde alternatifsiz bir şekilde İstanbul ve Çanakkale Boğazları kullanılır.

CEVAP: A

15. Kutuplara doğru gidildikçe çizgisel hızın azalmasına bağlı olarak gürup ve tan süresi uzamaya başlar. Bu yüzden verilen merkezler arasında kutuplara en yakın olan Norveç'te gürup ve tan süresi en uzundur.

CEVAP: A

16. Verilen merkezler arasında gelişmişlik seviyesi en fazla olan ABD'nin doğusundaki III ve Batı Avrupa'daki IV numaralı merkezlerde çalışan nüfusun büyük bölümü sanayi ve hizmet sektöründedir.

CEVAP: D

1. Coğrafi Keşifler, teknolojik yenilikler, ulaşımdaki gelişmeler ve siyasi gelişmeler kıtaların ve okyanusların önemini değiştirirken, yer şekillerindeki değişimler kıtaların önemini yakın zamanda etkilememiştir. Bu olay çok uzun sürelidir.

CEVAP: D

2. İpek ve Baharat yolları Asya, Avrupa, Hint Okyanusu ve Akdeniz'den geçer. Baltık Denizi kuzeyde kalır. İpek ve Baharat Yolları buradan geçmez.

CEVAP: B

3. Coğrafi Keşifleri İspanya ve Portekiz başlamıştır. Sonra İngiltere, Fransa ve Hollanda katılmıştır.

CEVAP: B

4. Haritadaki rotayı takip ederek Dünyayı dolaşmaya başlayan ünlü denizci Magellan'dır. Fakat Magellan Filipinler'de savaşta öldürüldüğü için yolculuğu Del Cano tamamlamıştır.

CEVAP: C

5. Kuzey ve Güney Amerika'nın doğu kıyılarına Avrupa'dan gitmek için Atlas Okyanusu kullanılır.

CEVAP: A

6.

Mısır'ın büyük kısmı Afrika'dadır. Süveyş Kanalı'nın doğusunda kalan Sina Çölü ise Asya'dır.

CEVAP: B

Kıtaların ve Okyanusların Önemleri ve Ülkelerin Konumlarının Etkileri

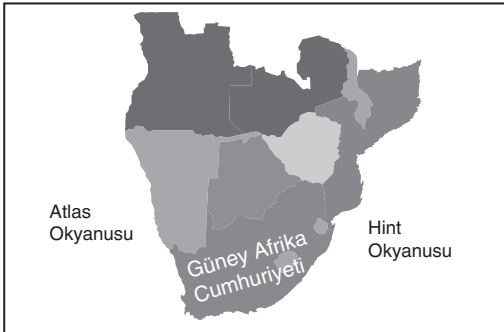
7. Haritada verilen kanal Panama Kanalı'dır. Panama Kanalı'nın açılması ile Magellan Boğazı önemini kaybetmiştir.

CEVAP: C

8. Ortadoğu ve Hazar Bölgesi tarih boyunca hep önemli alanlar olmuşlardır. Fakat 19. ve 20. yüzyılda petrol ve doğal gaz yataklarının bulunması ile bu bölgelerin önemini daha da artmıştır.

CEVAP: E

9.

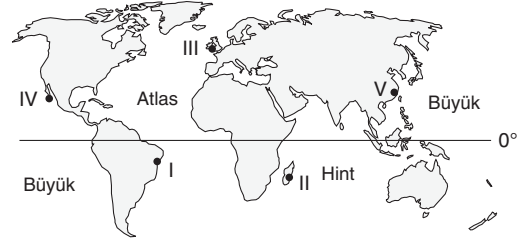

ABD'nin doğusu Atlas, batısı Büyük Okyanus'a kıyıdır.

Güney Afrika Cumhuriyeti'nin doğusu Hint, batısı Atlas Okyanusu'na kıyıdır.

CEVAP: D

10.

Harita incelendiğinde II ve V nolu yerler arasında Hint ve Büyük Okyanus kullanılır. Diğer yerler arasında Atlas Okyanusu kullanılır.

CEVAP: A

BİDERS
YAYINCILIK

11. İngiltere, Çin, Portekiz ve İtalya'nın deniz ve okyanuslara kıyısı vardır. Macaristan Orta Avrupa'dadır. Deniz ve okyanuslara kıyısı yoktur.

CEVAP: E

12. Coğrafi keşiflerle Avrupalılar Hindistan ve Çin'e okyanuslardan ulaşmışlardır. Mısır'ın önemi azalmıştır. Süveyş Kanalı'nın açılmasıyla Mısır'ın önemi tekrar artmıştır.

CEVAP: B

1. Tablo incelendiğinde Hollanda'nın nüfus artış hızının % 0,4 , Norveç'in % 1,3 olduğu görülmektedir. Bu yüzden Hollanda'nın nüfus artış hızı Norveç'ten daha azdır.

CEVAP: E

2. İnsani gelişmişlik indeksi oluşturulurken ülkenin ortalama yaşam süresi, eğitim ve yaşam kalitesi, satın alma gücü, kişi başına düşen doktor sayısı gibi unsurlar dikkate alınırken ülkenin maden varlığı dikkate alınmaz.

CEVAP: E

3. Demografik yatırıma hızla nüfusu artan geri kalmış ülkelerin ihtiyacı fazladır. Demografik yatırım, nüfusa yapılan yatırımdır. Eğitim, sağlık, ulaşım gibi alanları kapsar. Geri kalmış ülkelerin ihtiyacı fazladır. Almanya, İtalya, Hollanda, Belçika gibi ülkeler gelişmiş ülkelerdir. Ancak Nijerya geri kalmış bir ülkedir.

CEVAP: C

4. Gelişmiş ülkelerin insani gelişmişlik indeksi çok yüksektir. Haritada verilen merkezler arasında en gelişmiş olan merkez II numaralı merkez olduğu için insani gelişmişlik indeksi verilen diğer merkezlerden daha yüksektir.

CEVAP: B

5. Verilen özellikler incelendiğinde, özellikleri verilen ülkenin Kanada olduğu görülmektedir. Burada ülkelerin konumunu bilmek avantaj sağlayacaktır.

CEVAP: A

6. Verilen özellikler incelendiğinde, özellikleri verilen ülkenin Norveç olduğu görülmektedir.

CEVAP: C

7. Fiyort tipi kıyılar deniz seviyesinde buzul etkisinin yaşandığı bölgelerde görülür. Bu yüzden kutuplara yakın olduğu için I ve V numaralı merkezlerde deniz seviyesinde buzul etkisi yaşandığı için fiyort tipi kıyılara yoğun olarak rastlanır.

CEVAP: B

8. Verilen özellikler incelendiğinde, özellikleri verilen ülkenin Suudi Arabistan olduğu görülmektedir.

CEVAP: D

11. Verilen özellikler incelendiğinde, özellikleri verilen ülkenin İtalya olduğu görülmektedir.

CEVAP: C

9. Verilen merkezler arasında Orta Doğu'da bulunan I, Venezuela'da bulunan IV, ABD'de bulunan V ve Nijerya'da bulunan III numaralı merkezlerde yoğun olarak petrol üretimi yapılırken Avustralya'nın batısında bulunan II numaralı merkezde petrol üretimi yapılmaz.

CEVAP: B

12. Verilen ülkeler arasında Suriye, Irak, Bulgaristan ve Gürcistan Türkiye'nin sınır komşuları iken Türkiye'nin Rusya'ya sınırı yoktur.

CEVAP: E

10. Verilen özellikler incelendiğinde, özellikleri verilen ülkenin Brezilya olduğu görülmektedir.

NOT: Ülkeler coğrafyasında ülkelerin konumlarını bilmeniz soruları daha kolay çözmeniz size sizlere faydalı olacaktır.

CEVAP: A

13. Hindistan ve Japonya Asya'nın güneyinde ve doğusunda yer aldığı için bu iki ülkede de Muson iklimi görülmektedir. Bu yüzden Hindistan ile Japonya aynı iklim bölgesinde yer alır.

CEVAP: D

1. Bir bölgede orman örtüsünün geniş yer kaplamasının sebebi yağış ve sıcaklık koşullarının elverişli olmasıdır. Yer şekillerinin engebeli olması orman örtüsünü etkilemez.

CEVAP: E

2. Rusya G-8 üyesidir. Fakat Kırım'ı işgal ettiği için diğer ülkeler tarafından üyeliği askıya alınmıştır. ABD, Fransa, İngiltere, İtalya, Almanya, Kanada ve Japonya G-7 olarak toplanmaya devam etmektedir.

CEVAP: B

3. Entansif tarım yöntemleri, modern tarım yöntemleri olarak adlandırılabilir. Modern tarım yöntemleri, tarımda makine kullanımının fazla olması, tohum ıslahı, gübreleme ve sulama faaliyetlerinin gelişmiş olması anlamına gelir. Harita üzerinde işaretlenmiş ABD'nin doğusunda yer alan I ve Batı Avrupa'da yer alan II numaralı merkezde entansif tarım yöntemleri uygulanır.

CEVAP: A

4. Hindistan ile ilgili olarak A, B, C ve E seçeneklerinde verilen bilgiler doğrudur. D seçeneğindeki bilgi yanlış bir bilgidir. Çünkü Hindistan'ın kuzeybatı komşusu Özbekistan ve Kırgızistan değil Pakistan'dır.

CEVAP: D

5. Kahve ve kakao gibi ürünle ekvatorial iklim bölgesinde yetiştirilir. Verilen merkezler arasında Brezilya, Kolombiya, Etiyopya ve Nijerya'da kahve yetiştirilebilirken çoğunlukla Avrupa'da yer alan Fransa'da bu ürünler yetiştirilemez.

CEVAP: E

6. Geri kalmış ülkelerde doğum oranının hızla artması ülkenin kalkınma hızını azaltan bir unsurdur. Verilen diğer unsurlar ülkenin kalkınma hızını arttıran unsurlardır.

CEVAP: C

7. Nijerya, ekvatora çok yakın bir ülkedir. Nijerya'nın güneyinde ekvatorial iklim, kuzeyinde savan iklim görülür. Nijerya'da Akdeniz iklimi görülmez.

CEVAP: E

8. Yıl boyu havanın açık olduğu kurak bölgelerde güneş enerjisi potansiyeli yüksektir. Bu yüzden Çöl bölgelerinde bulunan Mısır, Cezayir, Avustralya ve Libya'da güneş enerjisi potansiyeli yüksektir. Fakat yıl boyu yağışlı olan İngiltere'de güneş enerjisi potansiyeli yüksek değildir.

CEVAP: B

9. Hindistan, Muson Asya'sında yer alan bir ülkedir. Yaz musonlarının Hindistan'ın kuzeyinde yer alan Himalaya'lara çarpmasıyla yoğun olarak yamaç yağışları yaşanır.

CEVAP: E

12. Verilen özellikler incelendiğinde, özellikleri verilen ülkenin Rusya olduğu görülmektedir. Burada doğal gaz rezervinin fazla olması, yüzölçümü açısından dünyanın en büyük ülkesi olması önemli ipuçlarıdır.

CEVAP: A

10. Hollanda'da tarımda çalışanların oranının az olmasında tarımda modern yöntemlerin kullanılması etkili olmuştur. Bu yüzden tarımsal verim Hollanda'da yüksektir. Bir önceki dönemin verilerini bilmediğimiz için "Sanayide çalışanların oranı artmıştır." denemez.

CEVAP: B

13. Verilen merkezler arasında dünyada ticaretin en geliştiği yer, Batı Avrupa ile ABD'nin doğusu arasında bulunan güzergahtır.

CEVAP: D

11. Güney Amerika'nın batısında And dağları bulunduğu için I numaralı merkez ile Afrika'nın doğusundaki dağlık alanlarda bulunan II numaralı merkezlerde hidroelektrik potansiyel daha yüksektir.

CEVAP: A

14. Avrupa Birliği içerisinde yapılan ticarete Avrupa Birliği'ne üye olan Almanya, Fransa, İtalya ve Yunanistan söz sahibi ülkeler arasında yer alırken Avrupa birliğine üye olmayan Norveç bu grupta yer almaz.

CEVAP: D

1. Nüfus artış hızı kalkınma hızından fazla olan ülkeler geri kalmış ülkelerdir. Geri kalmış ülkelerde doğum oranları yüksektir. Bu ülkelerin nüfus piramidinin tabanları da oldukça geniştir.

CEVAP: A

2. Türk kültürünü yansıtan simgelerden çadır ve at Türklerin göçebe bir toplum yapısına sahip olduğunu kanıtlayan unsurlardandır. Cami ve Kervansaray yerleşik hayatın göstergelerindendir.

CEVAP: A

3. Mısır, Yunanistan, İran ve Hindistan'da Türk kültürüne ait izlere rastlanırken Türklerin hiçbir zaman göç etmediği İskandinav Yarımadası'nda yer aldığı için İsveç'te Türk kültürüne ait izlere rastlanmaz.

CEVAP: E

4. Verilen merkezler arasında I, II, III, ve V numaralı merkezler dünyanın önemli hayvancılık üretim alanları içerisinde yer alırken iklimin uygun olmaması nedeniyle IV numaralı merkezde hayvancılık faaliyetleri gelişmemiştir.

CEVAP: D

5. Ülkemize yoğun olarak turist gelen ülkeler Almanya, Rusya, İran ve İngiltere'dir. Yeni Zelanda'dan ülkemize yoğun olarak turist gelmemektedir.

CEVAP: B

6. Kanada, Güney Kore, Çin ve Almanya'da nükleer enerji üretilirken Cezayir'de nükleer enerji santrali bulunmamaktadır.

CEVAP: B

7. Gelgit, ayın çekim gücü nedeniyle büyük su kütlelerinde yaşanan su hareketleridir. Yalnızca okyanusa kıyısı olan ülkelerde yaşanır. Bu yüzden okyanusa kıyısı olmayan IV numaralı merkezde gelgitten enerji üretilemez.

CEVAP: D

8. Avrupa ile Orta Doğu'yu birbirine bağlayan IV numaralı bölge petrol ve doğalgaz taşımacılığı bakımından önemli bir yerde bulunmaktadır. Verilen diğer merkezlerin enerji taşımacılığında önemi düşüktür.

CEVAP: D

9. OPEC, IMF, Dünya Bankası ve OECD ekonomik örgütlere örnek olarak gösterilirken NATO askeri örgütlere üyedir.

NOT: Türkiye NATO üyesi ülkedir.

CEVAP: C

10. Suudi Arabistan, İran, Kuveyt, Irak ve Venezuela OPEC kurucu üyeleri arasında yer alırken, Arjantin OPEC üyesi bile değildir.

CEVAP: B

11. Fransa, ABD, Rusya, Çin ve İngiltere Birleşmiş Milletler'de veto hakkına sahiptir. Almanya'nın veto hakkı yoktur. Bu 5 ülkeyi FIRÇA şeklinde kodlayabiliriz.

CEVAP: C

12. II, III, IV ve V numaralı merkezler OPEC üyesi ülkeler arasında yer alırken, Rusya'da yer alan I numaralı merkez OPEC üyesi ülkeler arasında yer almaz.

CEVAP: A

13. ABD ve Güney Kore'nin ortak özellikleri sanayi faaliyetlerinin bu iki ülkelerde gelişmiş olmasıdır. Verilen diğer özellikler ABD ve Güney Kore için ortak özellik değildir. Örneğin Güney Kore, doğal kaynaklar bakımından oldukça fakir bir ülkedir.

CEVAP: B

14. Şemada Japonya için verilen bilgiler incelendiğinde Japonya'nın konumuyla ilgili verilen Asya'nın güneyinde yer alır bilgisi yanlış bir bilgidir. Verilen diğer bilgiler Japonya için doğru bilgilerdir.

CEVAP: E

15. Tarımda birim alandan elde edilen gelirin ve verimin yüksek olması için entansif yöntemlerin uygulanması gerekir. Verilen ülkeler arasında entansif yöntemlerle tarım yapan ülke İsrail olduğu için İsrail'de tarımsal verim verilen diğer ülkelerden daha fazladır.

CEVAP: A

16. Plantasyon tarımı ekvatorial bölgede kakao, kahve, kauçuk gibi ürünlerin gelişmiş ülkeler tarafından yetiştirilmesidir. Verilen merkezler arasında ekvatorial iklim bölgesinde yer alan II ve III numaralı merkezlerde plantasyon tarımı yapılmaktadır.

CEVAP: C

1. Bebek ölüm oranları, şehirleşme oranı, temel hak ve özgürlüklere sahip olmak ve teknoloji kullanım oranı gelişmişliğin ölçülerindendir. Önemli doğal kaynaklara sahip olmak gelişmişlik ölçüsü değildir.

CEVAP: C

2. Verilen merkezler arasında kutup iklimi yaşanan I numaralı merkezde yıl boyu sıcaklıklar eksi değerlerde olduğu için tarım yapılamaz.

CEVAP: A

3. Verilen doğrultular incelendiğinde deniz yolu taşımacılığının en fazla geliştiği doğrultu ABD'nin doğusu ile Batı Avrupa arasında yapılır. Bu deniz yolunun adı Kuzey Atlantik yoludur.

CEVAP: C

4. Japonya yaklaşık olarak 3900 adadan oluşan bir ülke olduğu için ülke içi taşımacılıkta deniz yolu verilen diğer ülkelerden daha fazla kullanılmaktadır.

CEVAP: A

5. SSCB'nin dağılmasından sonra Gürcistan, Ukrayna, Özbekistan, Kazakistan bağımsız devletler olmuşlardır. Polonya ise daha önceden bağımsız bir ülkedir.

CEVAP: A

6. İtalya, Akdeniz iklim bölgesi içerisinde yer alan bir Avrupa ülkesidir. Uzun sahil şeritleri ve yaşanan iklim nedeniyle yaz turizmi faaliyetleri yoğun olarak yapılmaktadır. Kış turizmi, yaz turizmi kadar gelişmemiştir.

CEVAP: E

7. Avustralya, İsviçre, Norveç ve Kanada gibi ülkelerde kar yağışı ve eğimin fazla olmasına bağlı olarak kış turizmi yoğun olarak yapılmaktadır. Katar'da kar yağışı yaşanmadığı ve yerşekilleri düz olduğu için kış turizmi gelişmemiştir.

CEVAP: A

10. Verilen merkezler arasında Anadolu'da yer alan I numaralı merkez ile Hindistan'da yer alan II numaralı merkezde doğal çevre insan yaşamı için daha müsaittir.

CEVAP: A

8. Harita üzerinde işaretlenmiş merkezlerde ABD'nin batısında yer alan I numaralı merkez ile Japonya'da yer alan V numaralı merkezde jeotermal kaynaklara yoğun olarak rastlanır.

CEVAP: B

11. Küresel ısınmaya bağlı olarak kutba yakın alanlarda buzul erimeleri yaşandığı için bu alanlarda yaşayan canlıların yaşam alanları giderek daralır. Karibu soğuğu seven bir hayvandır.

CEVAP: D

9. Verilen merkezler arasında nüfus artış hızı en fazla olan Güneydoğu Asya'da insanın doğal çevre üzerindeki etkisi daha fazladır.

CEVAP: D

12. Verilen merkezler arasında II, III, IV ve V numaralı merkezlerde yer şekilleri sade, yükseklik ortalaması az olduğu için deniz seviyesinde yaşanacak yükselme bu alanların sular altında kalmasına neden olurken yüksek dağlık engebeli bir bölgede yer alan I numaralı bölge sular altında kalmaz.

CEVAP: A

1. Londra tipi hava kirliliği sanayinin geliştiği bölgelerde yaşandığı için, harita üzerinde işaretlenmiş merkezler arasında sanayinin en fazla geliştiği III numaralı merkezde Londra tipi hava kirliliğine daha fazla rastlanır.

CEVAP: C

2. D-8 ülkeleri gelişen 8 ülkenin bir araya gelerek oluşturduğu ekonomik ve ticari bir işbirliği örgüttür. Bu ülkeler,

1. Türkiye	5. Nijerya
2. Pakistan	6. Endonezya
3. Mısır	7. Bangladeş
4. Malezya	8. İran

Güney Afrika Cumhuriyeti D-8 ülkeleri arasında yoktur.

CEVAP: E

3. ABD'de Silikon Vadisi Kaliforniya'da yer alır. Kaliforniya ülkenin batısında I numaralı yöndedir.

CEVAP: A

4. Dünya Bankası, Dünya Sağlık Örgüsü, Uluslararası Para Fonu ve Çocuklara Yardım Fonu BM'ye bağlıdır. NATO askeri bir örgüttür.

CEVAP: D

5. Mısır medeniyeti etrafı çöllerle çevrili olduğu için kendine özgü ve uzun ömürlü bir medeniyettir. Nil Nehri çevresinde tarım gelişmiş, tıp ve eczacılık gelişmiştir. Hiyeroglif denilen yazıyı kullanmışlardır. Ay takvimi değil Güneş takvimini kullanmışlardır.

CEVAP: E

6. Slav - Rus kültür bölgesi Rusya ve Balkanları içine alır.

CEVAP: B

7. Turizm sayesinde ülkeye döviz girer. Ulaşım, inşaat sektörü gelişir. Yeni iş alanları oluşur. Dış ticaret açığını artırmaz, azaltır.

CEVAP: A

8. Teknoloji ile beraber Batı Avrupa ve Güneydoğu Asya'da Çin ve Japonya'da üretim çok artmıştır.

CEVAP: C

9. Bir ülke sanayi ürünü alıp hammadde satıyorsa gelişmemiş bir ülkedir. Gelişmemiş ülkelerde doğum oranı düşük değil yüksektir.

CEVAP: C

10. Rüzgarlar tarihin ilk çağlarında yel değirmenlerinde, yelkenli gemilerde günümüzde sörf yapmada ve enerji üretiminde kullanılmaktadır. Rüzgarlar ısınmada kullanılmamıştır.

CEVAP: B

11. Yugoslavya'nın dağılmasından sonra Hırvatistan, Bosna - Hersek, Makedonya ve Slovenya bağımsız olmuştur. Slovakya ise Çek Cumhuriyeti'nden ayrılmıştır.

CEVAP: C

12. Volkanik patlamalardan sonra atmosfere toz ve kül bulutları dağılır. Hava ulaşımını aksatır. Okyanusta depremler ile tsunami oluşur. Küller atmosferde Güneş ışınlarını engellediği için sıcaklıklar düşer.

CEVAP: E

13. Sovyetler Birliği döneminde pamuk yetiştirmek için sulamada kullanılıp kurumaya başlayan göl Aral Gölü'dür.

CEVAP: C

1. Doğal kaynakların zaman içerisinde önemlerinin artmasında verilen öncüllerin hepsi etkili olmuştur. İnsanların ihtiyaçları arttıkça ve değiştikçe doğal kaynak kullanımı da artmıştır.

CEVAP: E

2. Fransa, Almanya, Çin ve İsviçre nükleer santrallerde elektrik üreten ülkelere örnek olarak gösterilirken Şili'de nükleer santral bulunmamaktadır.

CEVAP: D

3. Muğla Yatağan, Afşin - Elbistan, Ankara Çayırhan ve Zonguldak Çatalağzı termik santralleri kömürle çalıştığı için çevreye verdikleri olumsuz etki çok fazladır. Fakat Denizli Sarayköyde yer altından çıkan sıcak sudan elektrik üreten jeotermal tesis çevreye zarar vermez.

CEVAP: C

4. Verilen merkezler arasında teknolojinin en geliştiği yerler Batı Avrupa ve ABD'nin doğusunda yer alan I ve V numaralı merkezlerdir. Verilen diğer merkezlerde teknoloji gelişmediği için doğal çevrenin insan hayatına etkisi daha fazladır.

CEVAP: B

5. Batı rüzgarları; Batı Avrupa ve Kuzey Amerika'nın batısında etkilidir. Hollanda, Kanada, ABD ve Fransa Batı rüzgarlarını kullanır. Endonezya Ekvator'dadır. Alize rüzgarlarının etkisindedir.

CEVAP: E

6. Dünyada dalgadan enerji üreten ülkeler arasında Fransa ve ABD yer almaktadır. Verilen diğer merkezlerin sanayisi ve teknolojisi dalgadan enerji üretimi için yetersizdir.

CEVAP: B

7. Verilen merkezler arasında Grönland adasının kuzeyinde bulunan II numaralı merkez ile Rusya'nın kuzeyinde yer alan III numaralı merkezlerde yerleşmeyi sınırlandıran temel faktör soğuk hava koşulları ve bu zullardır.

CEVAP: C

10. Rüzgar enerjisi ile ilgili olarak A, B, C ve D seçeneğindeki verilen bilgiler doğrudur. Fakat ülkemizde en çok rüzgar enerjisi üretilen bölge Karadeniz Bölgesi değil, Batıda olması ve dağların kıyıya uzanışı nedeniyle Ege Bölgesi'dir.

CEVAP: E

8. A, B, D ve E seçeneklerinde doğanın insan hayatına etkilerine örnekler verilmiştir. C seçeneğinde ise akarsu üzerine baraj yapan ve doğal çevrede değişikliğe neden olan insandır. Bu yüzden bu durum insanın doğal çevreye etkisine örnektir.

CEVAP: C

11. Verilen merkezler arasında Hindistan'da yer alan I numaralı merkez ile Çin'de yer alan II numaralı merkezde nüfus miktarı çok fazla olduğu için bu alanlarda insanın doğal çevre üzerindeki etkisi çok fazladır.

CEVAP: A

9. Paragrafta özellikleri verilen doğal kaynak doğal gazdır. Rusya, Azerbaycan ve İran en fazla rezerve sahip olan ülkelerdendir.

CEVAP: A

12. Milli park alanları doğal çevreyi olumsuz etkileyen alanlar değildir. Milli parklar doğal güzellikleri korumak için önlemler almak amacıyla koruma altına alınan alanlardır.

CEVAP: C

1. Verilen merkezler arasında nüfus yoğunluğu fazla olan Hindistan'da bulunan I numaralı merkez ile Çin'de bulunan II numaralı merkezde evsel atıklar daha fazladır.

CEVAP: A

2. Verilen ülkeler arasında geri kalmış olan Pakistan'da ekonomik faaliyetlerin ülke geneline dengeli bir şekilde dağılmaması nedeniyle ülke içi göçler yoğun olarak yaşanır. Bu durumda Pakistan'da çarpık kentleşme ve çevre sorunlarına neden olur.

CEVAP: D

3. Atıklar kağıt geri dönüşüm fabrikasına geldikten sonra ilk önce şeritler halinde kesilir daha sonra kağıt hamuruna dönüştürülürler. Bu yüzden karışıklığı ortadan kaldırmak için II ve III numaralı cümlelerin yer değiştirmesi gerekir.

CEVAP: B

4. Harita üzerinde işaretlenmiş merkezler içerisinde endüstriyel faaliyetlerin en fazla geliştiği III numaralı merkezde endüstriyel atıklara daha fazla rastlanır.

CEVAP: C

5. Verilen merkezler arasında nüfus ve sanayi yoğunluğu en fazla olan I numaralı merkezde bulunan akarsular atıklar nedeniyle yoğun olarak kirliliğe maruz kalmaktadır.

CEVAP: A

6. Atıkları geri dönüştürme, atıkları yakma, atıkları kompostlaştırma ve atıkları gömmek atık bertaraf yöntemleri içerisinde yer alırken atıkları yerleşim merkezlerinden uzaklaştırmak atık bertarafına girmez.

CEVAP: E

7. Verilen merkezler arasında en fazla petrol taşınan su yolu II numaralı merkezde bulunan, Basra Körfezi'nin petrol zengini ülkelerinin yoğun olarak kullandığı Hürmüz Boğazı'dır.

CEVAP: B

8. Küresel ısınmanın asıl nedeni fosil yakıt kullanımının giderek artmasına bağlı olarak oluşan sera etkisidir. Diğer seçeneklerde verilen unsurlar küresel ısınmanın nedeni değil sonucudur.

CEVAP: D

9. Güneş, jeotermal, dalga, gelgit temiz enerji kaynakları arasında yer alırken kömür kullanılarak üretilen enerji çevreye yoğun olarak karbon saldıgı için çevresel sorunlara neden olur.

CEVAP: A

10. Verilen ülkeler arasında en gelişmiş ülke olan Belçika, geri dönüşüm faaliyetlerine çok fazla önem verdiği için bu ülkede doğal kaynaklar üzerindeki baskı çok azdır.

CEVAP: C

11. Harita üzerinde işaretlenmiş merkezler arasında sanayi faaliyetlerinin yoğun olarak yapıldığı I ve V numaralı merkezlerde asit yağmuru görülme ihtimali verilen diğer ülkelerden daha fazladır.

CEVAP: B

12. Dünya'da son yıllarda çevre sorunlarının yoğun olarak artmasında etkili olan temel faktör hızlı nüfus artışıdır. Nüfus artışı ile birlikte doğal kaynak kullanımı da artmaktadır.

CEVAP: A

13. Buzulların erimesine bağlı olarak yüksek enlemlerde bulunan canlıların yaşam alanları giderek daralmaktadır. Verilen diğer seçenekler küresel ısınma ile ilgili doğru bilgidir.

CEVAP: E

14. Verilen ülkeler arasında 2000 ile 2010 yılları arasında 2.642.000 hektar orman kaybıyla Brezilya ilk sırada yer alır. Verilen diğer ülkelerin ormanlık alanları azalmamış aksine artmıştır.

CEVAP: A

1. Nüfus yoğunluğu fazla olan bölgelerde doğal kaynak kullanımı da fazla olduğu için çevre sorunlarına yoğun olarak rastlanmaktadır. Verilen merkezler arasında nüfus yoğunluğu en fazla olan merkez Güneydoğu Asya olduğu için çevre sorunlarına bu bölgede yoğun olarak rastlanır.

CEVAP: A

2. Harita üzerinde işaretlenmiş merkezlerden çöl iklimi yaşanan I ve II numaralı merkezlerde güneş enerjisi potansiyeli yüksektir. Verilen diğer merkezlerde ekvatorial iklim görüldüğü için hava yıl boyu kapalıdır. Buna bağlı olarak da güneş enerjisi potansiyeli düşüktür.

CEVAP: A

3. Enerji anlamında dışa bağımlı ülkelerin bütçe açıklarının giderek artması bir çevre sorunu değildir. Bu durum ülke için ekonomik bir sorun teşkil eder.

CEVAP: D

4. Verilen ülkeler arasında gelişmişlik düzeyi yüksek olan Almanya, Norveç, Danimarka ve İsveç'te alternatif enerji kaynaklarının kullanım oranı yüksek iken gelişmişlik düzeyi düşük olan Nijerya'da alternatif enerji kullanım oranı düşüktür.

CEVAP: E

5. Verilen ülkeler arasında ABD'de 104, Almanya'da 17, Fransa'da 59, Çin'de 9 tane nükleer santral bulunmaktadır. Verilen ülkeler arasında Avustralya'da nükleer santral bulunmamaktadır.

CEVAP: A

6. Verilen merkezler arasında nüfus yoğunluğu en az olan merkez II numaralı merkez olduğu için insanın bu alandaki doğal kaynaklar üzerindeki baskısı çok azdır.

CEVAP: B

7. Aşırı su kullanımı ve gübre kullanımına bağlı olarak atmosfere salınan karbon miktarı artmaz. Atmosfere salınan karbon miktarının artması için fosil yakıtların aşırı oranda tüketilmesi gerekir.

CEVAP: C

8. Odun, yağlı tohumlar, elyaf bitkileri ve bitkisel atıklar biyokütle enerjisi üretiminde ham madde olarak kullanılırlar. Doğal gaz fosil yakıtlara örnek olarak gösterilebilir.

CEVAP: B

9. Verilen merkezler arasından I numaralı merkezde sanayi faaliyetleri gelişim göstermediği, nüfus yoğunluğu az olduğu için insanın doğal çevre üzerindeki etkisi azdır.

CEVAP: A

12. Verilen merkezler içerisinde yükseklik ortalaması fazla, eğimli arazi üzerinde bulunan I ve V numaralı merkezler üzerinde bulunan akarsuların hidroelektrik potansiyeli yüksektir.

CEVAP: B

10. Verilen doğal kaynaklar arasında doğal çevreye olumsuz etkisi en fazla olan doğal kaynak yakıldığı zaman atmosfere yoğun olarak karbon karışmasına neden olan linyittir.

CEVAP: D

13. Termik santrallerde petrol ve kömür türevi yakıtlar yakılarak elektrik üretildiği için bu alanlarda doğal habitat bozulur. Asit yağmurları gözlenir. Tarım arazileri verimsizleşir.

CEVAP: E

11. Günümüzde enerji üretiminin

% 33,1'i Petrol

%30,3'ü Kömür

%6,4'ü Hidroelektrik

%4,9'u Nükleer

%23,7'si ise Doğal gaz'dan yapılmaktadır.

CEVAP: A

14. Hava kirliliğine bağlı olarak insanların çeşitli hastalıklara yakalanması bir çevre sorunu değildir. Verilen diğer seçenekler doğal kaynakların aşırı kullanımının doğal çevrede ortaya çıkarttığı olumsuzluklardır.

CEVAP: C

1. Galapagos Adaları, Yellowstone Parkı, Malawi Gölü, Klimanjaro Dağı dünyanın önemli doğal miras alanları içerisinde yer alırken Macchu Pichu dünyanın önemli doğal miras alanları içerisinde yer almaz. Çünkü İnkalaların başkentidir. Kültürel mirastır.

CEVAP: E

2. Ormanlar su dengesini düzenler, sel ve taşkınları azaltır. Su ve rüzgara karşı toprağı tutarak erezyonu engeller.

CEVAP: E

3. Bir ağaç örtüsü bir bölgedeki yağış koşullarını etkilemez, yağış koşullarından etkilenecek oluşur. Bu yüzden Meşe Projesi'nin amaçları arasında bölgenin yağışının artması gibi bir amaç yoktur.

CEVAP: E

4. Mercan resifleri tropikal bölgede bulunan okyanuslarda yoğunlaşmıştır. Verilen merkezler arasında mercan resiflerinin en fazla bulunduğu yer Avustralya'nın kuzeydoğusudur.

CEVAP: B

5. Ulubat Gölü Projesi'nin temel amacı Ulubat Gölü'nü korumaktır. Gölün tamamının yerleşime açılması gölü koruma yollarından biri değildir. Aksine gölde çeşitli çevresel sorunların oluşmasına neden olur.

CEVAP: D

6. Ramsar Sözleşmesi'nin amaçları arasında sulak alanların korunması, sulak alan ekosistemlerindeki biyolojik çeşitliliğin sürdürülebilir hale getirilmesi temel amaçlardandır.

CEVAP: C

7. A, B, C ve D seçenekleri Kyoto protokolünün temel amaçlarındandır. Fakat yeni petrol yatakları bulunarak eski petrol yatakları üzerindeki baskının azalması Kyoto protokolünün amaçlarından biri değildir.

CEVAP: E

10. Greenpeace bir çevre örgütüdür. Temel amacı dünyada yaşanan bir çevre sorununu ortadan kaldırmak ya da etkisini azaltmaktır. Bu yüzden verilen öncül-lerin tamamı Greenpeace'nin amaçları arasında yer alır.

CEVAP: E

8. A, B, C ve D seçeneklerinden verilenler çevre sorunlarını azaltmaya yönelik alınan önlemler iken gelişmiş ülkelerin geri kalmış ülkelerin kalkınabilmesi için katkı sağlaması çevre sorunlarını azaltmaya yönelik alınan bir önlem değildir. Çünkü çevre sorunları ekonomilerin geliştirilmesi ile azaltılabilecek bir sorun değildir. Beşeri faaliyetlerin düzenlenmesi ile aşılanacak bir sorundur.

CEVAP: E

11. Dünyada su kirliliğinin ortaya çıkmasında yanlış ve aşırı su kullanımı, hızlı nüfus artışına bağlı olarak kişi başına düşen su miktarının azalması ve tatlı su kaynağının azlığı etkili olmaktadır.

CEVAP: E

12. Dünyada Kyoto Protokolü'nü imzalamayan ülke ABD'dir.

CEVAP: A

9. Verilen merkezler arasında nüfusun yoğun olması ve sanayi faaliyetlerinin gelişmesine bağlı olarak gürültü kirliliğinin en fazla yaşandığı merkezler I ve V numaralı merkezlerdir.

CEVAP: B

13. Türkiye'nin ilk milli parkı 1958 yılında iddia edilen Yozgat Çamlığı Milli Parkı'dır. 264 hektardır.

CEVAP: B

1. Zebra, zürafa, babun ve aslanın yoğun olarak yaşadığı bitki örtüsü uzun boylu otlar olan Afrika'da ve Güney Amerika'da yoğun olarak görülen biyom, savan biyomudur.

CEVAP: B

2. Dünya birleşik tek bir kara parçası "Pangea" iken Güney Amerika ve Afrika kıtası birleşik olduğu için I ve II numaralı merkezlerin birbirine komşu iki merkez olduğu söylenebilir.

CEVAP: A

3. Mısır, Avustralya, Libya ve Fas'ta yoğun olarak çölle rastlanmasına rağmen İspanya'da Çöl iklimi görülmediği için çöl biyomuna da rastlanmaz.

CEVAP: E

4. Küresel ısınma sonucunda buzullar eridiği için kutba yakın bölgelerde yaşayan canlıların yaşam alanı giderek daralmakta fakat dünyada kurak alanlar sürekli arttığı için kurak alanlarda yaşayan canlıların yaşam alanları giderek genişlemektedir. Deve de kurak bölgelerde yaşayan bir hayvandır.

CEVAP: D

5. Üreticiler grubunda yer alan canlılar, fotosentez yoluyla enerji üreten bitkilerdir. Bu yüzden verilen canlılar arasında üreticiler grubunda yer alan tek canlı meşe ağacıdır.

CEVAP: C

6. Dünyada canlı çeşitliliği en fazla olan bölge sıcaklık ve yağış koşullarının yeterli olması nedeniyle ekvatorial iklim bölgesidir. Bu yüzden I ve II numaralı merkezler ekvatorial iklim bölgesinde yer aldığı için canlı çeşitliliği diğer merkezlerden daha fazladır.

CEVAP: A

7. Oksijenin açığa çıktığı durumlar arasında fotosentez ve fotoliz yer almaktadır. Besin oksidasyonu sırasında oksijen tüketilir.

CEVAP: D

8. Aşırı sıcak, tropikal fırtına, aşırı soğuk ve şiddetli yağışlar klimatolojik kökenli ekstrem doğa olaylarına örnek olarak gösterilirken deprem jeolojik kökenli bir ekstrem doğa olayıdır.

CEVAP: C

9. Verilen biyomlar arasında sıcaklık ve yağış koşullarının elverişsiz olması nedeniyle çöl ve tundra biyomunda canlı çeşitliliği verilen diğer biyomlardan daha azdır.

CEVAP: A

10. Su döngüsü buharlaşmanın ve yağışın yoğun olarak yaşandığı bölgelerde hızlı yaşanır. Bu yüzden ekvatorial bölgede su döngüsü verilen diğer merkezlerden daha hızlı yaşanır.

CEVAP: A

11. Hiçbir canlı azotu direk olarak kullanamaz. Bu yüzden birincil tüketiciler olan otçullar atmosferdeki azotu nitrit ve nitratlara dönüştüremez. Azotu besin zinciri ile alırlar.

CEVAP: E

12. Işık, sıcaklık, yağış ve rüzgar ekosistemi oluşturan fiziksel etmenler arasında yer alırken oksijen ise ekosistemi oluşturan inorganik unsurlar arasında yer alır.

CEVAP: C

13. Bir ülkede iki ay boyunca yağmurun yağmamasının ekstrem doğa olayına dönüşmesi için bu ülkenin sürekli yağış alan bir ülke olması gerekir. Brezilya ekvatorial iklimde bulunduğu için yıl boyunca yağış alan bir ülkedir. Brezilya'da iki ay boyunca yağışın oluşmaması ekstrem doğa olayı olarak adlandırılabilir.

CEVAP: D

14. Verilen merkezler arasında dünyada en fazla volkanik faaliyetin yaşandığı Japonya'da bulunan I numaralı merkezde volkanik kökenli ekstrem doğa olaylarının görülme ihtimali daha fazladır.

CEVAP: A

15. Kuraklık sonucu nemin azalması orman yangınlarını artırır. Tarımsal verimi düşürür. Otlaklar daralır ve su-suzluktan birçok hayvan türü ölür. Kuraklık yeraltı su seviyesini düşürür.

CEVAP: A

1. Verilen merkezler arasında ABD'nin doğusunda yer alan I numaralı merkez ile Çin'de yer alan II numaralı merkezde nüfus yoğunluğu fazladır. Verilen diğer merkezlerde iklim koşulları elverişsiz olduğu için nüfus yoğunluğu III, IV ve V numaralı merkezde azdır.

CEVAP: A

2. Verilen merkezler arasında Şili, İsviçre, İran ve Yunanistan'da yer şekilleri engebeli olduğu için bu ülkelerde nüfusun dağılışında yer şekilleri önemli bir faktör iken yer şekillerinin sade olduğu Mısır'da nüfusun dağılışında yer şekilleri önemli bir faktör değildir.

CEVAP: E

3. Delta ovaları akarsuların taşıdığı alüvyonları kıyıda biriktirmesi ile oluşan verimli tarım ovalarıdır. Bu yüzden bu alanlar dünya nüfusunun seyrek olduğu alanlara değil sık olduğu alanlara örnek olarak gösterilebilir.

CEVAP: A

4. Verilen merkezlerden II numaralı merkezde Mısır, III numaralı merkezde Mezopotamya, IV numaralı merkezde Hint, V numaralı merkezde Çin uygarlığı bulunmaktadır. Fakat I numaralı merkezde ilk medeniyetlere ait izlere rastlanmaz.

CEVAP: A

5. İnsan nüfusunda yaşanan sıçramaları sıralayacak olursak,

1. sıçrama: Kesici aletin yapılması
2. sıçrama: Tarımla beraber yerleşik hayata geçiş
3. sıçrama: Sanayi Devrimi'dir.

CEVAP: C

6. Yerleşme üst sınırını belirleyen temel unsur sıcaklıktır. Ekvatordan kutuplara doğru gidildikçe sıcaklık azaldığı için yerleşme üst sınırı deniz seviyesine yaklaşır. Bu yüzden verilen merkezler arasında ekvator da bulunan Peru'da yerleşme üst sınırı deniz seviyesine göre daha yüksekte yer alır.

CEVAP: A

7. Geri kalmış ülkelerde iç göç hareketlerine yoğun olarak rastlanır. Verilen merkezler arasında diğerlerinde oranla geri kalmış olan II numaralı merkezde iç göç hareketlerine daha fazla rastlanır.

CEVAP: B

8. Mübadeleler, depremler, sel ve taşkınlar, siyasi baskılar göçe neden olan itici faktörlere örnek iken daha iyi bir iş bulma isteği itici değil çekici faktörler arasında yer alır.

CEVAP: C

9. Bir göç hareketinin geçici ya da kalıcı olmasında etkili olan temel faktör, ekonomik faaliyetin sürekliliğidir. Örneğin, turizm geçici bir göç hareketi olurken sanayi kalıcı bir göç hareketidir.

CEVAP: B

12. Adana'da üretilen pamuğun İstanbul'daki tekstil fabrikalarına taşınması dağıtım faaliyetlerinde örnektir. Verilen diğer seçenekler ise üretim faaliyetlerine örnektir.

CEVAP: C

10. Verilen akarsulardan Fırat, İndus, Yang Çe ve Nil Nehri'nin etrafında ilk medeniyetlere ait izlere rastlanırken kutuplara çok yakın bir bölgede bulunan Volga Nehri'nde ilk medeniyetlere ait izler yoktur.

CEVAP: C

13. Verilen merkezler arasında doğal kaynak bakımından fakir olan V numaralı merkez bu genellemeye uymaz. Fakat I, II, III ve IV numaralı merkezler doğal kaynak bakımından zengin, teknoloji ve sermayenin de yeterli olması nedeniyle gelişmişlerdir.

CEVAP: E

11. Dünyada şehirleşme sürecini hızlandıran temel faktör Sanayi Devrimi ile şehirlerde fabrikalarda çalışmak için insan gücüne duyulan ihtiyacın artmasıdır.

CEVAP: B

14. Linyit ve petrol tükenebilen doğal kaynaklara örnek olarak gösterilirken güneş, rüzgar ve dalga daimi doğal kaynaklara örnek olarak gösterilebilir.

CEVAP: C

1. Türkiye ile ilgili olarak A, B, C ve E seçeneğinde verilen bilgiler doğru bilgilerdir. Fakat ülkemizde yıl içerisinde en kısa gölgenin yaşandığı gün 21 Aralık değil, 21 Haziran'dır.

CEVAP: D

2. Ülkemizde maden çeşitliliği en fazla olan bölgenin Doğu Anadolu Bölgesi olmasında bölgenin yükseklik ortalamasının fazla olması etkili olmamıştır. Maden çeşitliliğinin fazla olmasında bölgede farklı jeolojik zamana ait arazilerin bulunması ve volkanizma etkili olmuştur.

CEVAP: A

3. Arazinin düz olduğu bölgelerde yapılan yolun maliyeti düşükken engebeli yerlerde yapılan yolun maliyeti yüksektir. Verilen doğrultulardan I numaralı doğrultuda yer şekilleri engebeli olduğu için yol yapım maliyeti verilen diğer merkezlerden daha fazladır.

CEVAP: A

4. Atmosferde nem oranının yıl boyu yüksek olduğu alanlarda yıllık sıcaklık farkı azdır. Bu yüzden verilen merkezler arasında yıllık sıcaklık farkı en az olan merkez Rize'dir.

CEVAP: B

5. Ülkemizde yerleşmeyi sınırlandıran en önemli faktör yer şekilleridir. Ülkemizde yer şekillerinin engebeli olması nedeniyle insanlar daha çok düzlük alanlara yerleşmişlerdir.

CEVAP: C

6. Yaylalara en çok Karadeniz'de, Toroslar'da ve Doğu Anadolu'nun yüksek kesimlerinde rastlanır.

CEVAP: D

7. Marmara Bölgesi, ülkemizde nüfus yoğunluğu en fazla olan bölgedir. Bu durumun ortaya çıkmasında Marmara Bölgesi'nde ekonomik faaliyetlerin gelişmiş olması ve ulaşım koşullarının diğer bölgelere oranla daha gelişmiş olması etkili olmuştur.

CEVAP: B

8. Ülkemizde şeker pancarı, buğday, elma ve incir gibi tarım ürünlerinin yetiştirildiği bölgeler geniş yer kaplarken çay, ülkemizde yalnızca Rize ve çevresinde yetiştirilmektedir.

CEVAP: A

9. Ekstansif hayvancılık modern olmayan geleneksel yöntemlerle yapılan hayvancılık metodudur. Bu yüzden ülkemizde hayvancılıktan elde edilen geliri arttırmak için ekstansif yöntemlerin yaygınlaştırılması yanlış bir yöntemdir.

CEVAP: E

12. Verilen eşleştirmeler incelendiğinde Edirne'de – yağ, Rize'de – çay, Konya'da – unlu mamuller, İzmir'de – petro - kimya sanayinin geliştiği görülmektedir. Fakat Antalya'da dokuma sanayisinin geliştiği söylenemez.

CEVAP: D

13. Ülkemizin ulaşım ağı her bölgemizde gelişim göstermemiştir. Ekonomik faaliyetler ülke geneline dengeli bir biçimde dağılmadığı için ülke genelinde çıkartılan madenlerin bazıları ulaşım ağının geliştiği bölgelere taşınarak bu alanlarda işlenmektedir.

CEVAP: D

10. Verilen merkezler arasında ipek böcekçiliğinin geliştiği merkez Bursa'dır. Verilen diğer merkezlerde ipek böcekçiliği gelişmemiştir.

CEVAP: A

14. İklim şartları elverişli olduğu için biyoçeşitlilik en fazla Ekvator çevresindedir.

CEVAP: A

11. Şeker üretimi sırasında atık olarak şeker pancarı posası ortaya çıkar. Şeker pancarı posasından da hayvan yemi yapılır. Bu yüzden şeker pancarı fabrikaları ile büyükbaş hayvan yetiştirme merkezleri paralellik gösterir.

CEVAP: B

15. Atmosfere karbon, fosil yakıt kullanımı volkanik patlamalar, solunum ve karbonatlı kayaların çözülmesi ile karışır. Orman alanlarının artması karbonu azaltır. Bitkiler fotosentezde karbonu kullanır.

CEVAP: B

1. Simgeler, Doğal ortam özellikleri, iklim özellikleri ve coğrafi konum kültürü oluşturan maddi unsurlar arasında yer alır. Ahlak kuralları ise kültürü oluşturan manevi unsurlar arasında yer alır.

CEVAP: D

2. Afrika'nın güneyinde yer alan III numaralı merkez ile Kuzey Amerika'da yer alan II numaralı merkezde Türk kültürüne ait izlere rastlanmaz iken I, IV ve V numaralı merkezlerde Türk kültürüne ait izlere rastlanır.

CEVAP: C

3. Türk kahvesi, cirit oyunu ve lale çiçeği Türk kültürünü yansıtan imgeler arasında yer alır.

CEVAP: E

4. Selimiye Cami, Şirdar Medresesi, Kavalalı Mehmet Ali Paşa Cami ve Mostar Köprüsü Türk kültürünü yansıtan eserler arasında yer alırken, Nemrut Dağı Heykelleri Türk kültürüne ait bir eser değildir.

CEVAP: B

5. Dünyada en fazla tarım ürünü üreten ülkeler arasında Rusya, ABD, Hindistan ve Çin yer alır. I numaralı merkezde verilen Avustralya dünyanın önemli tarım ürünü üreticilerinden biri değildir.

CEVAP: A

6. Orta Doğu, Hazar Bölgesi, Kuzey Amerika ve Venezuela dünyanın önemli petrol üretilen alanları arasında yer alırken Güney Avrupa'da önemli petrol yatakları bulunmamaktadır.

CEVAP: C

7. Dünyada yaz turizminin en çok geliştiği büyük iklim tipi Akdeniz iklimidir. Verilen merkezlerden II numaralı merkezde Akdeniz iklimi görüldüğü için bu merkezde yaz turizmi gelişim göstermiştir.

CEVAP: B

8. Verilen eşleştirmelerden İskenderiye Feneri - İran eşleştirmesi yanlıştır. İskenderiye Feneri Mısır'da bulunmaktadır. Verilen diğer eşleştirmeler doğrudur.

CEVAP: B

9. Süveyş Kanalı, Panama Kanalı, İstanbul Boğazı ve Hürmüz Boğazı'ndan yoğun olarak ürün taşıdığı için dünya ekonomisi için bu su yollarının önemi büyüktür. Fakat Bering Boğazı kutuplara yakın bir bölgede yer alması ve önemli bölgeleri birbirine bağlamaması nedeniyle dünya ekonomisi için önemli değildir.

CEVAP: A

10. Yer altı kaynaklarının, su kaynaklarının paylaşımı, bağımsızlık isteği, önemli ulaşım yollarına sahip olma isteği sıcak çatışmaların nedenleri arasında yer alırken küresel ısınmaya bağlı olarak ortaya çıkan iklim değişiklikleri sıcak çatışmaların nedenlerinden biri değildir.

CEVAP: B

11. Orta Doğu'da yer alan IV numaralı merkez geçmişten günümüze sürekli olarak sıcak çatışmalara neden olmuştur.

CEVAP: D

12. Avrupa Birliği, NAFTA, AGİT ve Karadeniz Ekonomik İş Birliği Teşkilatı bölgesel örgütler arasında yer alırken OPEC küresel örgütler içerisinde yer alır.

CEVAP: E

13. ABD sınırları içerisinde 108 tane nükleer santral bulunmaktadır. Dünyada sınırları içerisinde en fazla nükleer santral bulunan ülke ABD'dir.

CEVAP: A

14. Hollanda'nın dünyanın önemli tarım ihracatçılarından biri olmasında modern tarım yöntemlerini yoğun olarak kullanması ve verimin yüksek olması etkili olmuştur.

CEVAP: A

15. Nijerya'da birim alandan elde edilen verim azdır. Tarımda makine kullanımı yetersizdir. İklim koşulları tarım için elverişlidir. Tarımda çalışanların oranı fazladır. Fakat Nijerya'da tarım alanları dar değil çok geniştir.

CEVAP: C

16. G - 8 ülkelerini sıralayacak olursak ABD, Kanada, Fransa, Japonya, Rusya, Almanya, İngiltere ve İtalya'dır. Çin G - 8 ülkesi değildir.

CEVAP: C

1. Verilen merkezler arasında II ve III numaralı merkezler ekvatorial iklim bölgesinde yer aldığı için bu alanlarda sulama projelerine duyulan ihtiyaç azdır. Verilen diğer merkezler kurak iklim bölgesinde yer aldığı için sulama projelerine duyulan ihtiyaçlar bu alanlarda fazladır.

CEVAP: C

2. Verilen ülkelerin hepsi okyanus kenarında yer alır fakat yükseklik ortalaması az olan Hollanda, Sri Lanka, Brezilya ve Maldivler deniz seviyesinde yaşanacak yükselmeden yoğun olarak etkilenirken Peru'nun yükseklik ortalaması fazla olduğu için Peru deniz seviyesinde yaşanan yükselmelerden diğer ülkeler kadar etkilenmez.

CEVAP: D

3. Doğum kontrol yöntemlerinin yaygınlaşması nüfus artış hızını arttıran değil azaltan bir faktördür. Verilen diğer unsurlar insan nüfusunun hızla artmasına neden olmuştur.

CEVAP: A

4. Antalya Bölümü turizm, Çatalca-Kocaeli Bölümü sanayi, Erzurum-Kars Bölümü hayvancılık ve Kıyı Ege Bölümü ticaretle ön plana çıkan alanlardır. Fakat Konya Bölümü madencilikle değil daha çok tarımsal faaliyetlerle ön plana çıkar.

CEVAP: D

5. Türkiye'de yat turizmi Ege kıyılarında daha fazla gelişmiştir. Ege kıyıları Muğla Balıkesir arasındadır.

CEVAP: B

6. Güneş enerjisi potansiyeli çöllerde fazla, yağışlı yerlerde azdır. II. numaralı alan Kuzey Afrika'da Sahra Çölü'nü göstermektedir.

CEVAP: B

7. Büyük çaplı meteor çarpması ve volkanik patlamalar küresel iklim değişikliğine neden olan doğal faktörlerdir. Fosil yakıt tüketimi ve termik santraller beşeri faaliyetlerdir.

CEVAP: B

8. Hızlı kentleşme ile trafik yoğunluğu artmış, yeşil alanlar azalmış, gürültü ve çevre sorunları artmıştır. Altyapı hizmetlerinin artması olumlu etkidir.

CEVAP: C

9. Türkiye'nin ihracatında elektrikli cihazlar, motorlu taşıtlar, makine ve elektronik ürünler önemli yer tutar. Türkiye; fosil yakıtlar ihraç etmez.

CEVAP: B

10. Süveyş Kanalı'nın açılmasıyla Akdeniz'in önemi artmış, Ümit Burnu'nun önemi azalmıştır.

CEVAP: A

11. Doğal ve kültürel mirasları korumak için ülkeler yeni politikalar üretmişlerdir. Bu politikalar miras alanlarını tehdit etmez tam tersine korur. Yasa dışı avlanma, madencilik faaliyetleri, tarihi eser kaçakçılığı ve fazla turist miras alanlarına zarar verir.

CEVAP: E

12. Sanayi faaliyetlerinin daha az olduğu yerlerde asit yağmuru olasılığı da azdır. I ve V nolu bölgeler sanayinin daha az olduğu yerlerdir.

CEVAP: B

13. Verilen merkezler arasında II ve III numaralı merkezlerde gelişmişlik düzeyi yüksek olduğu için bu merkezlerde doğal kaynakların koruma altına alınması bilinci daha fazla gelişim göstermiştir.

CEVAP: C